

VI. FEJEZET EGYÉB SZABADALMI ELJÁRÁSOK

1. A szabadalmi oltalom megszűnésének megállapítása és az újra érvénybe helyezés	4
1.1. A szabadalmi oltalom megszűnése a fenntartási díj megfizetésének elmulasztása miatt és a szabadalmi oltalom újra érvénybe helyezése	4
1.2. Az oltalom lemondás miatti megszűnésének megállapítása	9
2. A megsemmisítési eljárás	12
2.1. Általános szabályok	12
2.2. A megsemmisítési eljárás különös szabályai európai szabadalmak esetében	14
2.3. A szabadalom megsemmisítésének feltételei	15
2.3.1. Az irányadó szabályok meghatározása	15
2.3.2. A szabadalom megsemmisítésének feltételei	15
2.3.3. Az európai szabadalom megsemmisítésének feltételei	17
2.4. A kontradiktórius eljárások közös szabályai	24
2.4.1. A kontradiktórius eljárás sajátosságai	24
2.4.2. A bizonyítás	26
2.5. Gyorsított eljárás	26
2.6. A megsemmisítési kérelem benyújtása	27
2.7. A szabadalmas értesítése és a kérelem feltételeinek vizsgálata	28
2.8. A megsemmisítési kérelem visszavonása és visszavontnak tekintése	31
2.9. A szóbeli tárgyalás előkészítése	35
2.9.1. Írásbeli előkészítés	36
2.9.2. A tanács kijelölése, a szóbeli tárgyalás kitűzése	42
2.10. A szóbeli tárgyalás	44
2.11. A határozathozatal módja és a határozat kihirdetése	52
2.12. A határozat meghozatalának szempontjai a megsemmisítési eljárásban	53
2.13. A szóbeli tárgyalás alapján hozott határozat írásba foglalása és az írásba foglalt határozat kézbesítése	57
2.14. A korlátozás szempontjai	60
2.15. Lajstrombejegyzés, hatósági tájékoztatás, addenda	65
2.16. Intézkedések a Hivatal eljárást befejező döntésével szembeni megváltoztatási kérelem nyomán	67
3. A nemleges megállapítási eljárás	70
3.1. Általános szabályok és útmutatások	70
3.2. A nemleges megállapítási eljárás megindítása	71
3.3. A szabadalmas értesítése és a kérelem feltételeinek vizsgálata	72
3.4. A nemleges megállapítási kérelem visszavonása és visszavontnak tekintése	73

3.5. A szóbeli tárgyalás előkészítése	76
3.6. A szóbeli tárgyalás	78
3.7. A határozathozatal módja és a határozat kihirdetése.....	80
3.8. A határozat meghozatalának szempontjai a nemleges megállapítási eljárásban.....	80
3.9. A szóbeli tárgyalás alapján hozott határozat írásba foglalása és az írásba foglalt határozat kézbesítése	83
3.10. Intézkedések a Hivatal eljárást befejező döntésével szembeni megváltoztatási kérelem nyomán	86
4. Közegészségügyi problémák kezelése érdekében adott kényszerengedélyekkel összefüggő eljárások.....	87
4.1. Általános szabályok és útmutatások.....	87
4.2. Az EKr. szerinti kényszerengedély megadására irányuló eljárás.....	89
4.2.1. A kényszerengedély megadására irányuló eljárás sajátosságai	89
4.2.2. A kényszerengedély iránti kérelem benyújtása; a kérelem feltételei	90
4.2.3. A szabadalmas értesítése és a kérelem feltételeinek vizsgálata	91
4.2.4. A kérelem elutasítása a vizsgált követelmények ki nem elégítése miatt; a kérelem visszavonása és visszavontnak tekintése.....	93
4.2.5. A szóbeli tárgyalás előkészítése	94
4.2.6. A szóbeli tárgyalás	96
4.2.7. A határozathozatal módja és a határozat kihirdetése.....	96
4.2.8. A határozat meghozatalának szempontjai a kényszerengedély megadására irányuló eljárásban.....	96
4.2.9. A szóbeli tárgyalás alapján hozott határozat írásba foglalása és az írásba foglalt határozat kézbesítése	98
4.2.10. Intézkedések a Hivatal eljárást befejező döntésével szembeni megváltoztatási kérelem nyomán	99
4.2.11. Egyéb intézkedések a megadott kényszerengedélyekkel kapcsolatban	99
4.3. A kényszerengedélyes könyveibe és nyilvántartásaiba történő betekintés elrendelésére irányuló eljárás	100
4.3.1. A kényszerengedélyes könyveibe és nyilvántartásaiba történő betekintés elrendelésére irányuló eljárás sajátosságai	100
4.3.2. A betekintés iránti kérelem benyújtása; a kérelem feltételei.....	101
4.3.3. A kényszerengedélyes értesítése és a kérelem feltételeinek vizsgálata	101
4.3.4. A kérelem elutasítása a vizsgált követelmények ki nem elégítése miatt; a kérelem visszavonása és visszavontnak tekintése.....	102
4.3.5. A határozathozatal írásbeli előkészítése.....	103
4.3.6. Szóbeli tárgyalás alapján történő határozathozatal	103
4.3.7. A határozat meghozatalának szempontjai a kényszerengedélyes könyveibe és nyilvántartásaiba történő betekintés elrendelésére irányuló eljárásban	104
4.3.8. A határozat írásba foglalása és az írásba foglalt határozat kézbesítése.....	105

4.3.9. Intézkedések a Hivatal eljárást befejező döntésével szembeni megváltoztatási kérelem nyomán	105
4.3.10. Egyéb intézkedés a betekintés elrendelésére irányuló eljárás befejeződését követően	106
4.4. Az EKr. szerinti kényszerengedély felülvizsgálatára irányuló eljárás	106
4.4.1. A kényszerengedély felülvizsgálatára irányuló eljárás sajátosságai.....	106
4.4.2. A kényszerengedély felülvizsgálata iránti kérelem benyújtása; a kérelem feltételei	107
4.4.3. Az ellenérdekű fél értesítése és a kérelem feltételeinek vizsgálata.....	107
4.4.4. A kérelem elutasítása a vizsgált követelmények ki nem elégítése miatt; a kérelem visszavonása és visszavontnak tekintése.....	108
4.4.5. A szóbeli tárgyalás előkészítése	108
4.4.5.1. Írásbeli előkészítés	109
4.4.6. A szóbeli tárgyalás körébe tartozó intézkedések.....	109
4.4.7. A határozat meghozatalának szempontjai a kényszerengedély felülvizsgálatára irányuló eljárásban	109
4.4.8. A szóbeli tárgyalás alapján hozott határozat írásba foglalása és az írásba foglalt határozat kézbesítése	111
4.4.9. Intézkedések a Hivatal eljárást befejező döntésével szembeni megváltoztatási kérelem nyomán	111
4.4.10. Egyéb intézkedések a kényszerengedély visszavonása esetén.....	112
4.5. Az EKr. szerinti kényszerengedély módosítására irányuló eljárás	112
4.5.1. A kényszerengedély módosítására irányuló eljárás sajátosságai	112
4.5.2. A kényszerengedély módosítása iránti kérelem benyújtása; a kérelem feltételei	113
4.5.3. A kényszerengedély felülvizsgálatára irányuló eljárás szabályainak alkalmazása a kényszerengedély módosítására irányuló eljárásra	113
5. A szabadalmi leírás értelmezése.....	115
5.1. Általános szabályok és útmutatások.....	115
5.2. Az értelmezési eljárás megindítása	116
5.3. Intézkedések az értelmezési eljárás során	116
5.4. Az oltalom terjedelmére vonatkozó értelmezés	117
5.5. Az oltalom díjigényt megalapozó terjedelme.....	119
5.6. Az igényponti meghatározások értelmezése	120
5.7. A szakvélemény	121

VI. FEJEZET
EGYÉB SZABADALMI ELJÁRÁSOK

1. A szabadalmi oltalom megszűnésének megállapítása és az újra érvénybe helyezés

Szt. 79. § (1) Szt. 38. § b)-c) Szt. 39. § b)-c)	A Hivatal megállapítja az ideiglenes szabadalmi oltalomnak, valamint a végleges szabadalmi oltalomnak a megszűnését, – ha a fenntartási díjat a türelmi időn belül sem fizették meg, vagy – ha a jogosult (a bejelentő, illetve a szabadalmas) az oltalomról lemondott.
Szt. 79. § (1) Szt. 40. §	Ha a szabadalmi oltalom a fenntartási díj megfizetésének elmulasztása miatt megszűnt, az oltalmat a jogosult (a bejelentő, illetve a szabadalmas) kérésére a Hivatal újra érvénybe helyezi.

1.1. A szabadalmi oltalom megszűnése a fenntartási díj megfizetésének elmulasztása miatt és a szabadalmi oltalom újra érvénybe helyezése

Szt. 23. § (1) Díjrendelet 3. § (7)-(8)	A szabadalmi oltalom tartamára évenként, külön jogszabályban (a továbbiakban: díjrendelet) meghatározott fenntartási díjat kell fizetni. A díj az első évre a bejelentés napján, a további évekre pedig a bejelentés napjának megfelelő naptári napon előre esedékes.
Szt. 23. § (2)	A szabadalmi bejelentés közzétételét megelőzően esedékessé vált fenntartási díjat a közzétételtől, a minősített adatként kezelt bejelentés alapján megadott szabadalom megadását megelőzően esedékessé vált fenntartási díjat a megadó határozat jogerőre emelkedésétől, a többi fenntartási díjat pedig az esedékességtől számított hat hónapos türelmi idő alatt is meg lehet fizetni.
Szt. 115/M. § (2)	A szabadalmi bejelentés közzétételét követő megosztása esetén a keletkező további bejelentésekre a megosztás folytán és a

	<p>megosztást megelőző időpontban esedékessé vált fenntartási díjak megfizetése tekintetében a türelmi idő a megosztás tudomásulvételéről hozott döntés jogerőre emelkedésével kezdődik.</p>
Szt. 115/M. § (1)	<p>A ténylegesen fizetendő díj mértékére – a fenntartási díj megfizetésének időpontjával összefüggésben – az alábbi szabályok irányadók:</p> <p>A fenntartási díj a hat hónapos türelmi idő első három hónapjában pótlékmentesen, a negyedik, ötödik és hatodik hónapjában pedig 50%-os pótlékkal együtt fizethető meg. A fenntartási díjat e pótlékkal együtt kell megfizetni abban az esetben is, ha a hat hónapos türelmi idő elteltét követően, igazolási kérelem alapján fizetik meg.</p>
Szt. 115/M. § (3)	<p>A fenntartási díjat a türelmi idő kezdetét megelőző két hónapon belül is meg lehet fizetni.</p>
Szt. 84/L. §	<p>Európai szabadalom esetén a fenntartási díjat az Szt. 23. §-a szerint csak az azt az évet követő évekre kell megfizetni, amelyben az európai szabadalom megadását az Európai Szabadalmi Közlönyben meghirdették.</p> <p>Az európai szabadalom megadásának az Európai Szabadalmi Közlönyben való meghirdetését követő három hónap elteltét megelőzően esedékessé vált fenntartási díjat az esedékességet követően is – pótlékmentesen – meg lehet fizetni e három hónapos időtartamon belül.</p> <p>Azokat a fenntartási díjakat, amelyek az európai szabadalom – mulasztás folytán vagy a Bővített Fellebbezési Tanács által felülvizsgált határozat alapján történt – megvonása esetén a megvonást követően esedékessé váltak volna, a jogokba való visszahelyezésről, illetve a fellebbezési tanács új eljárásra utasításáról hozott határozat közlésétől számított hat hónapos türelmi idő alatt is meg lehet fizetni.</p>
Díjrendelet 21. §	<p>A szabadalmi fenntartási díjakat a Hivatalnak a Magyar Államkincstárnál vezetett (a díjrendeletben megnevezett) számlájára kell befizetni, átutalással vagy készpénz-átutalási megbízás (a Hivatal által kibocsátott csekk) útján, az azonosítási adatok (az ügyszám, illetőleg a lajstromszám) és rendeltetésként</p>

	<p>(jogcímként) a szabadalmi fenntartási díjra való egyértelmű utalás feltüntetésével.</p> <p>A Hivatal elnöke engedélyezheti a díjaknak a fentitől eltérő módon történő megfizetését, ideértve a letéti számla útján történő díjfizetést is.</p>
Szt. 115/O. § (2), (4), (5)	A fizetendő fenntartási díj mértéke tekintetében a feltalálót (illetve örökösét) kedvezmény illelheti meg, ha a szabadalomnak a fenntartási díj megfizetése időpontjában kizárólag ő a jogosultja. Ennek részletes feltételeit lásd az I. fejezet 14.1.1.3. pontjában.
Szt. 115/P. § (1)	A Hivatal – kérelemre – az elsőtől az ötödik évekre szóló szabadalmi fenntartási díjak megfizetésére halasztást engedélyezhet, ha a természetes személy jogosult – kereseti, jövedelmi és vagyoni viszonyai folytán – azokat fedezni nem tudja. A halasztás alá eső fenntartási díjakat a hatodik évi fenntartási díjjal együtt kell megfizetni.
Szt. 115/P. § (2)-(7)	Azokról a feltételekről, illetve körülményekről, amelyek mellett a díjfizetési halasztás engedélyezhető, továbbá e feltételek, illetve körülmények kérelmező általi igazolásának szabályairól az I. fejezet 14.1.1.3. pontjában olvasható útmutatás.
Szt. 115/P. § (8)-(9)	A díjfizetési halasztás iránti kérelmet az Iparjogvédelmi Lajstromvezetési Osztály megvizsgálja, és – szükség esetén hiánypótlási felhívást követően – a vizsgálat eredményéhez képest, az összes körülmény figyelembevételével dönt arról, hogy a halasztást engedélyezi, vagy a kérelmet elutasítja, illetve – a felhívás meg nem válaszolása esetén – a kérelmet visszavontnak tekinti. (Részletesebben lásd: I. fejezet 14.1.1.3.)
	A szabadalmi fenntartási díjfizetési kötelezettség teljesítését az Iparjogvédelmi Lajstromvezetési Osztály figyeli, és a türelmi idő második hónapjában – nemfizetés vagy nem megfelelő összegű fizetés esetén az ötödik hónapjában is – értesíti a jogosultat, illetve bejegyzett képviselő esetén a képviselőt, a díjfizetés esedékességéről, készpénz-átutalási megbízást küld és figyelmeztet a nemfizetés jogkövetkezményeire.
Szt. 38. § b)	Az ideiglenes szabadalmi oltalom keletkezésére visszaható hatállyal, a végleges szabadalmi oltalom pedig a fenntartási díj

Szt. 39. § b)	esedékességét követő napon megszűnik, ha a fenntartási díjat a türelmi idő alatt sem fizették meg.
Szt. 79. § (1)	Az ideiglenes, illetve a végleges szabadalmi oltalom a fenntartási díj szabályszerű megfizetésének elmulasztása esetén a törvény erejénél fogva szűnik meg.
Szt. 49. § (1)-(2), (4)-(5) Szt. 115/M. § (1)	A jogosult azonban, ha a türelmi idő lejártáig nem fizette meg a fenntartási díjat, kérelmet terjeszthet elő a mulasztás igazolására az általános szabályok szerint, az esedékes fenntartási díj és 50%-os pótlék egyidejű megfizetése mellett.
Szt. 53/A. § (3) b)	A Hivatal a szabadalmi oltalom megszűnését megállapító határozatát visszavonja, ha a jogosult a megváltoztatási kérelem keretében igazolja, hogy a szabadalmi fenntartási díj megfizetése valójában határidőben megtörtént.
	Az Iparjogvédelmi Lajstromvezetési Osztály a türelmi idő leteltét követő hónapban – a befizetések könyvelése és az Ügyvitelfejlesztési Osztály által a megszűnt ügyekről összeállított lista tételes ellenőrzése után – határozattal állapítja meg a szabadalmi oltalom díjfizetés elmulasztása miatti megszűnését. A határozat tartalmazza a megszűnés időpontját, a jogorvoslati lehetőséget és az újra érvénybe helyezés feltételeit.
	Az ideiglenes szabadalmi oltalom megszűnését megállapító határozat hivatali példányát az Átvevőhivatali és Hatósági Publikációs Osztály a postázás után az elbírálóhoz továbbítja, aki azt a megtekintést követően – az aktával együtt – visszaküldi az Átvevőhivatali és Hatósági Publikációs Osztálynak.
Szt. 79. § (2) Szt. 54. § (2) k)	A szabadalmi oltalom fenntartási díjfizetés elmulasztása miatti megszűnésének megállapítását – a megszűnés időpontjának feltüntetésével –, illetve a megszűnést megállapító határozat visszavonását be kell jegyezni a szabadalmi lajstromba.
Szt. 79. § (2) Szt. 56. § d)	A szabadalmi oltalom fenntartási díjfizetés elmulasztása miatti megszűnésének megállapításáról – a megszűnés időpontjának feltüntetésével –, illetve a megszűnést megállapító határozat visszavonásáról hatósági tájékoztatást kell közölni. A Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben történő meghirdetés az Átvevőhivatali és Hatósági Publikációs Osztály feladata.

<p>Szt. 54. § Szt. 84/H. § (9)-(10) Szt. 56. §-56/A. §</p>	<p>Az európai szabadalmi bejelentés közzétételével keletkező ideiglenes oltalom nem, hanem csak a Magyarországon hatályossá vált, a szabadalmi lajstrom külön részébe bejegyzett európai szabadalom oltalma szűnhet meg a fenntartási díj megfizetésének elmulasztása miatt. Ennek tényét be kell jegyezni a szabadalmi lajstromba, a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben pedig az európai szabadalmak tekintetében is közölni kell az oltalom megszűnésére vonatkozó hatósági tájékoztatást.</p>
<p>Szt. 40. § (1)</p>	<p>Ha az ideiglenes vagy a végleges szabadalmi oltalom a fenntartási díj megfizetésének elmulasztása miatt megszűnt, az oltalmat a bejelentő, illetve a szabadalmas kérésére újra érvénybe kell helyezni, az alábbi feltételek teljesülése esetén:</p>
<p>Szt. 40. § (2) Díjrendelet 9. § (4)</p>	<p>a) az újra érvénybe helyezést a türelmi idő leteltét követő három hónapon belül lehet kérni, és b) e határidőn belül meg kell fizetni az adott évre szóló szabadalmi fenntartási díjnak a kétszeresét.</p>
<p>Szt. 49. § (1)-(2), (4)-(5) Díjrendelet 9. § (4)</p>	<p>A szabadalmi oltalom újra érvénybe helyezése iránti kérelem benyújtására megszabott határidő elmulasztása esetén lehetőség van igazolási kérelem előterjesztésére az általános szabályok szerint, az adott évre szóló szabadalmi fenntartási díj kétszeresének egyidejű megfizetése mellett.</p>
	<p>Az újra érvénybe helyezési kérelmet az Iparjogvédelmi Lajstromvezetési Osztály bírálja el. Ennek során megvizsgálja, hogy az újra érvénybe helyezés feltételei fennállnak-e: a kérelem és a megfelelő összegű díj határidőben érkezett-e, illetve igazolási kérelemmel érkezett újra érvénybe helyezési kérelem esetén a jogosult igazolási kérelmének helyt lehet-e adni.</p>
<p>Szt. 79. § (1)</p>	<p>A jogszabályokban meghatározott feltételek teljesítése esetén az Iparjogvédelmi Lajstromvezetési Osztály a szabadalmi oltalmat határozattal újra érvénybe helyezi, a jogszabályokban meghatározott feltételek nem teljesítése esetén pedig az újra érvénybe helyezési kérelmet elutasítja.</p>
<p>Szt. 79. § (2) Szt. 54. §</p>	<p>A szabadalmi oltalom újra érvénybe helyezését be kell jegyezni a szabadalmi lajstromba, és arról hatósági tájékoztatást kell</p>

Szt. 56. §-56/A. §	közölni a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben.
	Az ideiglenes szabadalmi oltalom díjfizetés elmulasztása miatti megszűnését megállapító határozat visszavonásáról szóló végzés, valamint az ideiglenes szabadalmi oltalmat újra érvénybe helyező határozat alapján a szabadalmi elbíráló az eljárást felújított ügyként folytatja.

1.2. Az oltalom lemondás miatti megszűnésének megállapítása

Szt. 41. § (1)	A szabadalmi lajstromban feltüntetett bejelentő, illetve szabadalmas a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalához intézett írásbeli nyilatkozattal az ideiglenes, illetve a végleges szabadalmi oltalomról lemondhat.
Szt. 41. § (2) Szt. 12. § (4)	Ha a lemondás más személynek jogszabályon, hatósági határozaton, a szabadalmi lajstromba bejegyzett hasznosítási vagy egyéb szerződésen alapuló jogát érinti, vagy ha a szabadalmi lajstromba per van bejegyezve, a lemondás csak az érintett személy hozzájárulásával hatályos – feltéve, hogy az Szt. nem rendelkezik eltérően. (Szolgálati találmány esetén, ha az ideiglenes oltalomról a munkáltató lemond, e lemondás a feltaláló hozzájárulása nélkül is hatályos.)
Szt. 55. § (4)	Amennyiben a hozzájárulás hiányzik, a bejelentőt, illetve a szabadalmast határidő kitézésével fel kell hívni a hiánypótlásra. A szabadalmi oltalom megszűnésének megállapítására irányuló kérelmet (a lemondó nyilatkozatot) el kell utasítani, ha a hozzájárulás a hiánypótlást követően sem áll rendelkezésre, ha pedig az ügyfél a felhívásra a kitézött határidőben nem válaszol, a kérelmet visszavontnak kell tekinteni.
Szt. 26. § (5), (8)	Közös szabadalmi igény, illetve közös szabadalom esetén az összes bejelentő, illetve az összes szabadalmas lemondó nyilatkozata szükséges az ideiglenes, illetve a végleges szabadalmi oltalom lemondás miatti megszűnésének a megállapításához.
Szt. 26. § (4)	Ha csak az egyik bejelentőtárs, illetve szabadalmastárs mond le a szabadalmi oltalomról, akkor a szabadalmi oltalom nem szűnik

	meg, hanem a lemondó hányadára a többi bejelentőtárs, illetve szabadalmastárs joga részesedésük arányában kiterjed.
Szt. 41. § (4)	A lemondás visszavonásának nincs jogi hatálya. Csak egyértelmű lemondás alapján lehet intézkedést tenni; kétség esetén a jogosult(ak) szándékát tisztázni kell.
Szt. 38. § c) Szt. 39. § c)	Az ideiglenes szabadalmi oltalom, ha a bejelentő az oltalomról lemondott, a keletkezésére visszaható hatállyal megszűnik, a végleges szabadalmi oltalom pedig, ha a szabadalmas az oltalomról lemondott, a lemondás beérkezését követő napon, illetve a lemondó által megjelölt korábbi időpontban szűnik meg.
Szt. 41. § (3)	Lemondani egyes igénypontokról is lehet.
Szt. 79. § (1)	Az ideiglenes, illetve a végleges szabadalmi oltalom lemondás esetén a jogosult visszavonhatatlan nyilatkozata folytán szűnik meg, ezért a Hivatalnak a megszűnés megállapítását illetően mérlegelési lehetősége nincs.
	Az ideiglenes szabadalmi oltalom lemondás miatti megszűnését a szabadalmi bejelentés ügyében eljáró szabadalmi osztály, a végleges szabadalmi oltalom lemondás miatti megszűnését pedig az Iparjogvédelmi Lajstromvezetési Osztály állapítja meg.
Szt. 41. § (2)	A döntést meg kell küldeni a bejelentő(k)nek, illetve a szabadalmas(ok)nak (vagy képviselőjüknek) és az esetleges érintetteknek.
Szt. 79. § (2) Szt. 54. § (2) k)	A szabadalmi oltalom lemondás miatti megszűnésének megállapítását – a megszűnés időpontjának feltüntetésével – be kell jegyezni a szabadalmi lajstromba.
Szt. 79. § (2) Szt. 56. § d)	Az ideiglenes, illetve a végleges szabadalmi oltalom lemondás miatti megszűnésének megállapításáról – a megszűnés időpontjának feltüntetésével – hatósági tájékoztatást kell közölni. A Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben történő meghirdetés az Átvevőhivatali és Hatósági Publikációs Osztály feladata.
Szt. 54. § Szt. 84/H. § (9)-	Az európai szabadalmi bejelentés közzétételével keletkező ideiglenes oltalom nem, hanem csak a Magyarországon hatályossá vált, a szabadalmi lajstrom külön részébe bejegyzett

(10) Szt. 56. §-56/A. §	európai szabadalom oltalma szűnhet meg lemondás következtében. A Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben az európai szabadalmak tekintetében is közölni kell az oltalom megszűnésére vonatkozó hatósági tájékoztatást.
----------------------------	---

2. A megsemmisítési eljárás

	Ebben a fejezetben az alábbi, korábban nem említett jogszabályokra történik hivatkozás:
ESZE	Az európai szabadalmak megadásáról szóló 1973. október 5-i Müncheneri Egyezmény 2000-ben felülvizsgált szövege (Magyarországon kihirdette a 2007. évi CXXX. törvény);
ESZE VSZ	Az európai szabadalmak megadásáról szóló 1973. október 5-i Müncheneri Egyezmény 2000-ben felülvizsgált szövegéhez kapcsolódó Végrehajtási Szabályzat (Magyarországon kihirdette a 319/2007. (XII. 5.) Korm. rendelet).

2.1. Általános szabályok

Szt. 80. § (1)	A szabadalom megsemmisítését bárki kérheti a szabadalmassal szemben. A törvényi megfogalmazásból („a szabadalmassal szemben”) és abból, hogy a megsemmisítési eljárás ellenérdekű feleket feltételez, értelemszerűen következik, hogy a szabadalmas saját szabadalmának megsemmisítését nem kérheti.
Szt. 80. § (2)	Arra hivatkozva azonban, hogy a szabadalmat nem annak adták meg, akit a törvény szerint megillet, csak az kérheti a megsemmisítést, akit a szabadalom megilletne.
	Megsemmisítési eljárás olyan szabadalomra nézve is indítható, amely már megszűnt, de a megszűnés nem a keletkezésére visszaható hatállyal történt (pl: oltalmi idő lejárt, lemondás szabadalmi oltalomról).
Szt. 42. § (3)	A megsemmisítési kérelmet elutasító jogerős határozat kizárja, hogy azonos ténybeli alapon ugyanannak a szabadalomnak a megsemmisítése iránt bárki újabb eljárást indítson.
Szt. 42. § (1), (2)	Ha a megsemmisítés feltételei fennállnak, a szabadalmat – keletkezésére visszaható hatállyal – meg kell semmisíteni. Ha a megsemmisítés feltételei csak részben állnak fenn, a szabadalmat megfelelően korlátozni kell.
	A megsemmisítési kérelemnek utalnia kell arra, hogy a

	szabadalom megsemmisítését vagy korlátozását kérik. Egy kérelemben csak egy szabadalom megsemmisítése kérhető.
Szt. 80. § (3)	A kérelemben meg kell jelölni a megsemmisítés alapjául szolgáló okokat - ami a gyakorlatban a bejelentés napján hatályos szabadalmi törvény szerinti jogalapokra való pontos hivatkozást jelenti - és mellékelni kell az okirati bizonyítékokat.
	Alapvető garanciális elv, hogy a szabadalmi oltalom megsemmisítésére csak olyan feltételek teljesülésének hiánya alapján kerülhessen sor, amelyek a szabadalom megadásának is feltételei voltak.
Szt. 117. § (6)	Mivel a szabadalmazhatóság (és így a megsemmisítés) feltételei több alkalommal változtak, a törvény a megsemmisítési jogalapok tekintetében irányadó szabályokat a szabadalom bejelentési napjához köti. (lásd a VI/1. számú <i>Mellékletben</i>)
	A szabadalom megsemmisítését a törvény csak meghatározott szabadalmazhatósági feltételek teljesülésének hiányában teszi lehetővé. Nem semmisíthető meg a szabadalom például a találmány egységének hiánya miatt, vagy ha a leírásban alaki hiányosságok vannak. Nem jogalap a szabadalom megsemmisítésére az sem, ha a szabadalmat nem illette meg az igényelt elsőbbség. Azonban ha a kérelmező a megsemmisítési eljárásban olyan szabadalmazhatósági feltételt vitat, amelynek az elsőbbség időpontjában kellett teljesülnie, akkor e feltétel vizsgálatának keretében az is vitatható, hogy az elsőbbségi igény megalapozott volt-e. Hasonló a helyzet a származtatás alapján igényelt bejelentési nap megalapozottságának kérdésében is.
	A megsemmisítést kérőnek azt kell bizonyítania, hogy a szabadalmat egy vagy több – a törvényben a megsemmisítési feltételek között felsorolt – szabadalmazhatósági feltétel teljesülésének hiánya miatt nem lehetett volna megadni. A kérelmező – a jogalapok (okok) megjelölése és az okirati bizonyítékok benyújtása mellett – írásbeli érvelést is benyújthat a megjelölt megsemmisítési okok alaposságának alátámasztására. Ezzel kapcsolatban bővebb eligazítást ad az írásbeli előkészítésről szóló 2.9.1. pont.

	Míg a szabadalom megsemmisítésének feltételeire a bejelentés napján hatályos szabadalmi jogszabályok az irányadók, az alkalmazandó eljárási szabályok forrása az eljárás megindításának napján hatályban lévő Szt. (mögöttes jogszabályként Ket.), azon módosított rendelkezések kivételével, amelyek úgy léptek/lépnek hatályba, hogy azokat a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
Szt. 80. § (4) Díjrendelet 14. § (1)	A megsemmisítési kérelemre külön jogszabályban meghatározott díjat kell fizetni a kérelem benyújtásától számított két hónapon belül.
Szt. 81. § (1) Szt. 81/A. § (6) c)	A Hivatal – írásbeli előkészítés után – szóbeli tárgyalás alapján határoz a szabadalom megsemmisítéséről, korlátozásáról vagy a kérelem elutasításáról. (Ez alól kivétel gyorsított eljárás esetén lehetséges; lásd ezzel kapcsolatban a VI. fejezet 2.5. pontját)
Szt. 46. § (2)	A Hivatal háromtagú tanácsban jár el a tárgyaláson, és hoz határozatot. A tanács szótöbbséggel dönt.
Szt. 81. § (1)	Az eljárást befejező végzés (pl. a megsemmisítési kérelem visszavonásának tudomásulvétele és a kérelem visszavontnak tekintése) tárgyaláson kívül is meghozható.

2.2. A megsemmisítési eljárás különös szabályai európai szabadalmak esetében

Szt. 84/M. § (2), (3)	Ha az európai szabadalommal szemben felszólalást nyújtottak be, avagy korlátozási vagy megvonási eljárást indítottak az ESZE alapján, akkor az Európai Szabadalmi Hivatal előtt folyó eljárás jogerős befejezéséig a Hivatalnak indokolt esetben hivatalból vagy bármelyik fél kérelmére fel kell függesztenie az illető európai szabadalom megsemmisítése iránt indult eljárást. Ha az ESZE szerinti korlátozási eljárás jogerősen befejeződött, illetve ha az ESZE szerinti felszólalási vagy megvonási eljárás jogerős befejezése nem eredményezte az európai szabadalom megvonását, a felfüggesztett megsemmisítési eljárást bármelyik fél kérelmére folytatni kell.
Szt. 84/J. § (2)	Európai szabadalom megsemmisítésére irányuló eljárásban a szabadalmi oltalom terjedelmét az Európai Szabadalmi Hivatal

	előtti eljárás nyelvén készült igénypontok, illetve leírás szerint kell megállapítani, vagyis a megsemmisítés kérdésében nem alkalmazható az Szt. 84/J. § (1)-(1a) bekezdéseiben foglalt szabály az oltalom terjedelmének a magyar nyelvű fordítás szerinti megállapításáról.
Szt. 84/N. § (1)	A Magyarországon hatályossá vált európai szabadalmat az ESZE 138. cikkének (1) bekezdésében meghatározott okból kell megsemmisíteni és az ESZE e cikkének (2) bekezdésében szabályozott esetben kell korlátozni. Az európai szabadalom megsemmisítésére irányuló eljárásban alkalmazni kell az ESZE 138. cikkének (3) bekezdését is. (A megsemmisítési okok tekintetében lásd a VI. 2.3.3. pontot és az <i>VI/1. számú Mellékletet</i> .)
Szt. 84/N. § (2)	Az európai szabadalom megsemmisítésére egyebekben az Szt. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. (Megjegyzés: a megsemmisítési okok tekintetében az ESZE szabályozásához való kötöttség nem jelenti azt, hogy azok alaposságának megítélése során az Európai Szabadalmi Hivatal joggyakorlatához kötelező lenne igazodni.)

2.3. A szabadalom megsemmisítésének feltételei

2.3.1. Az irányadó szabályok meghatározása

Szt. 117. § (6)	A szabadalom megsemmisítésének feltételeire a bejelentés napján hatályos szabályok az irányadók. (lásd még <i>VI/1. számú Melléklet</i>)
-----------------	--

2.3.2. A szabadalom megsemmisítésének feltételei

	A szabadalmazhatósági (és ekként a megsemmisítési) feltételek tartalmát legutóbb az Szt. 2007. évi CXLII. törvény általi módosítása érintette, így a 2008. január 1-jét követően
--	--

	benyújtott bejelentések alapján megadott szabadalom tekintetében az alábbi, a jelenleg hatályosakkal megegyező szabályok alkalmazandók.
Szt. 42. § (1) a)	A szabadalmat – keletkezésére visszaható hatállyal – meg kell semmisíteni, ha a tárgya nem felelt meg az Szt. 6. §-a (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott feltételeknek, vagyis nem elégítette ki az 1–5/A. §-okban meghatározott követelményeket, és/vagy a (2)-(4) bekezdések és/vagy a (10) bekezdés alapján a szabadalmi oltalomból ki volt zárva.
	A törvény értelmében tehát megsemmisítési jogalap, ha a szabadalom tárgya
Szt. 1. §	– nem minősül találmánynak
Szt. 2-3. §	– nem új
Szt. 4. §	– nem alapul feltalálói tevékenységen
Szt. 5. §	– iparilag nem alkalmazható
Szt. 5/A. §	– nem szabadalmazható biotechnológiai találmány
Szt. 6. § (2)	– gazdasági tevékenység körében történő hasznosítása a közrendbe vagy a közérkölcsebe ütközne,
Szt. 6. § (3) a)-e)	ilyennek tekintendők különösen a következők: – az ember klónozására szolgáló eljárás; – az ember csíravonalának genetikai azonosságát módosító eljárás; – az emberi embrió alkalmazása ipari vagy kereskedelmi célra; – az állatok genetikai azonosságát módosító eljárás, ha az szenvedést okozhat az állatoknak anélkül, hogy bármilyen jelentős gyógyászati előnyt nyújtana az emberek vagy az állatok számára; – a d) pontban megjelölt eljárással létrejövő állat.
Szt. 6. § (4) a), b)	A szabadalom tárgya – növényfajta vagy állatfajta – a növények vagy állatok előállítására szolgáló, lényegében biológiai eljárás

Szt. 6. § (10)	<p>– emberi vagy állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárás</p> <p>– az emberi vagy állati testen végezhető diagnosztikai eljárás.</p>
Szt. 42. § (1) b) Szt. 60. § (1) Szt. 5. §	<p>A szabadalmat akkor is meg kell semmisíteni, ha</p> <p>– a leírás nem tárja fel a törvényben előírt módon és részletességgel a találmányt, vagy</p> <p>– a szabadalom tárgyát képező génszekvenciának vagy részszekvenciának ipari alkalmazhatósága nincs feltárva a szabadalmi bejelentésben</p>
Szt. 42. § (1) c) Szt. 72. § (1)	<p>– a szabadalom tárgya bővebb annál, mint amit az elismert bejelentési napon benyújtott, illetve – megosztás esetén – a megosztott bejelentésben feltártak (lásd még III. fejezet).</p>
Szt. 42. § (1) d)	<p>Végül az is jogalap a szabadalom megsemmisítésére, ha</p> <p>– a szabadalmat nem annak adták meg, akit az a törvény szerint megillet.</p>

2.3.3. Az európai szabadalom megsemmisítésének feltételei

Szt. 84/N. § (1)	<p>A Magyarországon hatályossá vált európai szabadalmat az ESZE 138. cikkének (1) bekezdésében meghatározott okból kell megsemmisíteni és az ESZE e cikkének (2) bekezdésében szabályozott esetben kell korlátozni. Az európai szabadalom megsemmisítésére irányuló eljárásban alkalmazni kell az ESZE 138. cikkének (3) bekezdését is.</p>
ESZE 138. cikk (1)	<p>Az európai szabadalom a következő okok alapján semmisíthető meg:</p> <p>a) az európai szabadalom tárgya az 52-57. cikkek értelmében nem szabadalmazható;</p> <p>b) az európai szabadalom a találmányt nem tárja fel olyan kellően egyértelműen és teljeskörűen, hogy azt szakember meg tudja valósítani;</p> <p>c) az európai szabadalom tárgya bővebb a bejelentés eredetileg benyújtott tartalmánál, illetve – a megosztással keletkező vagy a 61. cikkel összhangban benyújtott új bejelentés esetén – a</p>

	<p>korábbi bejelentés eredetileg benyújtott tartalmánál;</p> <p>d) az európai szabadalom oltalmi körét bővítették;</p> <p>e) az európai szabadalomra olyan személy szerzett jogosultságot, akit az a 60. cikk (1) bekezdése alapján nem illet meg.</p>
	<p>Az egyes megsemmisítési okok tartalmát a következő A)-E) pontokban részletezzük:</p>
ESZE 138. cikk (1) a)	<p>A) megsemmisítési ok: – az európai szabadalom tárgya az 52-57. cikkek értelmében nem szabadalmazható</p>
ESZE 52. cikk	<p>A szabadalmazható találmányok:</p> <p>(1) Európai szabadalmat kell adni minden új, feltalálói tevékenységen alapuló és iparilag alkalmazható találmányra a technika bármely területén.</p> <p>(2) Nem minősül az (1) bekezdés szerinti találmánynak különösen:</p> <p>a) a felfedezés, a tudományos elmélet és a matematikai módszer;</p> <p>b) az esztétikai alkotás;</p> <p>c) a szellemi tevékenységre, játékokra, üzletvitelre vonatkozó terv, szabály vagy eljárás, valamint a számítógépi program;</p> <p>d) az információk megjelenítése.</p> <p>(3) A (2) bekezdésben felsoroltak szabadalmazhatósága csak annyiban kizárt, amennyiben az európai szabadalmi bejelentés vagy az európai szabadalom rájuk kizárólag e minőségükben vonatkozik.</p>
ESZE 54. cikk	<p>Újdonság:</p> <p>(1) A találmányt újnak kell tekinteni, ha az nem tartozik a technika állásához.</p> <p>(2) A technika állásához tartozónak minősül mindaz, ami az európai szabadalmi bejelentés bejelentési napja előtt írásbeli vagy szóbeli ismertetés, illetve használat útján vagy bármilyen más módon a nyilvánosság számára hozzáférhetővé vált.</p> <p>(3) A technika állásához tartozónak kell tekinteni továbbá az olyan európai szabadalmi bejelentések eredetileg benyújtott</p>

<p>ESZE 89. cikk</p>	<p>szövegének tartalmát is, amelyeknél a bejelentés napja megelőzi a (2) bekezdésben megjelölt napot, és amelyeket ezen a napon vagy azt követően tettek közzé.</p> <p>(4) A (2) és (3) bekezdésben foglalt rendelkezések nem zárják ki a technika állásához tartozó anyag vagy keverék szabadalmazását az 53. cikk c) pontjában említett eljárásokban történő alkalmazásra, ha annak ilyen eljárásokban történő alkalmazása nem tartozik a technika állásához.</p> <p>(5) A (2) és (3) bekezdésben foglalt rendelkezések szintén nem zárják ki a (4) bekezdésben említett anyag vagy keverék szabadalmazhatóságát az 53. cikk c) pontjában említett eljárásokban történő meghatározott alkalmazásra, ha az ilyen alkalmazás nem tartozik a technika állásához.</p> <p>Az elsőbbségi jog hatása:</p> <p>Az elsőbbségi jog hatása, hogy az európai szabadalmi bejelentés bejelentési napjának az 54. cikk (2) és (3) bekezdése, valamint a 60. cikk (2) bekezdése szempontjából az elsőbbség napja számít.</p>
<p>ESZE 55. cikk</p>	<p>Újdonságot nem érintő nyilvánosságra jutás:</p> <p>(1) Az 54. cikk alkalmazásában nem vehető figyelembe a találmánynak az európai bejelentés napját legfeljebb hat hónappal megelőző nyilvánosságra jutása, ha az közvetlenül vagy közvetve annak eredménye, hogy</p> <p>a) a bejelentővel vagy a jogelődjével szemben nyilvánvaló jogsértést követtek el, vagy</p> <p>b) a bejelentő vagy a jogelődje a találmányt a nemzetközi kiállításokról szóló, 1928. november 22-én, Párizsban aláírt és legutóbb 1972. november 30-án felülvizsgált Egyezmény értelmében hivatalos, illetőleg hivatalosan elismert nemzetközi kiállításnak minősülő kiállításon bemutatta.</p> <p>(2) Az (1) bekezdés b) pontja esetében az (1) bekezdést csak akkor kell alkalmazni, ha a bejelentő az európai szabadalmi bejelentés benyújtásakor úgy nyilatkozik, hogy a találmányt ilyen módon tették közzé, továbbá a Végrehajtási Szabályzatban meghatározott határidőn belül és az ott előírt feltételeknek megfelelően csatolja a nyilatkozat alátámasztásául</p>

	szolgáló igazolást.
ESZE 56. cikk	<p>Feltalálói tevékenység:</p> <p>A találmányt feltalálói tevékenységen alapulónak kell tekinteni, ha az a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló. Ha a technika állásának az 54. cikk (3) bekezdése szerinti iratok is részét képezik, ezeket az iratokat nem lehet figyelembe venni annak megítélésekor, hogy a találmány feltalálói tevékenységen alapul-e.</p>
ESZE 57. cikk	<p>Ipari alkalmazhatóság:</p> <p>Iparilag alkalmazható a találmány, ha az ipar bármely ágában – ideértve a mezőgazdaságot – előállítható, illetve használható.</p>
ESZE VSZ V. fejezet ESZE VSZ 26. szabály	<p>Biotechnológiai találmányok:</p> <p>Általános rendelkezések és fogalom-meghatározások:</p> <p>(1) A biotechnológiai találmányokra vonatkozó európai szabadalmi bejelentésekre és szabadalmakra az Egyezmény irányadó rendelkezéseit e fejezet rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni és értelmezni. A biotechnológiai találmányok jogi oltalmáról szóló 1998. július 6-i 98/44/EK irányelvet az értelmezés során kiegészítő jelleggel kell alkalmazni.</p> <p>(2) "Biotechnológiai találmányok" az olyan találmányok, amelyeknek tárgya biológiai anyagból álló vagy ezt tartalmazó termék vagy olyan eljárás, amelynek révén biológiai anyagot állítanak elő, dolgoznak fel vagy alkalmaznak.</p> <p>(3) "Biológiai anyag" bármely olyan – genetikai információt tartalmazó – anyag, amely önmagában képes a szaporodásra vagy biológiai rendszerben szaporítható.</p> <p>(4) "Növényfajta" az a legkisebb besorolású önálló növényrendszertani egységen belüli növénycsoportosítás, amely csoportosítás – függetlenül attól, hogy kielégíti-e az oltalmazhatósági feltételeket -</p> <p>a) adott genotípusból vagy genotípusok kombinációjából kifejeződött jellemzők által meghatározható,</p> <p>b) bármely más növénycsoportosítástól legalább egy ilyen</p>

	<p>kifejeződött jellemző tekintetében megkülönböztethető, és</p> <p>c) jellemzőit megőrző szaporításra alkalmas egységet alkot.</p> <p>(5) A növények vagy állatok előállítására szolgáló eljárás lényegében biológiai, ha egészében természeti folyamatokból - mint például keresztezésből vagy szelekcióból - áll.</p> <p>(6) "Mikrobiológiai eljárás" bármely olyan eljárás, amelyet mikrobiológiai anyag felhasználásával vagy ilyen anyagon hajtanak végre, vagy amely mikrobiológiai anyagot eredményez.</p>
<p>ESZE VSZ 27. szabály</p>	<p>Szabadalmazható biotechnológiai találmányok:</p> <p>A biotechnológiai találmány is szabadalmazható akkor, ha tárgya</p> <p>a) olyan biológiai anyag, amelyet természetes környezetéből izolálnak vagy műszaki eljárással állítanak elő, akkor is, ha a természetben korábban már előfordult;</p> <p>b) növény vagy állat, ha a találmány műszaki megvalósíthatósága nem korlátozódik valamely meghatározott növény- vagy állatfajtára;</p> <p>c) mikrobiológiai vagy más műszaki eljárás, illetve ilyen eljárással előállított termék, ha az nem minősül növény- vagy állatfajtának.</p>
<p>ESZE VSZ 29. szabály</p>	<p>(1) Kialakulásának és fejlődésének semelyik szakaszában sem lehet szabadalmazható találmány tárgya az emberi test, sem pedig az emberi test valamely részének pusztá felfedezése, ideértve valamely gén szekvenciájának vagy részszekvenciájának felfedezését.</p> <p>(2) Az emberi testből izolált vagy valamely műszaki eljárással más módon előállított rész, ideértve a gén szekvenciáját vagy részszekvenciáját is, szabadalmazható találmány tárgya lehet akkor is, ha az ilyen rész szerkezete megegyezik valamely természetben előforduló rész szerkezetével.</p> <p>(3) A gén szekvenciájának vagy részszekvenciájának ipari alkalmazhatóságát fel kell tárni a szabadalmi bejelentésben.</p>
<p>ESZE 53. cikk</p>	<p>A szabadalmi oltalomból kizárt találmányok:</p>

	<p>Nem részesülhet európai szabadalmi oltalomban:</p> <p>a) a találmány, ha gazdasági tevékenység körében történő hasznosítása a közrendbe vagy a közérkölsbe ütközne; az ilyen hasznosítás nem tekinthető a közrendbe vagy a közérkölsbe ütközőnek pusztán azért, mert azt egyes Szerződő Államokban vagy akár mindegyikben jogszabály tiltja;</p> <p>b) a növény- vagy az állatfajta, valamint a növények vagy állatok előállítására szolgáló, lényegében biológiai eljárás; e rendelkezés azonban a mikrobiológiai eljárásokra és az ilyen eljárásokkal előállított termékekre nem alkalmazható;</p> <p>c) az emberi vagy állati test kezelésére szolgáló gyógyászati vagy sebészeti eljárások, valamint az emberi vagy állati testen végezhető diagnosztikai eljárások; e rendelkezés azonban az ilyen eljárásokban alkalmazott termékekre – így különösen anyagra és keverékekre – nem alkalmazható.</p>
<p>ESZE VSZ 28. szabály</p>	<p>A szabadalmi oltalomból kizárt biotechnológiai találmányok:</p> <p>Az 53. cikk a) pontja értelmében nem részesülhet európai szabadalmi oltalomban különösen az olyan biotechnológiai találmány, amelynek tárgya</p> <p>a) az ember klónozására szolgáló eljárás;</p> <p>b) az ember csíravonalának genetikai azonosságát módosító eljárás;</p> <p>c) az emberi embrió alkalmazása ipari vagy kereskedelmi célokra;</p> <p>d) az állatok genetikai azonosságát módosító eljárás, ha az szenvedést okozhat az állatoknak anélkül, hogy bármilyen jelentős gyógyászati előnyt nyújtana az emberek vagy az állatok számára, valamint az ilyen eljárással létrejövő állatok.</p>
<p>ESZE 138. cikk (1) b)</p> <p>ESZE 83. cikk</p>	<p>B) megsemmisítési ok: – az európai szabadalom a találmányt nem tárja fel olyan kellően egyértelműen és teljeskörűen, hogy azt szakember meg tudja valósítani</p> <p>A találmány feltárása:</p> <p>Az európai szabadalmi bejelentésnek kellően egyértelműen és</p>

	teljeskörűen kell feltárnia a találmányt ahhoz, hogy azt szakember meg tudja valósítani.
ESZE 138. cikk (1) c)	C) megsemmisítési ok: – az európai szabadalom tárgya bővebb a bejelentés eredetileg benyújtott tartalmánál, illetve – a megosztással keletkező vagy a 61. cikkel összhangban benyújtott új bejelentés esetén – a korábbi bejelentés eredetileg benyújtott tartalmánál
ESZE 123. cikk	Módosítás: (2) Az európai szabadalmi bejelentés vagy az európai szabadalom nem módosítható úgy, hogy az európai szabadalom tárgya bővebb legyen az eredetileg benyújtott bejelentés tartalmánál.
ESZE 76. cikk	Megosztással keletkező európai bejelentés: (1) A megosztással keletkező európai bejelentést közvetlenül az Európai Szabadalmi Hivatalhoz kell benyújtani a Végrehajtási Szabályzatnak megfelelően. A megosztással keletkező bejelentés tárgya nem lehet bővebb a korábbi bejelentés eredetileg benyújtott szövege szerint igényelt oltalom tárgyánál; a megosztással keletkező bejelentést - feltéve, hogy ennek a követelménynek megfelel - úgy kell tekinteni, mintha a korábbi bejelentés bejelentési napján nyújtották volna be, és avval kapcsolatban érvényesíthető a korábbi bejelentésben igényelt elsőbbség.
ESZE 61. cikk	Európai szabadalmi bejelentés az európai szabadalomra nem jogosult személy részéről (1) Ha jogerős határozat azt állapítja meg, hogy az európai szabadalomra az igényjogosult más személy, mint a bejelentő, e személy a Végrehajtási Szabályzattal összhangban b) ugyanazon találmány tekintetében új európai szabadalmi bejelentést nyújthat be, (2) Az (1) bekezdés b) pontja alapján benyújtott új európai szabadalmi bejelentésre megfelelően alkalmazni kell a 76. cikk (1) bekezdésének rendelkezéseit. (A tárgya nem lehet bővebb a korábbi bejelentés eredetileg benyújtott szövege szerint igényelt oltalom tárgyánál.)

ESZE 138. cikk (1) d)	D) megsemmisítési ok: – az európai szabadalom oltalmi körét bővítették
ESZE 123. cikk	Módosítás: (3) Az európai szabadalom nem módosítható úgy, hogy ez az általa biztosított oltalmat kiterjessze.
ESZE 138. cikk (2)	Ha a megsemmisítés alapjául szolgáló ok csak az európai szabadalom egy része tekintetében áll fenn, a szabadalmat az igénypontok megfelelő módosításával korlátozni kell, és részben kell megsemmisíteni.
ESZE 138. cikk (3)	Az európai szabadalom érvényessége tárgyában az illetékes bíróság, illetve hatóság előtt folyó eljárásban a szabadalmas az igénypontok módosításával a szabadalmat korlátozhatja. Az eljárásban az így korlátozott szabadalmat kell alapul venni.
ESZE 138. cikk (1) e)	E) megsemmisítési ok: – az európai szabadalomra olyan személy szerzett jogosultságot, akit az a 60. cikk (1) bekezdése alapján nem illet meg
ESZE 60. cikk	Az európai szabadalomra való igényjogosultság: (1) Az európai szabadalom a feltalálót vagy jogutódját illeti meg. Ha a feltalálók munkavállaló, az európai szabadalomra való igényjogosultság meghatározására annak az államnak a joga az irányadó, amelyben a munkavégzés fő helye van; ha a munkavégzés fő helye szerinti állam nem határozható meg, akkor annak az államnak a jogát kell alkalmazni, amelyben a munkáltatónak az a telephelye található, amelyikhez a munkavállaló tartozik. A megsemmisítés feltételeire alkalmazandó korábban hatályos szabályok jegyzékét lásd a VI/1. számú Mellékletben.

2.4. A kontradiktórius eljárások közös szabályai

2.4.1. A kontradiktórius eljárás sajátosságai

	<p>A megsemmisítési, a nemleges megállapítási és az Szt. 83/B-83/G. §-aiban szabályozott kényszerengedélyekkel összefüggő eljárások ellenérdekű felek részvételével folyó (kontradiktórius) eljárások, ezért azok során a Hivatal az egyik fél beadványait, valamint az egyik felet érintő hivatali döntéseket megküldi tájékoztatásul a többi ügyfél számára is. Ügyfélnek tekintendő az eljárásba belépett szolgálati találmány feltalálója, továbbá a szabadalmi lajstromba bejegyzett hasznosító, amennyiben ezt kéri. A tárgyalásra, az esetleges szemlére mindkét felet meg kell hívni.</p>
Szt. 47. § (3a)	<p>A megsemmisítési, a nemleges megállapítási, valamint az Szt. 83/B-83/D. §-aiban, az Szt. 83/F. §-ában és az Szt. 83/G. §-ában szabályozott kényszerengedélyekkel összefüggő eljárásokban az ügyfeleknek beadványaikat eggyel több példányban kell benyújtaniuk a Hivatalhoz, mint ahány ellenérdekű fél az eljárásban részt vesz. Ha több félnek közös képviselője van, részükre együttesen egy példányt kell számításba venni. Szolgálati találmányra adott szabadalom esetén a megsemmisítési kérelem szükséges példányszámának meghatározásánál a feltalálókat is ellenérdekű félként kell számításba venni. A beadvány mellékleteinek egy-egy másolatát az ügyfélnek csatolnia kell a beadvány többi példányához is.</p>
Szt. 84/G. § (2)	<p>Ha az európai szabadalom szövegének magyar nyelvű fordítását a szabadalmas nem nyújtotta be az Szt. 84/H. §-a alapján, az európai szabadalommal kapcsolatos jogvita, ezen belül a megsemmisítési eljárás esetén a szabadalmas köteles e fordítást a saját költségén rendelkezésre bocsátani – szükség szerint felhívásra – a Hivatal előtt folyó eljárásban.</p>
Szt. 82. § (1)	<p>Nemleges megállapítási eljárás esetében, ha az európai szabadalom hatályossá válásához nem nyújtották be az európai szabadalom szövegének magyar nyelvű fordítását, vagy azt a szabadalmas nem bocsátotta a kérelmező rendelkezésére, a Hivatal a kérelmező ilyen irányú kérelmére felhívja a szabadalmast e fordítás benyújtására.</p>
Szt. 53. § (4)-(8) Ket. 69. § (1) c)	<p>Az ellenérdekű felek részvételével folyó eljárás nyilvános, a szóbeli tárgyaláson hallgatóság részt vehet. Gondoskodni kell tehát arról, hogy a szóbeli tárgyalás időpontjáról, helyéről és</p>

	tárgyáról a köz értesüljön. Kivételt képez, ha a szabadalom tárgyát minősítették. Ebben az esetben ugyanis a szabadalommal kapcsolatos eljárást a nyilvánosság kizárásával kell lefolytatni.
--	--

2.4.2. A bizonyítás

Szt. 47. § (2)	A Hivatal a megsemmisítési, a nemleges megállapítási és az Szt. 83/E-83/G. §-aiban szabályozott kényszerengedélyekkel összefüggő eljárásokban a tényeket a kérelem keretei között, az ügyfelek nyilatkozatai és állításai, valamint az ügyfél által igazolt adatok alapján vizsgálja.
Szt. 47. § (3)	A Hivatal a döntését csak olyan tényekre és bizonyítékokra alapozhatja, amelyekkel kapcsolatban az ügyfélnek módjában állt nyilatkozatot tenni; figyelmen kívül hagyhatja azonban azokat a nyilatkozatokat vagy bizonyítékokat, amelyeket az ügyfél nem kellő időben terjesztett elő. (Lásd az I. fejezet 4.3.3.1. pontját).
Ket. 50. § (1) – (6)	A megsemmisítési, a nemleges megállapítási és az Szt. 83/B-83/G. §-aiban szabályozott kényszerengedélyekkel összefüggő eljárások során a feleknek – a hivatalosan ismert és a köztudomású tények kivételével – bizonyítékokkal kell alátámasztaniuk állításaikat. A bizonyítás történhet az ügyfél nyilatkozata, irat, szakértői vélemény, tanúvallomás, szemléről készült jegyzőkönyv vagy tárgyi bizonyíték útján, nem kizárva más lehetséges – a Ket.-ben fel nem sorolt – bizonyítási eszköz igénybevételét. (lásd I. 4.3.3.).

2.5. Gyorsított eljárás

Szt. 81/A. § (1) Szt. 83. § (4)	A gyorsított eljárás feltételhez kötött. A megsemmisítési és a nemleges megállapítási eljárást bármelyik fél kérelmére gyorsítottan kell lefolytatni, ha a szabadalom bitorlása miatt pert indítottak, vagy a keresetlevél benyújtását megelőzően ideiglenes intézkedés iránti kérelmet terjesztettek elő, és ezt igazolják.
------------------------------------	--

Szt. 81/A. § (2)	A gyorsított eljárás iránti kérelemért külön jogszabályban meghatározott díjat kell fizetni e kérelem benyújtásától számított egy hónapon belül.
Szt. 81/A. § (3)	Ha a kérelem nem felel meg az (1) bekezdésben meghatározott követelményeknek, a gyorsított eljárást kérő felet hiánypótlásra, illetve nyilatkozattételre kell felhívni. A gyorsított eljárás iránti kérelmet el kell utasítani, ha az a hiánypótlás, illetve a nyilatkozat ellenére sem elégíti ki a törvényben meghatározott követelményeket. A gyorsított eljárás iránti kérelmet visszavontnak kell tekinteni, ha az azt előterjesztő fél a felhívásra a kitűzött határidőben nem válaszol.
Szt. 81/A. § (4)	Ha a gyorsított eljárást kérő fél nem fizeti meg e kérelem díját, figyelmeztetni kell a törvényben megszabott határidőben történő hiánypótlásra. Ennek elmaradása esetén a gyorsított eljárás iránti kérelmet visszavontnak kell tekinteni. Fontos kiemelni, hogy ez esetben a visszavontnak tekintés kizárólag a gyorsított eljárásra irányuló kérelmet érinti, a megsemmisítési illetve nemleges eljárásra vonatkozó kérelmet nem. Így ebben az esetben a Hivatal az általános szabályok szerint folytatja le az eljárást.
Szt. 81/A. § (5)	A Hivatal a gyorsított eljárást végzéssel rendeli el.
Szt. 81/A. § (6)	Gyorsított eljárás esetén a) hiánypótlásra, illetve nyilatkozattételre tizenöt napos határidő is kitűzhető; b) határidő-hosszabbítás csak különösen indokolt esetben adható; c) a Hivatal csak akkor tart szóbeli tárgyalást, ha a tényállás tisztázásához szükség van a felek együttes meghallgatására, vagy bármelyik fél ezt kellő időben kéri.

2.6. A megsemmisítési kérelem benyújtása

	A megsemmisítési eljárás a Hivatalhoz benyújtott megsemmisítési kérelem alapján indul.
Szt. 81. § (2)	Az egy szabadalom ellen irányuló több megsemmisítési

	kérelmet lehetőség szerint egy eljárásban kell elintézni.
	Az iktatott megsemmisítési kérelmet az Átvevőhivatali és Hatósági Publikációs Osztály a Szabadalmi Főosztálynak továbbítja, ahol a megsemmisítési ügy a kijelölt elbírálóhoz kerül a törvényben előírt előkészítő intézkedések megtételére.

2.7. A szabadalmas értesítése és a kérelem feltételeinek vizsgálata

	Az elbíráló értesíti a szabadalmast arról, hogy szabadalmával kapcsolatban megsemmisítési kérelem érkezett. Ezen intézkedés nyomán a szabadalmi lajstromban feltüntetésre kerül a megsemmisítési eljárás megindítása.
Szt. 80. § (5)	Meg kell vizsgálni, hogy a megsemmisítési kérelem megfelel-e a törvényben előírt feltételeknek. Ha a kérelem a feltételeknek nem felel meg, a megsemmisítést kérőt hiánypótlásra kell felhívni. A hiánypótlás elmaradása esetén a megsemmisítési kérelmet visszavontnak kell tekinteni.
Szt. 81/A. § (6) a)	Gyorsított eljárás esetén (lásd a VI. fejezet 2.5. pontját) a hiánypótlásra tizenöt napos határidő is kitűzhető.
	A vizsgálandó feltételek és a vizsgálati szempontok a következők:
Szt. 80. § (1)	<p>A) Egy (lajstromszámával vagy bejelentési számával megjelölt) szabadalom megsemmisítésére vonatkozik-e a kérelem?</p> <p>Ha a megsemmisítési kérelemben több szabadalom megsemmisítését kérték, vagy ha a megjelölés alapján a szabadalom nem azonosítható, a kérelmezőt fel kell hívni, hogy jelölje meg azt az egy szabadalmat, amelynek a megsemmisítését kéri. (Ennek tisztázásáig értelemszerűen a szabadalmas értesítésére sem kerülhet sor.)</p> <p>Ha a kérelemben több szabadalom megsemmisítését kérték, a kérelmezőt egyben tájékoztatni kell arról, hogy minden érintett szabadalom esetében külön megsemmisítési kérelmet kell benyújtani, és ezek mindegyike tekintetében meg kell fizetni a</p>

	megsemmisítési kérelem díját.
Szt. 80. § (1)	<p>B) Nem azonos-e a kérelmező a megsemmisíteni kért szabadalom jogosultjával, vagy jogosultjainak egyikével?</p> <p>Ha a kérelemből a kérelmező és a szabadalmas azonossága tűnik ki, a kérelmezőtől nyilatkozatot vagy egyéb igazolást kell kérni ennek cáfolatára.</p>
Szt. 80. § (2) Szt. 42. § (1) d)	<p>C) Megilletné-e a szabadalom a kérelmezőt, ha a megsemmisítést arra hivatkozva kérték, hogy a szabadalmat nem annak adták meg, akit a törvény szerint megillet?</p> <p>A kérelmezőnek jogerős bírósági ítélettel vagy hatósági határozattal kell bizonyítania, hogy a szabadalom a törvény szerint megilletné, mint feltalálót vagy annak jogutódját. Ennek hiányában azt kell vélelmezni, hogy a kérelmező nem kérheti a szabadalom megsemmisítését az Szt. 42. § (1) d) pontja alapján. (Ha a szabadalomra jogosultság tárgyában per indult, annak jogerős befejezéséig a megsemmisítési eljárást fel kell függeszteni. Az Szt. 42. § (1) d) pontja alapján akkor kell a szabadalmat megsemmisíteni, ha azt, akinek a szabadalmat megadták, részben sem illette meg a szabadalom a törvény szerint.) Az Szt. 42. § (1) d) pontja alapján csak a szabadalom megsemmisítését lehet kérni, a korlátozását nem.</p>
Szt. 42. § (3)	<p>D) A megsemmisítési kérelem ténybeli alapja nem azonos-e egy már jogerősen elutasított megsemmisítési kérelem ténybeli alapjával?</p> <p>Fontos hangsúlyozni, hogy a ténybeli alap azonosságát kell vizsgálni, nem pedig önmagukban a bizonyítékként benyújtott dokumentumok azonosságát a korábban elutasított megsemmisítési kérelem dokumentumaival. Például ha az elutasítással zárult megsemmisítési eljárásban újdonsághiány bizonyítására irrelevánsnak talált „A” dokumentum és a később előkerült „B” dokumentum azonos módon ismertet egy megoldást, akkor a dokumentumok különböző eredete ellenére azonos ténybeli alapról van szó. Ha azonban „B” dokumentum olyan ismérveket (is) közöl a megoldásról, amelyeket „A” nem, akkor ez alapul szolgálhat egy újabb megsemmisítési kérelemhez, mert a ténybeli alap azonossága nem következik</p>

	<p>pusztán abból, hogy a két dokumentum témáját tekintve ugyanarról a megoldásról szól. Ha a korábbi megsemmisítési eljárásban sikertelenül támadták a feltalálói tevékenységet „A” és „B” dokumentum együttes tartalma alapján, az újabb eljárásban pedig „A” és „C” dokumentum együttesével kísérlük meg ugyanezt, az már egy másik ténybeli alap, így nem hagyható figyelmen kívül „A” dokumentum, mint amely "korábban már szerepelt". Ugyancsak nem beszélhetünk a technika állásához tartozó „B” vonatkozásában azonos ténybeli alapról akkor, ha a korábbi eljárásban a vele azonos tartalmú „A” dokumentum azért nem bizonyult érvényesíthetőnek, mert az elsőbbségi napnál később jutott nyilvánosságra.</p> <p>Ha megállapítható a ténybeli alap (vagy több ténybeli alap közül egyesek) azonossága, akkor e megállapításra vonatkozóan nyilatkozattételre kell felhívni a kérelmezőt, azzal a figyelmeztetéssel, hogy a törvény kizárja azonos ténybeli alapon újabb megsemmisítési eljárás indítását, ha pedig több ténybeli alap közül csak egyesek azonosak a korábbival, úgy ezek figyelembevétele kizárt a megsemmisítési eljárásban.</p>
<p>Szt. 80. § (3) Szt. 42. § (1)</p>	<p>E) Törvényes megsemmisítési jogalapo(ka)t jelölt-e meg a kérelmező?</p> <p>A szabadalom megsemmisítését vagy korlátozását csak az Szt. 42. § (1) bekezdés a) – d) pontjaiban felsorolt jogalapokra (közülük egyre vagy többre), mint megsemmisítési okra hivatkozva lehet kérni. (Lásd a VI. fejezet 2.1. és 2.3. pontját)</p> <p>Ha a kérelemben megjelölt megsemmisítési ok (vagy a megjelölt megsemmisítési okok közül valamelyik) nem minősül törvényes jogalapnak, akkor a kérelmezőt fel kell hívni, hogy pótolja a törvényes megsemmisítési ok(ok) megjelölését a kérelemben.</p>
<p>Szt. 80. § (3) Ket. 50. § (4) – (5)</p>	<p>F) Van-e minden megjelölt megsemmisítési ok mellett okirati bizonyíték, illetve ténylegesen benyújtásra kerültek-e a kérelemben hivatkozott dokumentumok?</p> <p>A kérelemben meg kell jelölni a megsemmisítés alapjául szolgáló okokat, és mellékelni kell az okirati bizonyítékokat.</p> <p>Az Szt. 80. §-ának (3) bekezdése szerinti "okirati bizonyíték" fogalmát tágan kell értelmezni; az nem csupán a papír alapú,</p>

	<p>hanem az elektronikus (vagy egyéb formátumú) dokumentumokra is kiterjed, amelyek egyaránt tartalmazhatnak írásos, képi vagy hanginformációt. Továbbá nem csupán okirat, hanem bármely más dokumentum (például szabadalmi leírás, szakkönyv, folyóirat) felhasználható bizonyítékként. A kérelmező nyilatkozata is szolgálhat bizonyítékként valamely megjelölt megsemmisítési ok tekintetében. Például ha a megjelölt megsemmisítési ok az, hogy a leírás nem tárja fel a törvényben előírt módon és részletességgel [Szt. 60. § (1) bek.] a találmányt vagy, hogy a találmány nem felel meg az ipari alkalmazhatóság követelményének [Szt. 5. §], akkor általában a kérelmező (konkrét) állítása és azzal kapcsolatos okfejtése elégségesnek tekinthető.</p> <p>Ellenőrizni kell, hogy ténylegesen benyújtásra kerültek-e a kérelemben hivatkozott dokumentumok. Világosnak kell lennie, hogy melyik dokumentum melyik jogalaphoz tartozik. Ha a dokumentumból annak keletkezési (publikálási) időpontja nem állapítható meg, pedig lényeges lenne, vagy a bizonyító ereje egyéb okból nem látszik megfelelőnek, akkor ezt kifogásolni kell a hiánypótlási felhívásban.</p>
Szt. 47. § (3a)	G) A kérelem törvényben előírt feltételeinek vizsgálata keretében azt is ellenőrizni kell, hogy a kérelmező a megsemmisítési kérelmet és annak mellékleteit az előírt példányszámban nyújtotta-e be.
	H) Ha a kérelmező a szabadalom korlátozását kéri, pontosan meg kell adnia, hogy milyen tartalmú korlátozást kér. A kérelem tartalmának tisztázásához szükséges annak közlése, hogy a kérelmező milyen szövegű főigényponttal (igénypontokkal) véli érvényben tarthatónak a szabadalmat.
Szt. 80. § (4)-(5)	Ha a megsemmisítést kérő a kérelem díját nem fizette meg, figyelmeztetni kell annak a kérelem benyújtásától számított két hónapon belül történő pótlásra.

2.8. A megsemmisítési kérelem visszavonása és visszavontnak tekintése

Ket. 34. § (4)	A kérelmező – a szabadalom megsemmisítéséről, korlátozásáról
----------------	--

	vagy a kérelem elutasításáról szóló határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés meghozataláig – visszavonhatja a megsemmisítési kérelmet.
Szt. 81. § (3)	A megsemmisítési kérelem visszavonása esetén az eljárást hivatalból folytatni lehet. Ez a szabály a közérdek védelmében alkalmazható, azonban nem lehet kiterjesztő módon értelmezni, és csak kivételesen, a visszaélésszerű kérelmezői joggyakorlás meggátolása, vagy a közérdek alaposan valószínűsíthető sérelmének (például örökmozgóra vonatkozó, a közérkölcst sértő, vagy hasonló, szakmailag-társadalmilag elfogadhatatlan szabadalom érvényben maradásának) megakadályozása céljából kerülhet rá sor. A Hivatal ilyen esetben is a kérelem keretei között, a felek által korábban tett nyilatkozatok és állítások figyelembevételével jár el; sem a megsemmisítési okok, sem a bizonyítékok köre nem bővíthető.
Szt. 80. § (5)	Ha a megsemmisítési kérelem nem felel meg a törvényben előírt feltételeknek, a megsemmisítést kérőt hiánypótlásra kell felhívni; ha pedig a kérelem díját nem fizette meg, figyelmeztetni kell a törvényben meghatározott határidőben történő pótlásra. Ezek elmaradása esetén a megsemmisítési kérelmet visszavontnak kell tekinteni. Az Szt. idézett rendelkezéséből az alábbiak következnek:
Szt. 80. § (5) Szt. 80. § (4) Díjrendelet 14. § (1)	Ha a megsemmisítési kérelem díjrendeletben meghatározott díját a kérelem benyújtásától számított két hónapon belül nem fizették meg, a megsemmisítési kérelmet visszavontnak kell tekinteni.
Szt. 80. § (5)	Ha a megsemmisítést kérő a hiánypótlási felhívásra a kitűzött határidőn belül nem válaszolt, a megsemmisítési kérelmet visszavontnak kell tekinteni.
	Ha a megsemmisítést kérő a hiánypótlási felhívásra hiánypótlást, illetve nyilatkozatot nyújtott be, de csak részben pótolta a felhívásban megjelölt hiányokat, akkor a Hivatal további eljárása attól függ, hogy a hiánypótlással a megsemmisítési kérelem kielégíti-e a törvényben előírt feltételeket. A megsemmisítési kérelem törvényben előírt feltételeinek teljesülése hiányában a megsemmisítési eljárás nem folytatható

	<p>le.</p> <p>Ezek a feltételek a következők (az előző, VI. 2.7. pontban foglaltakra utalva, és az ott alkalmazott azonosító betűket használva):</p>
Szt. 80. § (1)	A) Egy megsemmisítési kérelemben csak egy (lajstromszámával vagy bejelentési számával megjelölt) szabadalom megsemmisítését lehet kérni;
Szt. 80. § (1)	B) A kérelmező nem kérheti a saját szabadalmának a megsemmisítését (tehát nem lehet azonos a megsemmisíteni kért szabadalom jogosultjával vagy jogosultjainak egyikével);
	<p>Megjegyzendő, hogy e feltétel vizsgálata kizárólag a kérelmező és a szabadalmas azonosságának formai ellenőrzésére szorítkozik. A Hivatalnak sem hatásköre, sem reális lehetősége nincs arra, hogy a kérelmező és a szabadalmas egymás közötti viszonyát érdemben vizsgálja.</p>
Szt. 80. § (2)	C) Ha a megsemmisítést arra és csakis arra hivatkozva kérték, hogy a szabadalmat nem annak adták meg, akit a törvény szerint megillet, a megsemmisítést kérőnek jogerős bírósági ítélettel vagy hatósági határozattal kell bizonyítania, hogy a szabadalom a törvény szerint megilletné, mint feltalálót vagy annak jogutódját;
Szt. 42. § (1) d)	
Szt. 42. § (3)	D) A korábbi megsemmisítési kérelmet elutasító jogerős határozat kizárja, hogy azonos ténybeli alapon – és csak azon az alapon – ugyanannak a szabadalomnak a megsemmisítése iránt bárki újabb eljárást indítson;
Szt. 80. § (3)	E) A kérelemben meg kell jelölni legalább egy, a megsemmisítés alapjául szolgáló okot az Szt. 42. §-a (1) bekezdésében meghatározott megsemmisítési feltételek közül;
Szt. 42. § (1)	
Szt. 80. § (3)	F) Mellékelni kell a kérelemben megjelölt legalább egy, a megsemmisítés alapjául szolgáló okhoz tartozó legalább egy okirati bizonyítékot, illetve kérelmezői nyilatkozatot;
Szt. 47. § (3a)	G) A megsemmisítési kérelmet és annak mellékleteit az előírt példányszámban kell benyújtani.
Szt. 80. § (5)	Ha a hiánypótlási felhívásra a kérelmező hiánypótlást, illetve nyilatkozatot nyújtott be, de csak részben pótolta a felhívásban

	<p>megjelölt hiányokat, és a hiánypótlás részleges elmaradása következtében a megsemmisítési kérelem bármelyik feltétele hiányzik a fenti A) – G) pontokban felsoroltak közül, úgy a megsemmisítési kérelmet visszavontnak kell tekinteni, akkor is, ha a többi feltétel vonatkozásában a hiánypótlás megtörtént.</p>
<p>Ket. 31. § (1) c) Szt. 81. § (1)</p>	<p>A megsemmisítési kérelem visszavonása esetén – amennyiben a Hivatal az eljárást hivatalból folytatni nem kívánja – vagy ha a megsemmisítési kérelmet visszavontnak kell tekinteni, a Hivatal megszünteti az eljárást. Az eljárást megszüntető végzés tárgyaláson kívül is meghozható. A végzést a kiadmányozási joggal rendelkező vezető írja alá, kivéve, ha az eljárás megszüntetésére a háromtagú tanács kijelölése után kerül sor, ebben az esetben a végzést a tanács elnöke (ebben a minőségében) hozza meg és írja alá (a gyakorlatban a fenti két személy jellemzően azonos).</p> <p>A végzésben rendelkezni kell az eljárási költségek viseléséről. Az eljárás megszüntetése esetén a Hivatal csak akkor tart tárgyalást, ha valamilyen rendkívüli körülmény – elsősorban a költségviselés megítélésének különös bonyolultsága – indokolja a felek szóbeli meghallgatását.</p>
	<p>A fent felsorolt eseteken kívül nincs lehetőség a megsemmisítési kérelem visszavontnak tekintésére, ha a hiánypótlási felhívásra a kérelmező hiánypótlást, illetve nyilatkozatot nyújtott be, de csak részben pótolta a felhívásban megjelölt hiányokat. Ilyenkor a hiányok fennmaradnak; következményeik pedig a megsemmisítési kérelemnek a szóbeli tárgyalás alapján történő elbírálásánál jelentkezhetnek, úgy, hogy a Hivatal a kérelmező egyes kérelmeinek nem ad helyt, vagy nem a kért terjedelemben, vagy egyes bizonyítékokat a hiányosságaiknak megfelelően vesz figyelembe stb.</p> <p>Például:</p> <p>– Ha a D) feltétel olyan módon teljesül, hogy a szabadalom megsemmisítését nem kizárólag a korábbi jogerősen elutasított megsemmisítési kérelemmel azonos ténybeli alapon kérik (azaz legalább valamelyik megsemmisítési ok tekintetében különbözik a hivatkozott bizonyítékok köre), akkor az azonos ténybeli alapúnak minősülő megsemmisítési okot nem vizsgálja a</p>

	<p>Hivatal. A vizsgálat csak a (legalább részben) új bizonyítékokkal alátámasztott megsemmisítési ok fennállására terjed ki [Lásd a példát a 2.7. fejezet D) pontjánál].</p> <p>– Ha az E) feltétel teljesül, de a kérelem az Szt. 42. §-ának (1) bekezdése szerinti törvényes jogalapokon kívül eső megsemmisítési okot is megjelöl, akkor az utóbbit figyelmen kívül kell hagyni.</p> <p>– Ha az F) feltétel teljesül, de</p> <ul style="list-style-type: none"> • nem minden dokumentum került benyújtásra azok közül, amelyekre a kérelemben hivatkozott a kérelmező; • nincs minden megjelölt megsemmisítési ok mellett okirati bizonyíték, vagy kérelmezői nyilatkozat; • nem mindegyik dokumentum esetében egyértelmű, hogy melyik jogalaphoz tartozik; • valamely dokumentum nyilvánosságra jutási időpontja nem állapítható meg, pedig lényeges lenne, vagy a bizonyító ereje egyéb okból nem látszik megfelelőnek stb., <p>a kérelmet a rendelkezésre álló adatok alapján kell elbírálni, azaz a hiánypótlás után is hiányos vagy nem egyértelmű bizonyítékokat a hiányosságaikat értékelve kell a szóbeli tárgyalás alapján elbírálni.</p>
<p>Szt. 81. § (1) Szt. 47. § (3)</p>	<p>A hiánypótlás részleges elmaradása (ha nem eredményezi a megsemmisítési kérelem visszavontnak tekintését) nem érinti a kérelmezőnek azt a jogát, hogy a Hivatal által számára kitűzött határidő elteltéig további, a megsemmisítés alapjául szolgáló ok(ka)t jelölhessen meg, valamint hogy a megjelölt megsemmisítési ok(ok)hoz tartozó (további) nyilatkozatokat vagy bizonyítékokat nyújthasson be mindaddig, amíg a Hivatal úgy nem ítéli, hogy azokat nem kellő időben terjesztette elő. (Lásd az I. fejezet 4.3.3.1. pontját)</p>

2.9. A szóbeli tárgyalás előkészítése

2.9.1. Írásbeli előkészítés

Szt. 81. § (1)	A Hivatal írásbeli előkészítés után szóbeli tárgyalás alapján határoz a szabadalom megsemmisítéséről, korlátozásáról vagy a kérelem elutasításáról.
Szt. 81. § (1) Szt. 47. § (3)	A megsemmisítési kérelmet és mellékleteit (ha hiánypótlásra van szükség, akkor annak beérkezése után) az elbíráló megküldi a szabadalmasnak és – szolgálati találmányra adott szabadalom esetén – a feltalálónak, nyilatkozattételi felhívás kíséretében.
Szt. 81/A § (6) a)	Gyorsított eljárás esetén (lásd a VI. fejezet 2.5. pontját) nyilatkozattételre tizenöt napos határidő is kitűzhető.
Szt. 80/A. §	Szolgálati találmányra adott szabadalom esetén a Hivatal a megsemmisítési kérelmet azzal küldi meg a feltalálónak, hogy a megsemmisítési eljárásban ügyfélként vehet részt, ha az erre vonatkozó nyilatkozatát a kérelem kézhezvételétől számított harminc napon belül megteszi.
Ket. 15. § (1) Szt. 26. § (5), (6)	Bár az Szt. kizárólag a szolgálati találmány feltalálójának az eljárásban történő részvételét illetően tartalmaz speciális rendelkezést, a Ket. alapján ügyfélnek minősül az, akinek jogát, vagy jogos érdekét az ügy érinti. Ez a személyi kör pedig jóval túlmutat a szolgálati találmányok feltalálójának szűk csoportján (pl. ha nem szolgálati találmányról van szó, a Hivatal értelemszerűen nem köteles értesíteni sem a feltalálót, sem a bejegyzett hasznosítót, ettől függetlenül az adott eljárás a jogos érdeküket érintheti). Az Szt.-ben tehát nincs olyan jellegű szabály, amely a beavatkozó jogállását szabályozó polgári perjogi rendelkezésekhez hasonlóan rendezné a jogát/jogos érdekét érvényesíteni kívánó bármely természetes vagy jogi személy eljárásba történő bekapcsolódásának lehetőségét és eljárási jogait, ugyanakkor az ilyen személyeket az Szt. 45. §-án keresztül alkalmazandó Ket. 15. §-ának (1) bekezdése értelmében megilleti az ügyféli jogállás, amennyiben ezt kérelmezi. A fentiek értelmében tehát például a lajstromba bejegyzett hasznosítót, mint akinek jogát az ügy érinti, a megsemmisítési eljárásban megilleti az ügyféli jogállás. (Mindez azt is jelenti, hogy az eljárásban résztvevő, az

	<p>elvégezhető eljárási cselekmények tekintetében a szabadalmastárssal azonos jogokkal rendelkező hasznosítót, illetve az eljárásba belépett feltalálót fel kell tüntetni a hivatali döntések rendelkező részében és a címzettek között, valamint az eljáráshoz tartozó bibliográfiai adatokban illetve minden eljárási cselekményről tájékoztatni kell).</p> <p>Az ilyen speciális esetekben a Hivatal a szabadalmastársakat megillető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályok [Szt. 26. § (5) és (6)] analóg alkalmazásával jár el. Azok a korlátok ugyanis, amelyek a hasznosítói minőségből értelemszerűen következnek (nem mondhat le az oltalomról, nem köthet egyezséget, stb.) a szabadalmastársak esetén is érvényesülnek, illetve az eljárás költségviselésének tekintetében a hasznosító eljárásnyertes és vesztes pozícióban is jogosult költségei megtérítésére, illetve kötelezhető a költségek viselésére.</p>
Szt. 47. § (3)	<p>Ha a szabadalmas nyilatkozik, akkor nyilatkozatát és az általa esetleg benyújtott iratokat meg kell küldeni a kérelmezőnek, számára is lehetővé téve, hogy nyilatkozzék a szabadalmas által felhozott érvekre, bizonyítékokra. (Ha a szolgálati találmány feltalálója illetve az eljárásba belépett egyéb ügyfél nyilatkozik, azt mindkét fél részére meg kell küldeni.)</p>
Szt. 47. § (3a)	<p>A szabadalmas (illetve az eljárásba belépett ügyfelek) nyilatkozatára is vonatkozik a törvényben megjelölt kontradiktórius eljárásokban benyújtásra kerülő beadványok példányszámát meghatározó előírás. Ha a hiányzó példányokat felhívás ellenére sem pótolják, a szabadalmas (illetve az eljárásba belépett ügyfelek) nyilatkozatát be nem nyújtottnak kell tekinteni.</p>
Szt. 81. § (1)	<p>A Hivatal által a kérelmező számára kitűzött határidő elteltét követően a megsemmisítés alapjául szolgáló okként nem jelölhető meg olyan ok, amelyet az említett határidőn belül nem jelöltek meg a megsemmisítés okaként. Ez a rendelkezés megakadályozza az eljárások elhúzását, azt, hogy a kérelmező a Hivatal előtti eljárásban vagy esetleg azt követően a jogorvoslati eljárásban újabb megsemmisítési okot jelölhessen meg. A kérelmező számára kitűzött határidő leteltét követően megjelölt</p>

	<p>esetleges újabb okokat az eljárás során – akár a Hivatal előtt, akár az esetleges jogorvoslati eljárásban a bíróság előtt – nem lehet figyelembe venni, az ügydöntő határozatban azokra érdemben nem kell kitérni, hanem csak arra, hogy azokat a Hivatal, illetve a bíróság miért nem vette figyelembe.</p> <p>E határidő célszerűen megegyezik azzal a határidővel, ameddig a megsemmisítési kérelemmel kapcsolatban az ellenérdekű fél által felhozott érvekre, bizonyítékokra nyilatkozhat.</p> <p>A fenti határidő csak a megsemmisítési jogalapok megjelölésére vonatkozik, a megjelölt jogalapokhoz tartozó bizonyítékok benyújtására nem.</p>
<p>Szt. 80. § (1) Szt. 47. § (3)</p>	<p>A megjelölt megsemmisítési jogalap(ok) érvényesítési feltételeként szolgáló bizonyíték(ok)on túli további bizonyíték az írásbeli előkészítés során, de akár a tárgyalás alkalmával is benyújtható. A Hivatal azonban dönthet úgy, hogy figyelmen kívül hagyja azokat a nyilatkozatokat vagy bizonyítékokat, amelyeket az ügyfél nem kellő időben terjesztett elő. (Lásd az I. fejezet 4.3.3.1. pontját).</p>
	<p>A nyilatkozattétel ugyanakkor nem kötelező. Ha bármelyik fél nem nyilatkozik, az eljárást a rendelkezésre álló adatok alapján folytatja a Hivatal. Az érveknek a megsemmisítési kérelemben, illetve a további nyilatkozatokban történő részletes kifejtése azonban mindkét félnek érdeke, hiszen nem biztos, hogy a benyújtott okirati bizonyíték minden tekintetben önmagáért beszél.</p>
<p>Szt. 47. § (2), (3)</p>	<p>Ezzel összefüggésben is hangsúlyozni kell, hogy a megsemmisítési eljárásban a Hivatal a tényeket a kérelem keretei között, az ügyfelek nyilatkozatai és állításai, valamint az ügyfél által igazolt adatok alapján vizsgálja. A megsemmisítési eljárásban az írásbeli előkészítés szakaszának célja a tárgyalás és a hivatali döntéshozatal megfelelő előkészítése. Ennek körében nagy hangsúlyt kap például az, hogy a fél egyes megsemmisítési okok körében milyen bizonyítékokra hivatkozik. Mindezekre tekintettel a megjelölt megsemmisítési okok és a csatolt bizonyítékok mellett – különösen az azokhoz kapcsolódó érvelés előterjesztésének hiányában, illetve nehezen érthető vagy hiányos érvelés előterjesztése esetén – a Hivatal megkísérrelheti</p>

	<p>a fél jogi álláspontjának tisztázását. Ennek érdekében nyilatkozattételi felhívás kibocsátására is lehetőség van, a szóbeli tárgyaláson tisztázandó kérdések számának és jellegének optimalizálását célozva és az eljárás-gazdaságosság elvét is szem előtt tartva. A felek jogi álláspontjának tisztázására irányuló felhívás eredménytelensége esetén a Hivatal a kérelmet a rendelkezésre álló adatok alapján bírálja el.</p>
<p>Szt. 48. § (2) Szt. 48. § (6) Szt. 81/A. § (6) b)</p>	<p>A hiánypótlásra, illetve a nyilatkozattételre megfelelő időt kell a feleknek biztosítani. A felhívásban megállapított határidő meghosszabbítható és igazolásnak is lehet helye (az eljárás folytatása iránt viszont nem terjeszthető elő kérelem). A határidő-hosszabbítási szabályok (lásd I. fejezet 5. pontját) alkalmazásánál azonban figyelemmel kell lenni arra, hogy az egyik fél ismétlődő határidő-hosszabbítási kérelme, ami a szóbeli tárgyalás kitűzését késlelteti, ellentétes lehet a másik fél érdekével. Gyorsított eljárás esetén (lásd a VI. fejezet 2.5. pontját) határidő-hosszabbítás csak különösen indokolt esetben adható.</p>
	<p>A felek kérelmeiket visszavonhatják, kiegészíthetik és módosíthatják.</p>
	<p>A kérelmező például további bizonyítékokat nyújthat be, vagy kijelentheti, hogy egy korábban megjelölt jogalap vagy benyújtott okirat érvényesítésétől eltekint. Eredeti kérelmét a szabadalom megsemmisítéséről annak korlátozására módosíthatja, és előterjeszthet egy korlátozási javaslatot. Ugyanígy a szabadalmas és az eljárásba belépett ügyfél is benyújthat további bizonyítékokat és előállhat saját korlátozási javaslatával.</p>
81.§ (2)	<p>Az egy szabadalom ellen irányuló több megsemmisítési kérelmet lehetőség szerint egy eljárásban kell elintézni.</p> <p>A több külön benyújtott kérelem, amelyet más időpontban, más fél (más képviselőn keresztül), külön díj fizetése mellett előterjeszt, nem tekinthető közös (együttes) kérelemnek. Az "egy eljárás" tehát a több kérelem elintézésének egyesítését jelenti, célszerűen az eljárás minél korábbi szakaszában. A külön kérelmekre indult megsemmisítési eljárások egy eljárásban történő egyesítéséről a Hivatal végzést bocsát ki, amelyet</p>

minden félnek megküld.

Az Szt. idézett rendelkezésének célja, hogy a megsemmisítési eljárás gyors és hatékony befejezését, a támadott szabadalom jogi helyzetének mielőbbi rendezését szolgálja. A Hivatal az egy szabadalommal szemben benyújtott megsemmisítési kérelmeket főszabály szerint egy eljárásban intézi el, és csak kivételesen indokolt esetben kerül sor a megsemmisítési kérelmek elkülönített tárgyalására – például abban az esetben, ha a szóbeli tárgyalás kitűzését követően nyújtanak be a szabadalommal szemben egy újabb megsemmisítési kérelmet. Ugyancsak indokolt lehet a megsemmisítési kérelmek külön eljárásban történő intézése, ha az egyik kérelem kapcsán a kérelmező vagy a szabadalom jogosultja kéri, hogy a Hivatal a megsemmisítési eljárást gyorsítottan folytassa le, hiszen ebben az esetben a hiánypótlásra és a nyilatkozattételre rövidebb (tizenöt napos) határidő is kitűzhető, továbbá szóbeli tárgyalás tartása sem kötelező.

Amennyiben az eljárások nem kerülnek egyesítésre, a későbbi eljárást az Szt. 50. §-a alapján a Hivatal felfüggeszti. Így kell eljárni például akkor, ha az újabb megsemmisítési kérelem benyújtásakor az elsőként benyújtott megsemmisítési kérelem alapján zajló eljárásban már tárgyalásra került sor, illetve az írásbeli előkészítés már előrehaladott fázisban van. Az eljárások egyesítését követően a különböző kérelmezők számára a másik kérelmező(k) beadványait tájékoztatásul meg kell küldeni, de nyilatkozattételi felhívás kísérete nélkül. Ezzel együtt a kérelmezők nyilatkozatukban a másik fél beadványaival kapcsolatosan bármikor érvelhetnek, pl. kifejezhetik egyetértésüket a másik kérelmező álláspontjával, vagy saját álláspontjuk alátámasztása körében hivatkozhatnak a másik kérelmező által benyújtott anterioritásra, egyéb bizonyítékra. Az ilyen hivatkozást a hivatkozást tevő fél kérelmének kiegészítéseként kell tekinteni, és nem kell az érintett felet az irat vagy érvelés újbóli benyújtására felhívni, hiszen az már az iratok részét képezi. Ennek a másik kérelmező kérelméből való "átvételnél" ugyanakkor a korlátját képezi, hogy a Hivatal által megjelölt határidőn túl új jogalap nem jelölhető meg, illetve, hogy a nem kellő időben előterjesztett bizonyítékot vagy

	<p>érvelést a Hivatal figyelmen kívül hagyhatja.</p> <p>A Hivatal részéről a kérelmezők számára adott nyilatkozattételi vagy hiánypótlási felhívásokban (pl. bizonyítékok csatolása, benyújtott iratok és a kérelemben előadottak kapcsolatának tisztázása, a megsemmisítési okok megjelölésére határidő szabása) a Hivatalnak az adott kérelem - adott esetben az írásbeli előkészítés során a másik fél kérelmére tekintettel kiegészült - tartalmára és kereteire kell koncentrálnia.</p>
Szt. 47. § (3)	<p>Az előadónak arra kell törekednie, hogy az írásbeli előkészítés során valamennyi olyan érv, adat, bizonyíték rendelkezésre álljon, amelyek kellő egyértelműséggel meghatározzák a szóbeli tárgyalás kereteit ahhoz, hogy a szóbeli tárgyalás alapján a döntés meghozható legyen. Az írásbeli előkészítés során azonban csak az esetlegesen fennálló és az érdemi döntést akadályozó kétségek, ellentmondások, értelmezhetetlenségek feloldása érdekében kell hiánypótlásra, illetve kiegészítő nyilatkozatra felhívni a feleket állításaik (nyilatkozataik) és bizonyítékaik tekintetében. Ha egy állítás vagy bizonyíték csupán "gyenge", a fél jogi álláspontja azonban a Hivatal számára tisztázott, a felhívás nem indokolt. A Hivatal nem adhat iránymutatást arra vonatkozóan, hogy a felek által benyújtott hiányos anyagot miként lehetne az eljárásnyertesség céljaira alkalmasabbá tenni, mert ezáltal a tisztességes és egyenlő elbánás elve sérülne.</p>
Szt. 50. § (1)-(6)	<p>Az Szt. – a szabadalmi eljárások sajátosságaira tekintettel – teljeskörűen szabályozza az eljárás felfüggesztésének eseteit, körülményeit és következményeit (lásd I. Fejezet 1.7. pontját). Az eljárás nagymértékű elhúzódása a felfüggesztés ellen szól.</p> <p>Az ESZH előtt folyamatban lévő felszólalás nem szolgál indokul a megsemmisítési eljárás felfüggesztésére. Noha a műszaki tartalom szempontjából a nemzeti és az európai szabadalom azonos, az eljárások egymástól függetlenek: az ESZH döntése semmilyen hatással nem lesz a nemzeti eljárásra, hiszen a Hivatalnak nincs olyan kötelezettsége, hogy ilyen esetekben kövesse az európai gyakorlatot. Ebből következően pedig az ügyfél részéről sem áll fenn olyan méltányolható érdek, amely miatt be kellene várni az európai eljárás eredményét.</p>

Szt. 84/M. § (2)	A hatályosított európai szabadalmaknál azonban más a helyzet. A Magyarországon hatályos oltalom meglétét és az érvényes oltalmi kört érdemben érintheti az ESZH előtt folyó eljárások kimenete. Ezért a felszólalási vagy az azt követő fellebbviteli eljárások, illetve a szabadalom megvonási vagy a szabadalom korlátozási eljárások esetén az eljárások jogerős befejezéséig indokolt esetben fel kell függeszteni a megsemmisítési eljárást.
	Az előkészítő munka befejeztével az elbíráló jelentést tesz az osztályvezetőnek, az ügyiratok bemutatása mellett. Ha az előkészítés eredménye kielégítő, az osztályvezető kezdeményezi az eljáró tanács kijelölését.
Szt. 81/A. § (6) c)	<p>Gyorsított eljárás esetén (lásd a VI. fejezet 2.5. pontját) a Hivatal csak akkor tart szóbeli tárgyalást, ha a tényállás tisztázásához szükség van a felek együttes meghallgatására, vagy bármelyik fél ezt kellő időben kéri.</p> <p>Mivel a megsemmisítési kérelem tárgyában hozott határozatnak része a felek részéről felmerült költségek tárgyában történő döntés is, ezért amennyiben a Hivatal nem tart szóbeli tárgyalást, az ellenérdekű feleket nyilatkozattételre kell felhívni azzal kapcsolatban, hogy nyújtsák be felmerült költségeik vonatkozásában okirati bizonyítékkal alátámasztott igényüket.</p>

2.9.2. A tanács kijelölése, a szóbeli tárgyalás kitűzése

Szt. 46. § (2)	A Hivatal háromtagú tanácsban jár el a tárgyaláson és hoz határozatot a megsemmisítési eljárásban. A tanács szótöbbséggel dönt.
	A tanács elnökét és előadó tagját – a Hivatal elnökének felhatalmazása alapján – a Szabadalmi Főosztály vezetője jelöli ki. Ha a Hivatal elnöke másként nem rendelkezik, a tanács két műszaki és egy jogi képesítésű tagból áll. Ennek megfelelően a tanács harmadik szavazó tagjának kijelöléséről az Iparjogvédelmi Jogi Osztály gondoskodik.
	A kijelölést követően a kérelem az aktával együtt a tanács elnökéhez kerül, aki kitűzi a szóbeli tárgyalás időpontját, és

	<p>átadja az aktát a további előkészítő intézkedések megtételére az előadó tanácstagnak.</p>
<p>Ket. 46. § (1)-(4) Ket. 49.§ (1)</p>	<p>A szóbeli tárgyalás időpontjáról a feleket (ide értve megsemmisítési eljárásban a szolgálati találmány feltalálóját illetve a hasznosítót is, ha az eljárásban részt vesz) végzéssel kell értesíteni. A végzésben jelezni kell, hogy a tárgyalás az ügyfél távolmaradása esetén is megtartható. Az esetleges tanúkat, szakértőket ugyancsak végzéssel kell idézni a tárgyalásra.</p> <p>Amennyiben a szóbeli tárgyaláson bármelyik fél tanú meghallgatását kérte, a Hivatal a szóbeli tárgyalásra a tanút hivatalból idézi, ha meghallgatását a tényállás feltárásához szükségesnek tartja. A tanú meghallgatása iránti indítvány indokoltságának kellő vizsgálata alapján lehet állást foglalni arról, hogy az adott esetben hatékony eszköze lehet-e a tényfeltárásnak.</p> <p>Amennyiben a Hivatal a tanú, szakértő meghallgatását nem tartja szükségesnek, az idézés mellőzhető. Ilyen esetben a Hivatal a tanúmehhallgatást indítványozó felet értesíti a tárgyalás időpontjáról azzal a tájékoztatással, hogy a Hivatal a tanúk, szakértők meghallgatását a tényállás feltárása érdekében nem tartja szükségesnek, ezért a tárgyalásra őket külön nem idézi, azonban a fél gondoskodhat a tárgyaláson történő megjelenésükről. Az ügydöntő határozat indoklásában ki kell térni arra, hogy a Hivatal a tanúmehhallgatási indítvány ellenére azt miért nem tartotta szükségesnek.</p> <p>Az értesítés vagy idézés kézbesítésének szabály szerint legkevesebb öt nappal kell megelőznie a tárgyalást. Célszerű azonban ennél hosszabb, legalább egy hónapos (gyorsított eljárás esetén legalább tizenöt napos) előretartással kitűzni a tárgyalást. (Ennek indoka, hogy a tértivevényeknek a Hivatalhoz történő visszaérkezése hosszabb időt vesz igénybe, és a tértivevény hiánya – amennyiben a fél nem jelenik meg – a tárgyalás megtartásának akadályát képezheti.) Mivel a megsemmisítési eljárás során felmerülő költségek viseléséről a Hivatal dönt és e döntés része az eljárás során meghozott határozatnak, ezért a tárgyalás kitűzéséről szóló végzésben</p>

	tájékoztatni kell a feleket arról, hogy a költségigényeiket alátámasztó bizonyítékok benyújtására legkésőbb a szóbeli tárgyaláson van lehetőség.
	A kitűzött nyilvános szóbeli tárgyalás idejének, helyének és tárgyának közzétételét a Hivatal honlapjának "Hatósági közlemények" rovatában és az ügyféltájékoztató információs terminálon történő megjelentetéssel kell biztosítani.
	A kitűzött tárgyalás indokolt esetben hivatalból vagy az ügyfél kérésére elhalasztható. A kitűzött tárgyalás elhalasztásának főszabályként a felek közös kérelmére van helye, azonban indokolt esetben külön-külön is kérhetik a felek a tárgyalás elhalasztását. Az utóbbi esetben azt kell vizsgálni, hogy az ügyfél a tárgyalás elhalasztását méltányolható okból kéri-e, illetve kérelme nem csupán az eljárás indokolatlan elhúzására irányul. A fentiek körében általában "indokolt eset"-nek tekinthető az, hogy az eljáró képviselő számára, elháríthatatlan okok miatt, nehézséget okoz a tárgyaláson való megjelenés. A Hivatal végzéssel értesíti a feleket a kitűzött tárgyalás elhalasztásáról, illetve a halasztási kérelem elutasításáról.
	Az előadó tanácsstag gondoskodik arról, hogy a tanács szavazó tagja az ügy iratait a szóbeli tárgyalás előtt kellő időben megismerhesse.

2.10. A szóbeli tárgyalás

Szt. 81. § (1)	A szabadalom megsemmisítésére irányuló eljárásban a Hivatal az írásbeli előkészítés után szóbeli tárgyalás alapján határoz a szabadalom megsemmisítéséről, a szabadalom korlátozásáról vagy a kérelem elutasításáról. A tárgyalást a tanács elnöke vezeti, a tárgyaláson a tanács mindhárom tagjának mindvégig jelen kell lennie.
	A tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyv hangfelvétel alapján készül, amelyet a tárgyalást követő nyolc napon belül írásba kell foglalni.

	<p>A tárgyaláson résztvevőket tájékoztatni kell ennek tényéről.</p> <p>A hangfelvétel rögzítéséről az előadó tanácsstag gondoskodik.</p> <p>A hangfelvételen nem csak a tárgyalás során elhangzottakat, hanem a tárgyalás berekesztését követően meghozott határozat kihirdetését is rögzíteni kell.</p>
	<p>A jegyzőkönyvben le kell írni a tárgyalás menetét és az annak során történeteket, mégpedig úgy, hogy a jegyzőkönyv alapján azt is meg lehessen állapítani, hogy a tárgyalás megfelelt-e a törvényes követelményeknek. Ha valamely kifejezés vagy kijelentés pontos szövege jelentős, azt szó szerint kell jegyzőkönyvbe venni.</p>
Ket. 39. § (3)-(5)	<p>A jegyzőkönyvet az ügyviteli rendszerben rendelkezésre álló formanyomtatványon kell elkészíteni.</p> <p>A jegyzőkönyv tartalmazza:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a hatóság megnevezését, az ügyintéző nevét, az ügy tárgyát és az ügyiratszámot, – az eljárási cselekményben érintett személy nevét és lakcímét, eljárásjogi helyzetét és - ha azt a hatóság tudomására hozta - egyéb elérési lehetőségét, – az ügyre vonatkozó lényeges nyilatkozatokat és megállapításokat, – a határozat kihirdetésének megtörténtét, – a jegyzőkönyv készítésének helyét és időpontját. <p>Szükség szerint fel kell tüntetni a jegyzőkönyvben:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zárt tárgyalás esetén az erre való utalást; – a tanúk vallomását, a szakértők véleményét; – az eljárási cselekményben érintett személy jogaira és kötelességeire való figyelmeztetés megtörténtét, – a kérelmező és a szabadalmas korlátozási javaslatát; – a megsemmisítési kérelem visszavonását, továbbá az elismerést és a jogról való lemondást, ideértve a szabadalomról vagy egyes igénypontokról való lemondást; – a korábbi eljárás ismertetésének megtörténtét, a

	<p>tárgyalásvezetés és a rendfenntartás körében tett intézkedéseket;</p> <p>– a Hivatal által a tárgyalás folyamán hozott végzéseket, illetve a határozat kihirdetésének elhalasztását.</p>
	<p>A felek beadványának, a szakértők véleményének vagy más iratnak a csatolása esetében a jegyzőkönyvben csupán ennek megtörténtére kell utalni.</p> <p>Ha a felek bármelyike a tárgyaláson ténylegesen elhangzott valamely nyilatkozat szó szerinti rögzítését kéri a jegyzőkönyvben, annak eleget kell tenni. Ha a felek bármelyike az eljárás során felmerült valamely körülménynek jegyzőkönyvbe vételét kéri, ezt csak abban az esetben lehet mellőzni, ha a Hivatalnak az illető körülmény megtörténtéről nincs tudomása.</p> <p>Az elhalasztott tárgyalásról külön jegyzőkönyvet kell készíteni. Ha a tárgyalás folytatólagos vagy ismételt, ennek a jegyzőkönyvből ki kell derülnie.</p>
	<p>A jegyzőkönyv a következők szerint utal – záró fordulatában – a határozatra:</p> <p>"Ezt követően az eljáró tanács zárt tanácskozáson meghozta, majd a tanács elnöke nyilvánosan kihirdette a külön íven megszövegezett határozatot."</p>
	<p>A jegyzőkönyvet az eljáró tanács elnöke írja alá. A hangfelvételt a Hivatal digitálisan archiválja az Iratkezelési Szabályzat előírásaival összhangban.</p> <p>Az írásba foglalt jegyzőkönyvet az ügyviteli rendszerben rögzíteni kell.</p>
	<p>A Hivatal a határozat kézbesítésével, illetve (ha azt kézbesíteni kell) a tárgyalás folyamán hozott végzés kézbesítésével egyidejűleg a tárgyalásról készült jegyzőkönyvet is megküldi annak, aki a megsemmisítési eljárásban ügyfélként vett részt, valamint annak, akire a döntés, vagy annak valamely rendelkezése vonatkozik.</p> <p>A jegyzőkönyvnek korábbi időpontban történő megküldését az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője a tárgyaláson, vagy azt követően is kérheti.</p>

	<p>Harmadik személyek, valamint akik a jegyzőkönyvet már megkapták, az iratbetekintés szabályai szerint tekinthetik meg a jegyzőkönyvet, és díjfizetés ellenében kérhetnek arról másolatot.</p> <p>(Lásd még az I. fejezet 4.1.5. pontját)</p>
	<p>A tárgyaláson megjelenteknek (a hallgatóságot leszámítva) jelenléti ívet kell aláírniuk. Személyazonosságukat és személyi adataikat személyazonosításra alkalmas hatósági igazolványuk (személyazonosító igazolvány, gépjárművezetői engedély, útlevel), hivatásos képviselői jogállásukat pedig szabadalmi ügyvivői, szabadalmi ügyvivőjelölti, ügyvédi vagy ügyvédjelölti igazolványuk alapján kell megállapítani. A jelenléti íven nevük mellett azt is fel kell tüntetni, hogy milyen minőségükben vesznek részt a tárgyaláson (pl. a kérelmező képviselője, a szabadalmas szaktanácsadója stb.).</p>
	<p>Ha a felek bármelyike, vagy képviselőik sem jelennek meg a tárgyaláson, a Hivatal a körülményekhez igazodva egyes külsőségek mellőzésével tárgyalást tart és a rendelkezésre álló adatok alapján dönt.</p>
<p>Ket. 40. § (1) – (4) Szt. 51. §</p>	<p>A képviseleti jogosultságot igazolni kell, ha ez még nem történt meg az írásbeli előkészítés során. A tanácsnak ellenőriznie kell, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> – az ügyfél képviselőjeként fellépő személy személyében jogosult-e a Hivatal előtt az ügyfél képviseletében eljárni; – szabályszerű-e a képviseleti meghatalmazás; – a meghatalmazás az adott eljárásra vonatkozik-e, illetve kiterjed-e arra. <p>Ha a képviseleti jogosultság igazolása nem történik meg, vagy nem megfelelő, a képviselőként fellépő személy nem járhat el a tárgyaláson az ügyfél képviseletében. Ebben az esetben, valamint, ha az ügyfél képviselője nem jelenik meg a tárgyaláson, az ügyfél nyilatkozhat arra vonatkozóan, hogy kéri-e a tárgyalás megtartását. Az ügyfél erre irányuló kérelme esetén a Hivatal a tárgyalást elhalasztja az ügyfél – jóhiszeműsége esetén – ugyanis nem számíthatott arra, hogy képviselet nélkül fog maradni.</p>

	<p>A folytatólagos tárgyalás megtartására akkor kerülhet sor, ha a képviselőlet ügye rendezésre került. A Ket. 40. §-ának (4) bekezdése értelmében a Hivatal visszautasítja a meghatalmazott eljárását, ha az nem alkalmas az ügyben a képviselőlet ellátására, vagy ha képviselőleti jogosultságát az erre irányuló hiánypótlási felhívás ellenére sem igazolja. A meghatalmazott visszautasítása esetén a Hivatal felhívja az ügyfelet, hogy járjon el személyesen, vagy gondoskodjék a képviselőlet ellátására alkalmas képviselőről. (A kérdésben lásd még az I. fejezet 8. pontját.)</p>
	<p>A két félnek és a hallgatóságnak – amennyire lehetséges – egymástól elkülönülve kell helyet foglalniuk.</p>
	<p>A tárgyalást a tanács elnöke nyitja meg.</p> <p>Az elnök a tárgyalás megnyitása után megállapítja, hogy az ügyfelek megjelentek-e.</p> <p>Amennyiben a tárgyalásról szóló értesítés bármelyik fél részére nem volt szabályszerű, a tárgyalást el kell halasztani, és új tárgyalásra határidőt hivatalból kell kitűzni.</p> <p>Ha az értesítés szabályszerű volt, és ennek ellenére a felek vagy bármelyikük nem jelent meg, az a tárgyalás megtartásának nem akadály.</p>
	<p>A tárgyalás megnyitását követően az előadó tanács tag az írásbeli előkészítés során keletkezett iratok alapján megtartja az iratismertetést. Ennek keretében a szükséges mértékben ismerteti az érintett szabadalom lajstromadatait, a szabadalom megsemmisítésére irányuló kérelmet, a szabadalmasnak a megsemmisítési kérelemre tett nyilatkozatát, valamint a beterjesztett egyéb nyilatkozatok tartalmát. Az iratismertetés során említést kell tenni az eljárás során csatolt bizonyítékokról is.</p> <p>Az egyszerű és egyértelmű hivatkozás érdekében az eljáró tanács a dokumentumokat számozással láthatja el, amelyekre az iratismertetés során hivatkozhat.</p>
	<p>Ezt követően az elnök felkéri a kérelmezőt, hogy nyilatkozzon, hogy a korábban írásban benyújtott kérelmét fenntartja-e. Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a kérelmező az álláspontját kifejtse. A kérelmezői nyilatkozatot követően az</p>

	elnök lehetőséget ad a szabadalmasnak arra, hogy az elhangzottakra válaszolva előadhassa álláspontját.
	<p>A tárgyaláson előterjesztett korlátozási javaslat esetén az ellenérdekű fél számára lehetőséget kell adni arra, hogy azzal kapcsolatban nyilatkozhasson.</p> <p>A felek által az oltalom korlátozására tett javaslatok az eljáró tanácsot annyiban kötik, hogy egyrészt a kérelmező által kért korlátozáson túlmenő terjedelemben a Hivatal a szabadalmi oltalmat nem semmisítheti meg; másrészt pedig, ha a szabadalmas a megsemmisítési okok (a szabadalom érvénytelenségének) elhárítására korlátozási javaslattal áll elő, az eljárást ez alapján kell folytatni (Lásd részletesebben VI.2.14. pontban.)</p>
	Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a felek előadhassák indokait. Lényeges, hogy legkésőbb a tárgyaláson tisztázásra kerüljenek azok a körülmények, amelyek alapján a tanács eldöntheti, hogy az egyes bizonyítékokat figyelembe lehet-e venni az adott kérelem alátámasztására, és világossá kell válnia, hogy a bizonyíték milyen módon támasztja alá az adott kérelmet.
	A kérelmezőnek, illetve a szabadalmasnak az egyes megsemmisítési okok alaposságát, illetve alaptalanságát alátámasztó érveit – ahol ennek helye van – az igénypontok mentén (a szükséghez képest a főigénypontot jellemzőkre vagy jellemző-csoportokra bontva) kell megkérdezni.
	A felek a szóbeli tárgyaláson további bizonyítékokat is előterjeszhetnek.
Szt. 47. § (3)	Az új bizonyítékok figyelembevételét a tanácsnak jogában áll mellőzni, ha azokat az ügyfél nem kellő időben terjesztette elő.
	A tárgyaláson benyújtott bizonyíték figyelembevételéről a tanács – általában a tárgyalás rövid megszakításával – dönt. Ennek során mérlegelnie kell az új bizonyíték terjedelmét, azt, hogy volt-e előzménye az eljárás iratai között, indokolt esetben pedig nyilatkozattételre hívhatja fel az előterjesztő felet arra vonatkozóan, hogy mi indokolja a bizonyítéknak a tárgyaláson történő benyújtását.

	<p>A részletes írásbeli előkészítés után benyújtott, aránytalanul nagy terjedelmű, vagy előzmény nélküli új bizonyíték általában nem kellő időben előterjesztettnek tekinthető, kivéve, ha az előterjesztő fél igazolja, hogy alapos oka volt a tárgyaláson történő benyújtására.</p> <p>Ha a tanács az új bizonyíték figyelembevétele mellett dönt, akkor szükség esetén lehetőséget biztosít az ellenérdekű félnek az áttanulmányozására. Amennyiben ez helyben, rövid idő alatt lehetséges, a tanács elnöke szünetet rendel el, ellenkező esetben azonban a tárgyalás elhalasztása válik szükségessé. (Lásd még az I. fejezet 4.3.3.1. pontját)</p>
	<p>A tárgyalás során benyújtott dokumentumokat a tárgyalást követően iktatni és digitalizálni kell, benyújtásuk tényét pedig rögzíteni kell a jegyzőkönyvben.</p>
Ket. 58. §	<p>Bizonyos esetekben a tényállás tisztázásához szükség lehet szakértő igénybevételére. A Ket.-ben foglalt főszabály szerint szakértőt kell meghallgatni vagy szakértői véleményt kell kérni, ha az ügyben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához különleges szakértelem szükséges, és a Hivatal nem rendelkezik megfelelő szakértelemmel. Ezzel kapcsolatban általában (lásd az I. fejezet 4.3.3.4. pontját).</p> <p>A megsemmisítési eljárások kapcsán általános érvennyel kijelenthető, hogy rendes körülmények között a Hivatal rendelkezik a szükséges különleges szakértelemmel, miután az eljáró tanács egy vagy több tagja a szabadalom tárgya szerinti szakterületre specializálódott.</p> <p>Szakértő kirendelésére csupán akkor kerül sor, ha a Hivatal – mérlegelése körében – úgy találja, hogy a szükséges különleges szakértelemmel nem rendelkezik, és az érintett tény vagy körülmény a megsemmisítési kérelem elbírálásával szorosan összefüggő.</p> <p>Az ügyfél által felkért szakértő véleménye bizonyítékként felhasználható a megsemmisítési eljárásban akkor is, ha a szakértőt nem a Hivatal rendelte ki.</p>

	A fél és a képviselő mellett a tárgyaláson szaktanácsadó is részt vehet. Az ügyfél nevében nyilatkozatot nem tehet. Nyilatkozata a bizonyítékok értékelése körében figyelembe vehető.
	A tárgyalás rendjét az elnök köteles fenntartani. Biztosítania kell, hogy a felek minden, a döntést befolyásoló kérdésben kifejthessék álláspontjukat, ugyanakkor a megtárgyalandó kérelmek körébe, vagy egyáltalán az eljáráshoz nem tartozó előadásait el kell háritania.
	Ha a felek a bizonyítást tanúvallomásra (is) alapozzák, illetve ha a kirendelt szakértő véleményének szóbeli megkérdezésére van szükség, őket is meghallgatja a tanács a szóbeli tárgyaláson. A felek a tanúkhöz, szakértőkhöz és egymáshoz is kérdéseket intézhetnek, az elnök engedélyével.
	Az elnök a tárgyalás bármely szakaszában szünetet rendelhet el, akár a felek kérésére, akár hivatalból, például egy, a tárgyalás során valamelyik fél által benyújtott újabb okirati bizonyíték vagy újonnan megfogalmazott korlátozott igénypontra szöveg tanulmányozása és/vagy azzal kapcsolatos nyilatkozattételi lehetőség biztosítása céljából.
	Ha a tárgyalás a rendelkezésre álló időben nem fejezhető be, vagy a felmerült kérdések és/vagy új bizonyítékok tanulmányozásához hosszabb időre van szükség, az elnök a tárgyalást elhalasztja. Ha az új tárgyalási nap tárgyában a felekkel helyben sikerül megállapodni, a tanács elnöke egyúttal az egyeztetett időpontra kitűzi a folytatólagos tárgyalást is. Az erre vonatkozó döntést jegyzőkönyvbe kell foglalni. Helyben egyeztetett időpont hiányában az új tárgyalási nap kitűzésére utólag, hivatalból kerül sor.
	Ha a tanács a bizonyítást elegendőnek találja, az elnök felkéri a feleket költségtérítési igényük megjelölésére, vagy ha költségeik megtérítésére vonatkozó számszerű igényüket már bejelentették és igazolták, annak véglegesítésére; szükség esetén szóbeli magyarázat adására.
	Ezután az elnök a tárgyalást berekeszti, és bejelenti, hogy a tanács visszavonul és zárt tanácskozás keretében hozza meg az ügydöntő határozatot. A tárgyalás berekesztése és a zárt

	tanácskozássra való visszavonulás után már csupán a döntés kihirdetésére kerülhet sor.
Szt. 49. § (4)	Ha az ügyfél nem jelent meg a szóbeli tárgyaláson, de utóbb igazolási kérelemmel él, és a tanács helyt ad a kérelemnek, akkor az elmulasztott határnapon megtartott tárgyalást a szükséges keretben meg kell ismételni. Az új tárgyalás eredményéhez képest az elmulasztott tárgyalás alapján hozott határozat hatályban tartása, illetve teljes vagy részben történő visszavonása kérdésében is határozni kell.

2.11. A határozathozatal módja és a határozat kihirdetése

Szt. 47. § (3)	A tanács zárt tanácskozás során értékeli a rendelkezésre álló bizonyítékokat és nyilatkozatokat, és dönt a felek által előterjesztett és a tárgyaláson véglegesített kérelmek, végső soron a szabadalom megsemmisítése, korlátozása, vagy a kérelem elutasítása kérdésében. Az ügy érdemében történő döntés mellett határoznia kell a költségek viselése kérdésében is.
Szt. 46. § (2)	A tanács a határozatát szótöbbséggel hozza. Ha a határozat nem egyhangú, a tanács kisebbségben maradt tagja jogosult különvéleményét zárt borítékban, külön iratként a jegyzőkönyvhöz csatolni. A különvéleményt csak az esetleges jogorvoslati, illetve fegyelmi eljárás során eljáró szerv tekintheti meg.
Szt. 81. § (5)	A döntés meghozatala után az elnök nyilvánosan kihirdeti a határozatot. a) Ismerteti a határozat rendelkező részét, amely tartalmazza: <ul style="list-style-type: none"> • a szabadalom megsemmisítéséről, korlátozásáról, vagy a kérelem elutasításáról szóló hivatali döntést; • a szabadalom korlátozása esetén az érvényben tartott korlátozott igénypont sorozatot; • a költségviselésről szóló hivatali döntést; • a jogorvoslati kitanítást (a Fővárosi Törvényszéktől a

	<p>Hivatal határozatának megváltoztatását lehet kérni a kézbesítésétől számított 30 napon belül)</p> <p>b) Ezután röviden, szóban ismerteti a döntés indokait, és bejelenti, hogy a határozat részletes indokolását az írásba foglalt határozat fogja tartalmazni.</p>
Szt. 81. § (4)	<p>A tárgyalás folyamán hozott végzéseket és a határozatot a tárgyalás napján ki kell hirdetni, és a kihirdetést csak a határozatra nézve és csak akkor lehet – legfeljebb nyolc napra – elhalasztani, ha ez az ügy bonyolultsága miatt feltétlenül szükséges. A kihirdetés határnapját ilyen esetben nyomban ki kell tűzni, és a határozatot a kihirdetés napjáig írásba is kell foglalni.</p>
Szt. 81. § (6) Ket. 40. § (7) Ket. 78. § (1)-(2)	<p>A döntést – kivéve, ha annak kihirdetését a Hivatal elhalasztotta – annak meghozatalától számított legkésőbb tizenöt napon belül kell írásba foglalni, és az írásba foglalást követő tizenöt napon belül kézbesíteni kell.</p> <p>A határozatot közölni kell az ügyféllel, és azzal, akire nézve jogot vagy kötelezettséget állapít meg, a végzést pedig azzal, akire nézve az rendelkezést tartalmaz, valamint akinek jogát vagy jogos érdekét érinti.</p> <p>Ha a kérelmező, a szabadalmas vagy egyéb ügyfél képviselővel rendelkezik, akkor a döntést képviselőjükkel kell közölni, kivéve, ha az eljárási képességgel rendelkező ügyfél azt kérte a Hivaltól, hogy ne képviselője részére, hanem számára kézbesítse az iratokat.</p>

2.12. A határozat meghozatalának szempontjai a megsemmisítési eljárásban

Szt. 81. § (1)	<p>A Hivatal a szóbeli tárgyalás alapján a szabadalom megsemmisítéséről, korlátozásáról vagy a kérelem elutasításáról dönt.</p>
	<p>A határozatban tehát a tanács</p>
	<p>a) helyt ad a megsemmisítési kérelemnek és a szabadalmat keletkezésére visszaható hatállyal teljes terjedelmében megsemmisíti, vagy</p>

	b) a kérelemnek (részben) helyt ad és a szabadalmat megfelelően korlátozza, vagy
	c) a kérelmet elutasítja és a szabadalmat változatlanul érvényben tartja.
	Azokat a szabadalmazhatósági feltételeket, amelyeknek a hiánya alapul szolgál a szabadalom megsemmisítéséhez vagy korlátozásához (lásd VI. 2.3.), és amelyeket a megsemmisítést (korlátozást) kérő fél ilyenként megjelölt, ugyanolyan szabályok szerint kell a Hivatalnak megítélnie, mint a szabadalom megadására irányuló eljárásban. A vizsgálat alapját azonban a megsemmisítési eljárásban a felek által előterjesztett bizonyítékok képezik. A felek által az eljárás során csatolt bizonyítékokat/anterioritásokat akkor is figyelembe kell venni a döntés során, ha azok a szabadalom megadására irányuló eljárásban már szerepeltek, mivel adott esetben ezek új ténybeli alapot jelenthetnek.
	A szabadalmat meg kell semmisíteni, ha a megjelölt megsemmisítési okok bármelyike fennáll. A határozat indokolásában ki kell térni minden megjelölt jogalapra, nemcsak azokra, amelyek miatt a tanács az adott esetben a szabadalmat megsemmisítendőnek találta. Ez azt jelenti, hogy minden jogalap tekintetében döntést kell hozni arról, hogy a csatolt bizonyítékok és a felek nyilatkozatai tükrében a megsemmisítés feltételei fennállnak-e vagy sem, és a döntést meg kell indokolni.
	A szabadalom korlátozása az oltalmi kör szűkítését, tehát az igénypontok megváltoztatását jelenti. A leírás megváltoztatására a megsemmisítési eljárásban nincs lehetőség. Ez nemcsak a feltárás bővítésére vonatkozik, hanem bármiféle változtatásra. A leírás hiányai ebben a fázisban már nem pótolhatók, javításai nem vehetők figyelembe. A pusztán alaki hiányosságok egyébként sem szolgálhatnak alapul a szabadalom megsemmisítéséhez.
	A több megsemmisítési kérelemnek egy eljárásban történő intézése során az ügydöntő határozatban egységes döntést kell hozni a támadott szabadalom oltalmáról, és a rendelkező részben érdemben csupán a költségekkel kapcsolatos rendelkezés

	<p>szempontjából lényeges, hogy az egyes kérelmezők kérelme milyen mértékben vezetett sikerre, hiszen a számukra megítélt költség az adott kérelmező eljárás-nyertességének arányához igazodik. Az indokolásban a Hivatal tetszőlegesen kezelheti a több kérelmező által benyújtott okiratokat, illetve az általuk tett előadásokat, azokat saját belátása szerint elkülönítheti, vagy - ha ez bármely körben vagy kérdés kapcsán célszerűbbnek tűnik - együtt is tárgyalhatja.</p>
	<p>Az eljárási költségek és azok viselése tárgyában részletes útmutatást tartalmaz az I. fejezet 14. pontja.</p> <p>E helyen csak a leglényegesebbeket emeljük ki, valamint az ott nem részletezett szempontokat ismertetjük.</p>
Ket. 158. § (1)	<p>Az eljárási költséget a Hivatal összecszerűen határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről.</p>
Szt. 81. § (7)	<p>A megsemmisítési eljárás költségeinek viselésére a vesztes felet kell kötelezni.</p> <p>Ha a szabadalmas a megsemmisítési eljárásra okot nem adott és a szabadalmi oltalomról – legalább az igénypontok érintett része vonatkozásában – a bejelentés napjára visszaható hatállyal, az Szt. 81. §-ának (1) bekezdés szerinti nyilatkozattételre kitézött határidő lejárta előtt lemond, az eljárási költséget a kérelmező viseli.</p> <p>A költségek tekintetében a tanács a felek által előterjesztett igényből indul ki. Fontos szabály, hogy a költségtérítés mértéke nem lehet több mint amennyit az ügyfél igényelt.</p> <p>A tanács a költségek megállapításánál figyelembe veszi a kérelmező esetében a lerótt igazgatási szolgáltatási díj összegét, ezen felül az esetlegesen igénybevett meghatalmazott költségét és megbízási díját, az utazási költséget, valamint minden olyan költséget, amely az eljárás során szükségszerűen felmerült.</p>
	<p>A képviselőt munkaköri kötelességeként ellátó személy munkabére vagy annak bizonyos része nem tekinthető az adott ügyvel kapcsolatban felmerült költségnek, mivel ez esetben a munkavállaló kifejezett feladata a vállalkozás – adott esetben</p>

	<p>speciális tárgyú – ügyeinek vitele, függetlenül azok kimenetelétől. Ezen munkatársak tehát munkaköri kötelességük alapján teljesítik a felmerülő eljárási cselekményeket. Amennyiben az adott ügygel arányos összeget – az érintett cég eljárásnyertesség esetén – a Hivatal az ellenérdekű fél által megfizetni rendelné, előfordulhatna, hogy ha számos, párhuzamos eljárásban venne részt az adott vállalkozás, akár a munkabér összegét meghaladó nyeresége is keletkezhetne. Ez pedig a Ket. ténylegesen felmerült eljárási költségek érvényesítésére lehetőséget adó rendelkezésinek céljával ellentétben állna.</p>
Ket. 158. § (2)	<p>Az igazgatási szolgáltatási díjakon felüli egyéb eljárási költség összegét általában az érintett által bemutatott bizonyíték alapján kell megállapítani, tehát a feleknek igazolniuk kell felmerült és megtéríteni kért költségeiket.</p>
Ket. 158. § (4) Ket. 154. § (1) b)	<p>A Hivatal az indokolatlanul magas egyéb eljárási költség helyett alacsonyabb összeget állapít meg a Ket. azon szabályára tekintettel, hogy az ügyfél, valamint az eljárás egyéb résztvevői kötelesek eljárási cselekményeiket a célszerűség figyelembevételével teljesíteni. E rendelkezés alapján tehát akkor van lehetőség mérséklésre, ha megállapítható, hogy a megtéríteni kért egyéb eljárási költség azért indokolatlanul magas, mert az érintett nem, illetve egyes eljárási cselekményei során nem a célszerűség figyelembevételével járt el. Ez azt jelenti, hogy az előterjesztett költségtérítési igény tételei között vannak olyanok, amelyek az érintett célszerű eljárása esetén nem merültek volna fel, illetve nem ilyen magas összegben merültek volna fel.</p>
Szt. 53/C. § (3)	<p>Ehhez kapcsolódik az Szt. külön rendelkezése, amely szerint a Hivatal a képviselő munkadíjának összegét indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett képviseleti tevékenységgel. Ennek során a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és szabadalmi ügyvivői költségekről szóló rendelkezések megfelelő alkalmazásával jár el.</p>
	<p>A költségek viselése kérdésében azt kell vizsgálni, hogy a két fél mit kért, és az adott kérelem a hivatali döntés eredményeként</p>

	milyen mértékben teljesült.
	i) – A legegyszerűbb eset az, amikor a kérelmező a szabadalom megsemmisítését, a szabadalmas pedig a kérelem elutasítását kérte. Ha az eljárás eredménye teljes egészében megfelel valamelyikük kérelmének, akkor ő a nyertes, a másik fél pedig a vesztes, akit az eljárás költségeinek viselésére kell kötelezni.
	ii) – Ha a kérelmező korlátozást kért és a Hivatal ennek megfelelően korlátozta a szabadalmat, akkor a kérelmező teljes mértékben nyertes.
	iii) – Ha a kérelmező korlátozást kért és a Hivatal elutasítja a kérelmet, akkor a kérelmező teljes mértékben vesztes. (A kérelmező eljárás-vesztessége ilyenkor független attól, hogy "csak" korlátozást kért, nem pedig a szabadalom megsemmisítését, hiszen az eljárás-nyertesség mértéke mindig az előterjesztett kérelemhez viszonyítandó.)
	iv) – Ha a kérelmező a szabadalom megsemmisítését kérte és a Hivatal csak korlátoz, vagy ha a kérelmező korlátozást kért és a Hivatal ahhoz képest csak kisebb mértékben korlátozza a szabadalmat, akkor a kérelmező csak részben nyertes. Ha a korlátozás csupán minimális, akkor a kérelmező által kért költségtérítéshez képest a megítélt összegnek is csekélynek kell lennie, de a költségviselés megfordulása csak a fentebb említett, Szt. 81. §-ának (7) bekezdés szerinti esetben lehetséges. Megjegyzendő, hogy a megsemmisítési kérelem igazgatási szolgáltatási díját a kérelmező részleges eljárásnyertessége esetén is teljes mértékben az ellenérdekű fél, azaz a szabadalmas viseli. (Lásd még I. fejezet 14.3.1. pontját)
	v) – Ha a kérelmező teljes mértékben nyertes (első két eset), akkor a szabadalmas költségcsökkentést is célozható lépései (pl. korlátozási javaslat előterjesztése) nem vehetők figyelembe, ilyen alapon nem csökkenthető a kérelmező javára megállapított költségtérítés.

2.13. A szóbeli tárgyalás alapján hozott határozat írásba foglalása és az írásba foglalt határozat kézbesítése

Szt. 81. § (6)	A határozatot – kivéve, ha annak kihirdetését a Hivatal elhalasztotta – annak meghozatalától számított legkésőbb tizenöt napon belül kell írásba foglalni, és az írásba foglalást követő tizenöt napon belül kézbesíteni kell.
	Az írásba foglalt határozat rendelkező része nem térhet el attól, ami a feleknek kihirdetésre került. Az indokoló résznek – célszerűen külön fejezetekre osztva – az alábbiakat kell tartalmaznia:
	A) Idézni kell a szabadalomnak az eljárással érintett (egy vagy több) főigénypontját. (Az aligénypontokat csak szükség esetén.) Ha a döntés az egyes jellemzők vagy jellemző-csoportok vizsgálatát igényelte, célszerű az igénypontot ennek megfelelően részekre bontva, azonosítókkal (pl. a, b, c...) ellátva leírni.
	B) Ismertetni kell a kérelmeket és a nyilatkozatokat. A felek költségtérítési igényét is itt kell feltüntetni.
	C) Fel kell sorolni a felek által benyújtott okirati bizonyítékokat, tartalmuknak megfelelő megnevezéssel és – célszerűen – sorszámmal ellátva.
	D) Ismertetni kell az esetleges tanúvallomások, illetve szakértői vélemények tartalmát, kiemelten lényeges részeit szó szerint. Ha ezeket írásban tették, elegendő ezen a helyen az iratokra utalni.
	E) Össze kell foglalni a felek álláspontját, írásbeli és a tárgyaláson elhangzott szóbeli nyilatkozataik alapján, az álláspontok esetleges változását is tükröztetve. Álláspontjuk tartalmát hűen, kiemelten lényeges állításaikat szó szerint kell visszaadni, lényegtelen vagy ismétlődő közléseiket azonban szükségtelen idézni. Általában jobb áttekinthetőséget biztosít, ha a kérelmező és a szabadalmas álláspontja külön-külön kerül összegzésre, de ütköztetni is lehet a két fél érveit az egyes vitatott kérdésekben.
	F) Ismertetni kell a tanács megállapításait, vagyis a döntést az ügy minden részletére kiterjedő alapossgal meg kell indokolni. Ha valamely megjelölt megsemmisítési okot az Szt. 81. §-ának

	<p>(1) bekezdése értelmében figyelmen kívül kellett hagyni a határozat meghozatalakor, ezt jelezni kell.</p> <p>Ha az indokolás korábbi részében felsorolt okirati bizonyítékok, tanúvallomások, szakértői vélemények közül valamelyiket a tanács nem vette figyelembe, ennek okát itt ismertetni kell. (Az ok lehet az illető bizonyíték bizonyításra való alkalmatlansága, például ha az újdonsághiány bizonyítására szánt publikáció az elsőbbség napja után jutott nyilvánosságra; lehet a nem megfelelő bizonyító erő, például ha a dokumentumból annak keletkezési (publikálási) időpontja nem állapítható meg, pedig lényeges lenne; lehet a tanú alkalmatlansága, ha elfogult, ha a tanúvallomás zavaros, ellentmondásos, ha a megfigyelés, illetve az emlékezet megbízhatósága nem meggyőző). Jelezni kell, ha valamely bizonyítékot a tanács azért hagyott figyelmen kívül, mert az ügyfél nem kellő időben terjesztette elő, és az erre vonatkozó döntést is meg kell indokolni.</p> <p>Ha a kérelmező elsődleges és – eshetőleges kérelemként – további kérelmet is előterjesztett, és a kérelmező elsődleges kérelme nem teljesíthető, akkor – de csak akkor – a további kérelmét is meg kell vizsgálni, hogy az teljesíthető-e. Az eshetőleges kérelemként előterjesztett további kérelem nem tévesztendő össze azzal, ha a kérelmező az eredetileg előterjesztett kérelmét módosítja, azaz valamennyire "visszavonul" az eljárás során.</p> <p>A törvényesen megjelölt megsemmisítési okokat sorra kell venni, és mindegyiknek az alaposágát vagy alaptalanságát meg kell állapítani. Ha a szabadalom korlátozására kerül sor, világossá kell tenni, hogy mely megsemmisítési ok(ok) tette/tették szükségessé a korlátozást, és milyen indokok alapján.</p> <p>A figyelembe vett bizonyítékok mindegyikét ki kell értékelni abból a szempontból, hogy tartalmuk mennyiben támasztja alá a vizsgált kérelmet. Az egyes bizonyítékok kiértékelésének részletessége természetesen különböző lehet. A tanács döntését megalapozó érvek ismertetése mellett arra is szükséges rámutatni, hogy a fél álláspontja miért nem állja meg a helyét valamely vitatott kérdésben.</p>
--	---

	G) Végül a költségek viselésére vonatkozó döntést kell – szükség szerinti részletességgel – megindokolni.
	Az írásba foglalt határozatot a tanács tagjainak alá kell írni. A tanács elnöke a tanács tagjának akadályoztatása esetén a határozatot a tanács tagja helyett is aláírhatja.
	A szabadalmi oltalom megsemmisítése tárgyában hozott határozatot a kérelmezőnek vagy – ha képviselővel rendelkezik – képviselőjének, a szabadalmasnak vagy – ha képviselővel rendelkezik – képviselőjének és – ha az eljárásban részt vett – a szolgálati találmány feltalálójának, illetve az eljárásba belépett további ügyfeleknek meg kell küldeni. A határozattal együtt – ha az korábban a felek kérelmére nem történt meg – a jegyzőkönyv másolatát is meg kell küldeni.

2.14. A korlátozás szempontjai

Szt. 42. § (2)	Ha a megsemmisítés feltételei csak részben állnak fenn, a szabadalmat megfelelően korlátozni kell.
	<p>A szabadalom korlátozását</p> <p>a) kezdeményezheti a kérelmező, aki ennek megfelelő igénypont-javaslatot nyújt be;</p> <p>b) kezdeményezheti a szabadalmas, egy számára megfelelő korlátozott igénypont-javaslat benyújtásával, amennyiben úgy véli, hogy a szabadalom megsemmisítése vagy a kérelmező által kért mértékű korlátozása így elkerülhető.</p> <p>A Hivatal megsemmisítési ügyben eljáró tanácsa végrehajthatja a korlátozást valamelyik fél javaslatának megfelelően, a javaslat(ok)tól eltérően vagy a felek kezdeményezése nélkül is.</p>
	Ha a kérelmező a szabadalom korlátozását kéri, pontosan meg kell adnia, hogy milyen tartalmú korlátozást kér. A kérelem tartalmának tisztázásához szükséges annak közlése, hogy a kérelmező milyen szövegű főigényponttal (igénypontokkal) véli érvényben tarthatónak a szabadalmat. Ha ennek nem tesz eleget, akkor a megsemmisítési kérelmét a szabadalom teljes terjedelmében való megsemmisítésére irányuló kérelemnek kell

	tekinteni.
Szt. 80. § (1)	Az, hogy a szabadalomnak nem csak a megsemmisítését, hanem a korlátozását is lehet kérni, csupán indirekt módon következik abból, hogy az Szt. 80. §-ának (1) bekezdése értelmében a megsemmisítés „a 42. § alapján” kérhető.
	A kérelmező korlátozási javaslata esetén – ugyanúgy, mint amikor nem érkezik korlátozási javaslat – az igénypontok hatályos szövegéből indul ki a Hivatal a megsemmisítési kérelem alaposágának vizsgálata során. A kérelmező által kért korlátozáson túlmenő terjedelemben a Hivatal a szabadalmi oltalmat nem semmisítheti meg.
	A szabadalmas korlátozási javaslatával más a helyzet; az – a korlátozási feltételek és az eljárás egyéb szabályainak keretei között – köti a Hivatalt. Ha a szabadalmas nem kéri a megsemmisítési kérelem – teljes egészében történő – elutasítását, hanem egyből korlátozási javaslatot terjeszt elő, vagy ha menet közben érzékeli, hogy kevés az esélye a megsemmisítési kérelem elutasításának elérésére, és inkább korlátozási javaslatot tesz, mint hogy a Hivatal megsemmisítse, vagy akár „túlkorlátozza” a szabadalmat, akkor ebből, és nem az eredeti oltalmi körből kell kiindulni, és azt megvizsgálni, hogy ezzel a korlátozott oltalmi körrel érvényben tartható-e a szabadalom a megsemmisítési kérelem által megjelölt és bizonyított megsemmisítési okok fényében. Ha nem tartható érvényben, akkor az oltalmi kört tovább kell szűkíteni, vagy a szabadalmat meg kell semmisíteni. Ha viszont igen, akkor ezen korlátozott igénypontokkal tartja érvényben a Hivatal a szabadalmat, és nem vizsgálja, hogy az önkéntes korlátozással nem volt-e túl szigorú önmagával a szabadalmas.
	A megsemmisítési eljárásban a szabadalmasnak lehetősége van a korlátozási javaslatát (javaslatait) másodlagos (és további) – eshetőlegesen – javaslatként is előterjeszteni, azaz a korlátozási javaslatot csupán arra az esetre fenntartani, ha a Hivatal a szabadalom megsemmisítését, avagy annak korlátozását (bármilyen mértékű korlátozását!) tartaná szükségesnek. Ilyen esetben a Hivatal az igénypontok hatályos szövegéből indul ki a megsemmisítési kérelem alaposágának vizsgálata

	<p>során, ám ha úgy találja, hogy a megsemmisítési kérelem elutasításának nincs helye, úgy nyomban át kell térnie a szabadalmas másodlagos korlátozási javaslata szerinti igénypontokra, és megvizsgálni, hogy az így korlátozott igénypontokkal érvényben tartható-e a szabadalom.</p> <p>Ezzel szemben, ha a Hivatal az igénypontok hatályos szövegéből kiindulva – amikor a szabadalmas csak eshetőleges javaslatként nyújtotta be a korlátozási javaslatát – azt állapítja meg, hogy a megsemmisítési kérelmet el kell utasítani, úgy a szabadalmas korlátozási javaslatáról semmilyen formában nem kell határoznia.</p>
	<p>Azonban mind a szabadalmas korlátozási javaslata, mind a kérelmező korlátozási javaslata csak abban az esetben szolgálhat alapjául a szabadalom korlátozásának, ha eleget tesz a korlátozás megengedhetőségét meghatározó kritériumoknak. Első lépésként tehát ezt kell eldöntenie a megsemmisítési kérelem ügyében eljáró tanácsnak az előterjesztett korlátozott igénypont-javaslatlaltal kapcsolatban.</p>
	<p>A szabadalmi oltalom korlátozására a megsemmisítési eljárásban szigorúan csak az eredeti oltalmi körön belül van lehetőség. Ennélfogva az eredeti főigénypont korlátozás címén nem változtatható meg úgy, hogy a keletkező új főigénypont kívül essen az eredeti főigénypont oltalmi körén, vagy hogy bővebb legyen annál. (Bővítés történik, ha az eredeti főigénypont legalább egy jellemzőjét tágabb jelentéstartalmú jellemzővel helyettesítik; az eredeti oltalmi körön kívülre kerülést pedig az eredményezi, ha legalább egy jellemzőt más, jelentéstartalmában eltérő jellemzővel helyettesítenek.)</p>
	<p>Ügyelni kell arra, hogy a korlátozásra szánt jellemző ne legyen tartalmi-logikai ellentmondásban az eredeti főigénypont jellemzőivel. Például ha a főigénypont tárgymegjelölése szerint az oltalom tárgya „panel”, akkor nem lehet ebbe a főigénypontba korlátozás címén olyan jellemzőt vinni, hogy „a panelek térelemmé vannak egyesítve”, hiszen nem a panel jellemzője az, hogy mit építenek belőle.</p>
	<p>A megengedhetőségi feltételeket teljesítheti valamely aligényponti jellemző, de az sem kizáró ok, ha a korlátozó</p>

	<p>jellemző korábban nem jelent meg aligénypontban, hanem csak a leírásban szerepelt. Az utóbbi esetben azonban azt is ellenőrizni kell, hogy a korlátozó ismérv valóban a találmány jellemzőjeként került-e ismertetésre. Ha a leírásnak csak a technika állásáról szóló részében szerepelt, akkor nem része a megoldásnak.</p>
Szt. 60. § (1) – (3)	<p>Minden esetben el kell dönteni, hogy a korlátozásra szánt jellemző egyértelműen és alaposan volt-e ismertetve ahhoz, hogy a korlátozott igénypontban e jellemző felhasználásával jellemzett találmány a törvényben előírt módon és részletességgel feltártnak legyen tekinthető. Ennek a vizsgálata akkor sem maradhat el, ha a korlátozó jellemző egy aligénypontból származik.</p>
	<p>A korlátozó jellemző(k) megengedhetőségének megállapítása után következik annak a vizsgálata, hogy e jellemző(k) felhasználásával megvalósítható-e a korlátozás célja. Ez a cél nem más, mint a szabadalomképesség helyreállítása. Miközben a megsemmisítési okként megjelölt hiányt – például a részleges újdonsághiányt – kiküszöböljük, a szabadalomképesség többi feltétele sem sérülhet; például egy berendezésre vonatkozó főigénypontnak a korlátozás után is működőképes berendezést kell definiálnia.</p>
	<p>Korlátozás keretében egy mellérendelt főigénypont egyszerűen törölhető, ha nem hivatkozik rá másik főigénypont. Ellenkező esetben a törlésre kerülő főigénypont minden jellemzőjét át kell tenni a rá hivatkozó mellérendelt főigénypont tárgyi körébe.</p>
	<p>Az aligénypontokat csak akkor és csak annyiban szabad megváltoztatni, ha és amennyiben összhangba kell hozni azokat a korlátozott főigényponttal.</p>
	<p>A megfelelő és egyben megengedhető korlátozás formájának megtalálása bonyolult feladat, és sok esetben – például a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1969. évi II. törvény (RSzt.) szerinti részleges igényrontás miatti korlátozásnál – a főigénypont teljes átfogalmazását teszi szükségessé (lásd még <i>VI/1. számú Melléklet 1.3.5. C) pontját</i>).</p>
	<p>Ha a szabadalomképesség korlátozás útján való helyreállítása</p>

	<p>elvben lehetséges, de a szabadalmas fenntartja a csorbítatlan oltalmi kör iránti igényét, vagy az általa javasolt korlátozás nem kielégítő, akkor az eljáró tanácsnak döntenie kell a szabadalom teljes terjedelemben való megsemmisítése (amit a kérelmező kér), illetve a tanács belátása szerinti korlátozás között.</p>
	<p>Az oltalmi igény megfogalmazása a szabadalmas feladata és felelőssége. Arra nézve, hogy a „megfelelően korlátozni kell” előírás meddig jelent tényleges kötelezettséget és egyúttal felhatalmazást a Hivatal számára az igénypont saját hatáskörben való megváltoztatásához, arra nincs más szabály, mint hogy megfelelő egyensúlyt kell tartani a szabadalmasnak az oltalmi igény meghatározására vonatkozó jogával.</p>
	<p>Korlátozásra az eljáró tanács részéről általában akkor kerül sor, ha az egyszerűen, többé-kevésbé magától értetődően megtehető. Kézenfekvőnek mutatkozhat például egy aligénypontnak a főigényponttal való összeolvasztása, vagy hasonló, a főigénypont eredeti fogalmazását meg nem bolygató változtatás. A korlátozó jellemzőknek a leírásból történő felkutatása és az igénypont átfogalmazása azonban általában túlmegegy a Hivatal saját hatáskörben gyakorolható lehetőségein a megsemmisítési eljárásban.</p>
	<p>Ezért ha korlátozásra lenne szükség, de hiányzik vagy hiányos a szabadalmas együttműködése, a tanács legtöbbször megsemmisíteni kényszerül a szabadalmat, hiszen a szabadalmi oltalom eredeti terjedelmében nem tartható fenn.</p>
	<p>A fentiek magyarázatot adnak arra, hogy miért van létjogosultsága annak az elővigyázatossági lépésnek, amikor a szabadalmas korlátozási javaslatot terjeszt elő, akár elsődleges akár további javaslatként.</p>
	<p>Ha a szabadalom korlátozásra kerül, a határozatban nem csak a korlátozás tényét kell kimondani, hanem rögzíteni kell a megváltoztatott igénypontok teljes szövegét, továbbá hogy mely igénypontok szövege maradt változatlan, melyeket törölt a tanács, és milyen átszámozás történt.</p>
	<p>A Hivatal a korlátozott szabadalom igénypontjait publikálja (addenda). Az addendával kapcsolatos tudnivalókat és teendőket</p>

	lásd a következő, VI. 2.15. pontban.
--	--------------------------------------

2.15. Lajstrombejegyzés, hatósági tájékoztatás, addenda

Szt. 81. § (8) Szt. 54. § (1) Szt. 54. § (2) k) Szt. 55. § (1) Szt. 56. § d)	<p>A szabadalom megsemmisítését vagy korlátozását be kell jegyezni a szabadalmi lajstromba, és arról hatósági tájékoztatást kell közölni a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben.</p> <p>(A szabadalmi lajstromba nem csupán a szabadalom megsemmisítése és korlátozása, hanem a megsemmisítési kérelem elutasítása és az eljárás megszüntetése is bejegyzésre kerül.)</p> <p>A szabadalom megsemmisítése kérdésében hozott – az eljárást befejező – döntés tekintetében a lajstrom tartalmazza a végső jogerős döntés megszületéséig a „nem jogerős” jelzést, a jogerőre emelkedést követően pedig a "jogerőre emelkedett" jelzést, a döntés jogerőre emelkedésének napját és a jogerőre emelkedést eredményező döntésre történő utalást is.</p>
Szt. 55. § (1)	<p>A Hivatal – a törvény meghatározása szerint a szabadalmi eljárásokban bekövetkezett tényként – feltünteti a szabadalmi lajstromban a szabadalom megsemmisítése kérdésében hozott határozatát, illetve az eljárást megszüntető végzését addig is, amíg az még nem jogerős. A Hivatal döntése azonban csak akkor emelkedik jogerőre a kézbesítéssel, ha nem kéri annak megváltoztatását.</p>
Szt. 85. § (1) Szt. 53/A. § (2) – (4) Szt. 55. § (1)	<p>A Hivatalnak a szabadalom megsemmisítése kérdésében hozott határozatát, illetve a megsemmisítési eljárást megszüntető végzését a bíróság kérelemre megváltoztathatja. Megsemmisítési ügyben is van lehetőség arra, hogy a Hivatal a megváltoztatási kérelem alapján visszavonja, vagy módosítsa az eljárást befejező döntését, de csak akkor, ha megállapítja, hogy a döntése jogszabályt sért, vagy ha a felek a döntés módosítását vagy visszavonását egybehangzóan kéri.</p> <p>Ha a döntés ellen megváltoztatási kérelmet nyújtottak be, ezt a tényt, valamint azt, hogy a döntés nem jogerős, fel kell tüntetni a szabadalmi lajstromban.</p>

<p>Szt. 55. § (1) Szt. 85. § (6) – (8)</p>	<p>A Hivatalnak a szabadalom megsemmisítése kérdésében hozott döntése alapján tehát csak akkor kerül bejegyzésre a szabadalmi lajstromba a szabadalom megsemmisítése, korlátozása, a megsemmisítési kérelem elutasítása, illetve a megsemmisítési eljárás megszüntetése, és akkor kerül sor az erről szóló hatósági tájékoztatás közlésére, ha a határozattal, illetve az eljárást befejező végzéssel szemben az előírt határidőben nem nyújtottak be megváltoztatási kérelmet, vagy ha – a Hivatal döntésének felülvizsgálata esetén – a szabadalmi ügy iratai a bíróságnak a megváltoztatási kérelmet elutasító vagy a Hivatal döntésének megváltoztatása iránti eljárást megszüntető jogerős határozatával érkezik vissza a Hivatalhoz.</p>
	<p>Ha a bíróság a Hivatal határozatát megváltoztatta, a megváltoztatási kérelmet elutasította, vagy a Hivatal döntésének megváltoztatása iránti eljárást megszüntette, a szabadalom megsemmisítése kérdésében hozott jogerős döntésnek a szabadalmi lajstromba való bejegyzésére és az erről szóló hatósági tájékoztatás közlésére a Hivatal által kiadott – a bíróság végzése alapján történő hivatali intézkedésekről szóló – értesítés nyomán kerül sor.</p>
	<p>A Hivatal a korlátozott szabadalom igénypontjait publikálja. (Addenda az addig hatályos szabadalmi leíráshoz, ahol a lajstromszám után a B2 kód szerepel.) Az addendáról a megsemmisítési eljárást lezáró, korlátozást elrendelő (hivatali, vagy az annak megváltoztatása iránti eljárásban hozott bírósági) határozat jogerőre emelkedését követően kell intézkedni.</p>
	<p>A megsemmisítési ügy korlátozással történt befejeződése esetén a Szabadalmi Főosztály ezzel megbízott munkatársa – a megváltoztatási kérelemre nyitva álló határidő letelte után, illetve a bíróság jogerős végzése alapján történő hivatali intézkedésekről szóló értesítés kiadása után – az Átvevőhivatali és Hatósági Publikációs Osztálynak címzett feljegyzés (ügvyiteli rendszerben meghozott intézkedés) útján kezdeményezi az addendát.</p>
	<p>A feljegyzés tartalmazza azokat az adatokat, amelyek az addenda előállításához és meghirdetéséhez nélkülözhetetlenek. Így feltünteti a szabadalom korlátozását kimondó határozat</p>

	keltét és számát, utalást a korlátozás következtében az eredeti igénypontokban történt változásokra (igénypontok szövegének megváltozása, törlése, átszámozása), valamint a teljes újonnan hatályos igénypontosorozatot (tehát nemcsak a korlátozással érintett igénypontokat).
	Az Átvevőhivatali és Hatósági Publikációs Osztály gondoskodik az addenda előállításáról, az eredeti leírással együtt való megtekinthetővé tételéről a Hivatal honlapján keresztül, valamint a szabadalmas tájékoztatásáról.

2.16. Intézkedések a Hivatal eljárást befejező döntésével szembeni megváltoztatási kérelem nyomán

Szt. 85. § (1), (4), (5) Szt. 53/A. § (2) – (4) Szt. 55. § (1)	<p>A Hivatalnak a szabadalom megsemmisítése kérdésében hozott határozatát, illetve a megsemmisítési eljárást megszüntető végzését a bíróság kérelemre megváltoztathatja. A döntés megváltoztatását az kérheti, aki a Hivatal előtti eljárásban ügyfélként vett részt, valamint akitől az ügyféli jogállást megtagadták. (Ilyen személy lehet például a szolgálati találmány feltalálója illetve az ügyfélként megjelenő hasznosító.) Továbbá a Hivatal előtti eljárás egyéb résztvevője saját jogán önálló megváltoztatási kérelemmel élhet a döntés rá vonatkozó rendelkezése, illetve a rá vonatkozó döntés ellen.</p> <p>Megsemmisítési ügyben is van lehetőség arra, hogy a Hivatal a megváltoztatási kérelem alapján visszavonja, vagy módosítsa az eljárást befejező döntését, de csak akkor, ha megállapítja, hogy a döntése jogszabályt sért, vagy ha a felek a döntés módosítását vagy visszavonását egybehangzóan kérik.</p> <p>A Hivatal döntéseinek megváltoztatása kérdéseiben az I. fejezet 12. pontja ad részletes útmutatást.</p>
Szt. 99. §; 100. §	<p>A megváltoztatási kérelemmel kapcsolatos eljárásban a bíróság – végzéssel – a következő döntéseket hozhatja:</p> <p>a) – a Hivatal határozatát megváltoztatva megsemmisíti vagy korlátozza a szabadalmat, illetve elutasítja a megsemmisítési kérelmet;</p>

	<p>b) – a Hivatal határozatát hatályában fenntartva elutasítja a megváltoztatási kérelmet;</p> <p>c) – a Hivatal döntését (határozatát vagy eljárást megszüntető végzését) hatályon kívül helyezi, és a Hivatalt új eljárásra utasítja;</p> <p>d) – a fél kérelmét (amely a Hivatal előtt folyó eljárásnak nem volt tárgya) átteszi a Hivatalhoz és a Hivatal döntését – szükség szerint – hatályon kívül helyezi;</p> <p>e) – a Hivatal döntésének megváltoztatása iránti eljárást megszünteti; ezáltal a Hivatal határozata vagy eljárást megszüntető végzése hatályban marad.</p>
	<p>Ha a szabadalom megsemmisítése kérdésében hozott – az eljárást befejező – hivatali döntés megváltoztatása iránt eljárás indult, és a megváltoztatási kérelem ügyében a bíróság határozata jogerőre emelkedett, az Iparjogvédelmi Jogi Osztály a bíróságtól visszaérkezett iratokat az aktával együtt a Szabadalmi Főosztályra továbbítja. Az ügy intézésével megbízott elbírálónak értesítést kell kiadnia a felek részére arról, hogy a Hivatal milyen intézkedéseket tesz a bíróság végzése alapján (lásd még I. 12.3.4.).</p>
	<p>A) – Ha a bíróság a Hivatal határozatát megváltoztatta, végzése a Hivatal határozatának helyébe lép. A bíróság jogerős végzésével a megsemmisítési ügyre vonatkozó döntés végleges. A Hivatalnak csak a még szükséges adminisztratív jellegű intézkedéseket kell és lehet megtennie; a végzésben foglaltakkal, a bíróság által korlátozott igénypontok szövegével kapcsolatban változtatásokat kezdeményezni nem lehet.</p>
	<p>B) – A megváltoztatási kérelem elutasítása vagy a Hivatal döntésének megváltoztatása iránti eljárás megszüntetése azt jelenti, hogy a bíróság végzése a Hivatal megváltoztatni kért döntését (határozatát vagy eljárást megszüntető végzését) hatályában fenntartja. Az eljárás az "eredeti" hivatali döntésben foglaltak szerint befejeződött, csak a még szükséges adminisztratív jellegű intézkedéseket kell megtenni.</p>
	<p>C) – Ha a bíróság a Hivatal eljárást befejező döntését hatályon kívül helyezte és a Hivatalt új eljárásra utasította, a</p>

	<p>megsemmisítési eljárást a végzésben meghatározott keretek között meg kell ismétetni. Amikor a bíróság új eljárásra utasítja a Hivatalt, azt kell megvizsgálni, hogy mi volt az a legkorábbi momentum a Hivatal eljárásában, amelyet a bíróság jogsértőnek talált, és ettől kezdődően kell az eljárást – az előírt eljárási lépéseket követve – megismételni. (Így például a kérelmező nem kapja meg újra azt a lehetőséget, amit az alapeljárásban már megkapott, hogy a számára kitűzött határidőig további megsemmisítési okokat jelölhessen meg, ha a bíróság ezt nem írta elő, vagy egyébként nem következik azokból a cselekményekből, amelyeket meg kell ismétetni.)</p> <p>Hasonló a helyzet, ha a bíróság a fél kérelmét (amely a Hivatal előtt folyó eljárásnak nem volt tárgya) átteszi a Hivatalhoz és a Hivatal döntését – szükség szerint – hatályon kívül helyezi. A különbség az, hogy ha a bíróság a Hivatal döntését csak részben helyezi hatályon kívül, akkor az új eljárásban az alapeljárás azon kérdései, amelyek tekintetében a Hivatal döntése hatályban maradt, lezártnak tekintendők, és csak az új kérelemmel összefüggő lépéseket kell megtenni, illetve megismételni.</p> <p>Ha a Hivatal eljárást befejező döntését a bíróság hatályon kívül helyezte, vagy ha a Hivatal a döntését megváltoztatási kérelem alapján visszavonta, a szükséges előkészítés után új szóbeli tárgyalást kell tartani, és annak alapján új határozatot hozni.</p>
--	---

3. A nemleges megállapítási eljárás

3.1. Általános szabályok és útmutatások

Szt. 37. § (1)	Aki attól tart, hogy ellene szabadalombitorlás miatt eljárást indítanak, az eljárás megindításáig kérheti annak megállapítását, hogy az általa hasznosított vagy hasznosítani kívánt termék vagy eljárás nem ütközik valamely általa megjelölt szabadalomba.
	<p>Az eljárás célja a bitorlási pernek, illetve a perhez vezető bitorlási helyzet kialakulásának a megelőzése. Ebből következik, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> – a nemleges megállapítás csak addig kérhető, amíg a kérelmező ellen nem indult meg a szabadalombitorlás miatti eljárás; – nincs helye annak, hogy a nemleges megállapítást a megjelölt szabadalom jogosultja vagy jogosultjainak egyike kérje.
Szt. 37. § (2)	A nemleges megállapítást kimondó jogerős határozat kizárja, hogy a megjelölt szabadalom alapján ugyanarra a termékre vagy eljárásra vonatkozóan szabadalombitorlás miatt eljárást indítsanak.
	A nemleges megállapítást kimondó jogerős határozat tehát nemcsak a kérelmezővel szemben zárja ki a szabadalombitorlás miatti eljárás megindítását, hanem arra harmadik személy is hivatkozhat, ha a szabadalmas ugyanazon termék vagy eljárás hasznosítása miatt kísérel meg ellene szabadalombitorlási pert indítani.
Szt. 50. § (3)	Ha a szabadalom ellen megsemmisítési eljárás van folyamatban, a Hivatal a nemleges megállapítási eljárást felfüggeszti. (Ha a szabadalom teljes terjedelmében megsemmisítésre kerül, a nemleges megállapítási eljárás okafogyottá válik.)
Szt. 82. § (1)	A nemleges megállapításra irányuló kérelemhez mellékelni kell a hasznosított vagy hasznosítani kívánt termék vagy eljárás, valamint a megjelölt szabadalom leírását és rajzát.
Szt. 82. § (2)	A nemleges megállapításra irányuló kérelmet csak egy szabadalom és egy hasznosított vagy hasznosítani kívánt termék

	vagy eljárás tekintetében lehet benyújtani.
Szt. 82. § (3) Díjrendelet 14. § (1)	A nemleges megállapítási kérelemre külön jogszabályban meghatározott díjat kell fizetni a kérelem benyújtásától számított két hónapon belül.
	A nemleges megállapítási eljárás ellenérdekű felek (a nemleges megállapítást kérő és a szabadalmas) részvételével folyó, ún. kontradiktórius eljárás. A kontradiktórius eljárások közös szabályait – ideértve az eljárás sajátosságait és a bizonyítás módját – lásd VI. 2.4. pontban.
Szt. 83. § (4) Szt. 81/A. §	A nemleges megállapítási eljárásban is van lehetőség arra, hogy bármelyik fél az eljárás gyorsított lefolytatását kérje, ha ennek feltételei fennállnak. A gyorsított eljárásra vonatkozó szabályokat lásd a VI. 2.5. pontban.
Szt. 83. § (1) Szt. 81/A. § (6) c)	A Hivatal – írásbeli előkészítés után – szóbeli tárgyalás alapján határoz arról, hogy a nemleges megállapítási kérelemnek helyt ad-e vagy a kérelmet elutasítja-e. (Ez alól kivétel gyorsított eljárás esetén lehetséges.)
Szt. 46. § (2)	A Hivatal háromtagú tanácsban jár el a tárgyaláson és hoz határozatot. A tanács szótöbbséggel dönt.
Szt. 83. § (1)	Az eljárást befejező végzés tárgyaláson kívül is meghozható.
	A Hivatalnak vagy a bíróságnak a nemleges megállapítás kérdésében hozott határozata nem kerül bejegyzésre a szabadalmi lajstromba.

3.2. A nemleges megállapítási eljárás megindítása

	A nemleges megállapítási eljárás a Hivatalhoz benyújtott kérelemmel indul meg.
	Az iktatott nemleges megállapítási kérelmet az Átvevőhivatali és Hatósági Publikációs Osztály a Szabadalmi Főosztálynak továbbítja, ahol a nemleges megállapítási ügy a kijelölt elbírálóhoz kerül a törvényben előírt előkészítő intézkedések megtételére.

3.3. A szabadalmas értesítése és a kérelem feltételeinek vizsgálata

	Az elbíráló értesíti a szabadalmast arról, hogy szabadalmával kapcsolatban nemleges megállapítási kérelem érkezett.
Szt. 82. § (4) Szt. 82. § (3)	Ha a nemleges megállapítási kérelem nem felel meg a törvényben előírt feltételeknek, a nemleges megállapítást kérőt hiánypótlásra kell felhívni, ha pedig a kérelem díját nem fizette meg, figyelmeztetni kell, hogy pótolja azt a törvény által meghatározott határidőben.
Szt. 81/A § (6) a)	Gyorsított eljárás esetén (lásd a VI. fejezet 2.5. pontját) a hiánypótlásra tizenöt napos határidő is kitűzhető.
Szt. 82. § (1) – (2) Szt. 37. § (1)	Az elbírálónak tehát meg kell vizsgálnia, hogy a kérelemben egyáltalán megjelöltek-e szabadalmat, és csak egy szabadalom tekintetében, valamint egyetlen termék vagy eljárás tekintetében kérték-e a nemleges megállapítást. A rendelkezésre álló adatok alapján azt is ellenőrizni kell, hogy a nemleges megállapítást kérő nem azonos-e a megjelölt szabadalom jogosultjával, illetve hogy nem indult-e ellene eljárás már a nemleges megállapítási kérelem benyújtása előtt a megjelölt szabadalom bitorlása miatt (bár az utóbbi tény rendszerint csak később jut a Hivatal tudomására a szabadalmas közlése és a perindítás igazolása útján).
Szt. 82. § (1) Szt. 47. § (3a)	Ellenőrizni kell, hogy benyújtotta-e a kérelmező a megjelölt szabadalom, valamint a hasznosított vagy hasznosítani kívánt termék vagy eljárás leírását és rajzát, az előírt példányszámban.
	A kellékszintű követelmények teljesítésén kívül tartalmilag is meg kell vizsgálni a kérelmet. A leírásból és rajzból egyértelműen ki kell tűnnie, hogy mi az a termék vagy eljárás, amire a nemleges megállapítást kérik. Előfordul, hogy olyan írásos és rajzi anyag – például terjedelmes tervdokumentáció – kerül benyújtásra, amelyből a kérelem tárgya megállapíthatatlan.
Szt. 82. § (2)	Egy kérelem keretében csak egy termékre vagy eljárásra kérhető annak a megállapítása, hogy az nem ütközik a megjelölt szabadalomba. Ebből következik, hogy sem több termék és/vagy eljárás egymástól elkülönített ismertetése, sem pedig a látszólag egyetlen termékre vagy eljárásra irányuló, de valójában sokféle

	megoldás lehetőségét magában foglaló, igénypontoszerű ismertetés nem felel meg a törvényben előírt feltételeknek. Így például szabadalmi leírás nem tekinthető a hasznosított vagy hasznosítani kívánt termék, vagy eljárás szabályszerű ismertetésének.
	Ilyen esetekben a kérelmezőt fel kell hívni arra, hogy csak egy hasznosított vagy hasznosítani kívánt termékre, vagy eljárásra szűkítse az ismertetést, illetve hogy a szabadalommal való összevetés lehetővé tételére a termék vagy eljárás leírásában és rajzában az ismertetés hiányosságait pótolja, az ellentmondásokat küszöbölje ki, és a tárgyhoz nem tartozó részeket törölje.
	Rajzot akkor kell benyújtani, ha az a kérelmezői megoldás megértéséhez szükséges. Ennek megítélése az elbíráló feladata. Általában evidens a rajz szükségessége, ha a szabadalom leírásához is tartoznak rajzok.
	Alaki előírások nincsenek a kérelmezői leírással és rajzzal kapcsolatban, ilyen értelmű követelményt tehát nem lehet támasztani.
	Ugyancsak nem hiányolható a kérelmezői megoldásnak a szabadalom tárgyával való írásbeli összehasonlítása, a különbségek kimutatása, de ennek hasznos voltára célszerű felhívni a nemleges megállapítást kérő figyelmét.

3.4. A nemleges megállapítási kérelem visszavonása és visszavontnak tekintése

Ket. 34. § (4)	A kérelmező – a nemleges megállapítási kérelemnek helyt adó vagy a kérelmet elutasító határozat vagy az eljárást megszüntető végzés meghozataláig – visszavonhatja a nemleges megállapítási kérelmet.
Szt. 82. § (4)	Ha a nemleges megállapítási kérelem nem felel meg a törvényben előírt feltételeknek, a nemleges megállapítást kérőt hiánypótlásra kell felhívni; ha pedig a kérelem díját nem fizette meg, figyelmeztetni kell a törvényben meghatározott határidőben történő pótlásra. Ezek elmaradása esetén a nemleges

	<p>megállapítási kérelmet visszavontnak kell tekinteni.</p> <p>Az Szt. idézett rendelkezéséből az alábbiak következnek:</p>
<p>Szt. 82. § (3)</p> <p>Szt. 82. § (4)</p> <p>Díjrendelet 14. § (1)</p>	<p>Ha a nemleges megállapítási kérelemre a díjrendeletben meghatározott díjat a kérelem benyújtásától számított két hónapon belül nem fizették meg, a nemleges megállapítási kérelmet visszavontnak kell tekinteni.</p>
<p>Szt. 82. § (4)</p>	<p>Ha a nemleges megállapítást kérő a hiánypótlási felhívásra a kitűzött határidőn belül nem válaszolt, a nemleges megállapítási kérelmet visszavontnak kell tekinteni.</p>
<p>Szt. 82. § (2)</p> <p>Szt. 37. § (1)</p> <p>Szt. 37. § (1)</p> <p>Szt. 82. § (2)</p> <p>Szt. 82. § (1)</p>	<p>Ha a nemleges megállapítást kérő a hiánypótlási felhívásra hiánypótlást, illetve nyilatkozat nyújtott be, de csak részben pótolta a felhívásban megjelölt hiányokat, akkor a Hivatal további eljárása attól függ, hogy van-e a nemleges megállapítási kérelemnek olyan – törvényben előírt – feltétele, amely nem teljesül a hiánypótlás részleges elmaradása következtében. Itt olyan feltételekről van szó, amelyeknek a teljesítése nélkülözhetetlen; ennek hiányában a nemleges megállapítási eljárás megindítását a törvény kizárja, illetve az eljárás a rendelkezésre álló adatok alapján nem folytatható.</p> <p>Ezek az elengedhetetlen feltételek a következők:</p> <p>a) A kérelemben (lajstromszámával vagy bejelentési számával) meg kell jelölni egy, és csakis egy szabadalmat, amelynek tekintetében a nemleges megállapítást kérik;</p> <p>b) Nem kérhet nemleges megállapítást a megjelölt szabadalom jogosultja vagy jogosultjainak egyike;</p> <p>c) Nem kérhet nemleges megállapítást olyan személy, akivel szemben eljárás indult a megjelölt szabadalom bitorlása miatt;</p> <p>d) Be kell nyújtani egy, és csakis egy hasznosított vagy hasznosítani kívánt termék vagy eljárás leírását és (a szükséghez képest) rajzát, amelynek tekintetében a nemleges megállapítást kérik;</p> <p>e) A nemleges megállapításra irányuló kérelemhez mellékelni kell a megjelölt szabadalom leírását és rajzát;</p>

Szt. 47. § (3a)	f) A nemleges megállapítási kérelmet és annak mellékleteit az Szt. 47. §-ának (3a) bekezdésében előírt példányszámban kell benyújtani.
Szt. 82. § (4)	Ha a hiánypótlási felhívásra a kérelmező hiánypótlást, illetve nyilatkozatot nyújtott be, de csak részben pótolta a felhívásban megjelölt hiányokat, akkor a Hivatal további eljárása attól függ, hogy a hiánypótlással a nemleges megállapítási kérelem kielégíti-e a törvényben előírt feltételeket.
Ket. 31. § (1) c) Szt. 83. § (1) Szt. 83. § (2)	<p>A nemleges megállapítási kérelem visszavonása esetén, vagy ha a nemleges megállapítási kérelmet visszavontnak kell tekinteni, a Hivatal megszünteti az eljárást. Az eljárást megszüntető végzés tárgyaláson kívül is meghozható.</p> <p>A megszüntető végzésben – összességében – rendelkezni kell az eljárási költségek viseléséről is, tekintettel arra, hogy a törvény a költségviselést nem köti a nyertes-vesztes pozícióhoz. Az európai szabadalom szövege magyar nyelvű fordításának elkészítésével járó költséget a szabadalmas, a nemleges megállapítási eljárás többi költségét pedig a kérelmező viseli. Ha az eljárás úgy szűnik meg, hogy a szabadalmasnak még semmilyen eljárási cselekményt nem kellett tennie, akkor nem illeti őt meg költségtérítés.</p>
	<p>A fent felsorolt eseteken kívül nincs lehetőség a nemleges megállapítási kérelem visszavontnak tekintésére, ha a hiánypótlási felhívásra a kérelmező hiánypótlást, illetve nyilatkozatot nyújtott be, de csak részben pótolta, vagy érdemben nem pótolta a felhívásban megjelölt hiányokat. Ilyenkor a hiányok fennmaradnak; következményeik pedig a nemleges megállapítási kérelemnek a szóbeli tárgyalás alapján történő elbírálásánál jelentkezhetnek, úgy, hogy a Hivatal a nemleges megállapítási kérelemnek nem, vagy csak – ha ennek helye volt – a kérelem további pontosítása vagy további benyújtott bizonyítékok esetén ad helyt.</p> <p>Például ha a kérelmező a hiánypótlási felhívás ellenére nem nyújt be rajzot, csak egy nyilatkozatot arról, hogy miért nem szükséges a rajz, vagy ha a hiánypótlási felhívásra benyújtott leírás továbbra is zavaros, akkor a nemleges megállapítási kérelemnek a szóbeli tárgyalás alapján történő elutasítását</p>

	kockáztatja. Ugyanis ha a szabadalom igényponi jellemzőinek megvalósulását a termékben vagy eljárásban a nem egyértelmű ismertetés miatt nem lehet kizárni, akkor úgy kell tekinteni, hogy termék vagy eljárás – úgy, ahogyan azt ismertették – a szabadalomba ütközik.
	Az is lehetséges, hogy a törvény által előírt feltételek tényleges meglétének tisztázása érdekében újabb hiánypótlási felhívást kell kiadni, vagy egyéb intézkedést kell tenni.

3.5. A szóbeli tárgyalás előkészítése

Szt. 83. § (1)	A Hivatal szóbeli tárgyalás alapján határoz arról, hogy a nemleges megállapítási kérelemnek helyt ad-e vagy a kérelmet elutasítja-e. Az eljárást befejező végzés tárgyaláson kívül is meghozható. A szóbeli tárgyalást, illetve a tárgyaláson kívüli döntéshozatalt írásbeli előkészítés előzi meg.
Szt. 83. § (1) Szt. 47. § (3)	A nemleges megállapítási kérelmet és mellékleteit (ha hiánypótlásra van szükség, akkor annak beérkezése után) az elbíráló megküldi a szabadalmasnak, nyilatkozattételi felhívás kíséretében.
Szt. 81/A § (6) a)	Gyorsított eljárás esetén (lásd a VI. fejezet 2.5. pontját) nyilatkozattételre tizenöt napos határidő is kitűzhető.
Szt. 82. § (1)	Ha az európai szabadalom hatályossá válásához nem nyújtották be az európai szabadalom szövegének magyar nyelvű fordítását, vagy azt a szabadalmas nem bocsátotta a kérelmező rendelkezésére, a Hivatal a kérelmező ilyen irányú kérelmére felhívja a szabadalmast e fordítás benyújtására.
Szt. 82. § (5)	Ha a szabadalmas nem tesz eleget a fordítás benyújtására vonatkozó felhívásnak, a fordítást a szabadalmas költségére a kérelmező elkészíttetheti, kivéve, ha a szabadalmas a felhívásra úgy nyilatkozik, hogy a kérelmező által hasznosított vagy hasznosítani kívánt termék vagy eljárás nem ütközik a megjelölt szabadalomba.
Szt. 47. § (3)	Ha a szabadalmas nyilatkozik, akkor nyilatkozatát és az általa esetleg benyújtott okiratokat meg kell küldeni a kérelmezőnek,

	számára is lehetővé téve, hogy nyilatkozzék az ellenérdekű fél által felhozott érvekre, bizonyítékokra.
Szt. 47. § (3a)	A szabadalmas nyilatkozatára is vonatkozik a törvényben megjelölt kontradiktórius eljárásokban benyújtásra kerülő beadványok példányszámát meghatározó előírás. Ha a hiányzó példányokat felhívás ellenére sem pótolja, a szabadalmas nyilatkozatát be nem nyújtottnak kell tekinteni.
	A nyilatkozattétel nem kötelező. Ha bármelyik fél nem nyilatkozik, az eljárást a rendelkezésre álló adatok alapján folytatja a Hivatal. Az érveknek a nemleges megállapítási kérelemben, illetve nyilatkozatban történő részletes kifejtése azonban mindkét félnek érdeke.
Szt. 48. § (2) Szt. 48. § (6) Szt. 81/A § (6) b)	A hiánypótlásra, illetve a nyilatkozattételre megfelelő időt kell a feleknek biztosítani. A felhívásban megállapított határidő meghosszabbítható és igazolásnak is lehet helye (az eljárás folytatása iránt viszont nem terjeszthető elő kérelem). A határidő-hosszabbítási szabályok (lásd I. fejezet 5.) alkalmazásánál azonban figyelemmel kell lenni arra, hogy az egyik fél ismétlődő határidő-hosszabbítási kérelme, ami a szóbeli tárgyalás kitűzését késlelteti, ellentétes lehet a másik fél érdekével. Gyorsított eljárás esetén (lásd a VI. fejezet 2.5. pontját) határidő-hosszabbítás csak különösen indokolt esetben adható.
	A kérelmező kérelmét visszavonhatja, kiegészítheti és módosíthatja. Például kiegészítheti és módosíthatja az általa hasznosított vagy hasznosítani kívánt termék, vagy eljárás leírását és rajzát. A szabadalmas is megváltoztathatja álláspontját, például kijelentheti, hogy a módosított leírás és rajz alapján már nem ellenzi, hogy a Hivatal helyt adjon a nemleges megállapítási kérelemnek, vagy fordítva, bizonyítékokat nyújthat be annak az alátámasztására, hogy a kérelmező megoldása a szabadalom oltalmi körébe tartozik.
Szt. 47. § (3)	A kérelemmel kapcsolatos nyilatkozat vagy bizonyíték az írásbeli előkészítés során bármikor, de akár a tárgyalás alkalmával is benyújtható. A Hivatal azonban dönthet úgy, hogy figyelmen kívül hagyja azokat a nyilatkozatokat vagy bizonyítékokat, amelyeket az ügyfél nem kellő időben terjesztett

	elő. (Lásd az I. fejezet 4.3.3.1. pontját)
	Az elbírálónak arra kell törekednie, hogy az írásbeli előkészítés során valamennyi olyan érv, adat, bizonyíték rendelkezésre álljon, amelyek kellő egyértelműséggel meghatározzák a szóbeli tárgyalás kereteit ahhoz, hogy a szóbeli tárgyalás alapján a döntés meghozható legyen. Az írásbeli előkészítés során azonban nem, vagy csak az esetlegesen fennálló és az érdemi döntést akadályozó kétségek, ellentmondások, értelmezhetetlenségek feloldása érdekében kell hiánypótlásra, illetve kiegészítő nyilatkozatra felhívni a feleket állításaik (nyilatkozataik) és bizonyítékaik tekintetében. Ha egy állítás vagy bizonyíték értékelhető, csupán "gyenge", a fél jogi álláspontja azonban a Hivatal számára tisztázott, a felhívás nem indokolt. A Hivatal nem adhat iránymutatást arra vonatkozóan, hogy a felek által benyújtott hiányos anyagot miként lehetne az eljárásnyertesség céljaira alkalmasabbá tenni, mert ezáltal a tisztességes és egyenlő elbánás elve sérülne.
	Az előkészítő munka befejeztével az elbíráló jelentést tesz az osztályvezetőnek, az ügyiratok bemutatása mellett. Ha az előkészítés eredménye kielégítő, az osztályvezető kéri az eljáró tanács kijelölését.
Szt. 46. § (2)	A Hivatal háromtagú tanácsban jár el a tárgyaláson és hoz határozatot a nemleges megállapítási eljárásban. A tanács szótöbbséggel dönt.
	A tanács kijelölése és a szóbeli tárgyalás kitűzése tárgyában lásd a VI. 2.9.2. pontban foglaltakat.

3.6. A szóbeli tárgyalás

	A nemleges megállapítási eljárásban a szóbeli tárgyalás keretei ugyanazok, mint a megsemmisítési eljárásnál, így az ott ismertett szabályok az irányadók (lásd VI. 2.10.), a csak a megsemmisítési ügyekre vonatkozó értelemszerű kivételekkel, és az alábbi kiegészítéssel.
	A kérelem megállapítása után a tanács elnöke – ha erre szükség

	<p>van – kérdéseket tesz fel a kérelmezőnek, a kérelmezői megoldás leírásának és rajzának véglegesítése érdekében. Ha ennek nyomán (kisebb) javításra, kiegészítésre vagy törlésre kerül sor, azt a kérelmezőnek kell az általa benyújtott melléletekbe bejegyeznie és aláírásával igazolnia.</p>
Szt. 47. § (3)	<p>A kérelmező által a szóbeli tárgyaláson kezdeményezett változtatásokat a tanácsnak indokolt esetben jogában áll figyelmen kívül hagyni, mint amelyeket nem kellő időben terjesztett elő.</p>
	<p>A kérelmezői leírás és rajz végleges állapotának rögzítése után a tanács elnöke felhívja az ellenérdekű feleket a szabadalom és a kérelmezői megoldás összevetésére, figyelemmel a szabadalom – esetlegesen több – főigénypontjára.</p>
	<p>Az összevetés célszerű módja az, hogy az elnök sorra veszi a főigénypont jellemzőit, és megkérdezi előbb a szabadalmastól, majd a kérelmezőtől, hogy véleményük szerint hogyan valósul meg, illetve miért nem valósul meg a szóban forgó jellemző a vizsgált kérelmezői termékben, illetve eljárásban. Az egyes igényponti jellemzőknél a szükséghez képest azt is tisztázni kell, hogy a felek hogyan értelmezik a jelentését.</p>
	<p>Ha a nemleges megállapítást kérő a szabadalommal kapcsolatban közöl kifogásokat, például hogy a találmány nem is lett volna szabadalmazható vagy, hogy az oltalmi kör nincs a leírásban megfelelően alátámasztva, tájékoztatni kell, hogy a nemleges megállapítási eljárásban nincs lehetőség a szabadalom érvényességének kétségbe vonására, ha pedig a szabadalmas szeretne a szabadalmi leírásban vagy az igénypontokban változtatásokat eszközölni, őt ennek meg nem engedett voltáról kell tájékoztatni.</p>
	<p>A szóbeli tárgyalás végén meg kell kérdezni a szabadalmastól, hogy van-e költségtérítési igénye, vagy ha költségeinek megtérítésére vonatkozó számszerű igényét már bejelentette és igazolta, lehetőséget kell adni annak véglegesítésére; szükség esetén szóbeli magyarázat adására. A kérelmező költségtérítési igényének csak az európai szabadalom szövege magyar nyelvű fordításának elkészítésével járó költség tekintetében van helye,</p>

	amelyhez szükség esetén szóbeli magyarázatot fűzhet.
--	--

3.7. A határozathozatal módja és a határozat kihirdetése

	A nemleges megállapítási eljárásban a határozathozatal és a határozat kihirdetése ugyanúgy történik, mint a megsemmisítési eljárásban (lásd VI. 2.11.).
--	---

3.8. A határozat meghozatalának szempontjai a nemleges megállapítási eljárásban

Szt. 83. § (1)	A Hivatal írásbeli előkészítés után szóbeli tárgyalás alapján határoz arról, hogy a nemleges megállapítási kérelemnek helyt ad-e vagy a kérelmet elutasítja-e.
	A határozatban tehát a tanács
	a) helyt ad a nemleges megállapítási kérelemnek, és megállapítja, hogy a kérelmezőnek a közölt iktatószámú leírásban és rajzban ismertetett terméke vagy eljárása nem ütközik a közölt lajstromszámú szabadalomba, vagy
	b) a nemleges megállapítási kérelmet elutasítja.
	A határozat rendelkező része tehát nem mondhatja ki azt, hogy a kérelmezői termék vagy eljárás beleütközik a megjelölt szabadalomba. Ha a tanács ütközést állapít meg, akkor el kell a kérelmet utasítania.
Szt. 24. § (1) – (2)	A szabadalmi oltalom terjedelmét az igénypontok határozzák meg. Az igénypontokat a leírás és a rajzok alapján kell értelmezni. A szabadalmi oltalom az olyan termékre vagy eljárásra terjed ki, amelyben az igénypont összes jellemzője megvalósul.
	Egy főigényponti jellemző abban az esetben valósul meg a termékben, ha a terméknek van olyan jellemzője, amelynek a jelentéstartalma beletartozik a főigényponti jellemző jelentéstartalmába, más szóval, amelyre a főigényponti jellemző „ráolvasható”.

	<p>A döntés alapjául tehát a kérelmezői megoldás leírása és esetleges rajza, illetve a megjelölt szabadalom főigénypontja(i) szolgál(nak). Az összevetés során azt kell vizsgálni, hogy a szabadalom főigénypontjának összes jellemzője (az ún. „aligénypont értékű”, nem kötelező jellemzőket leszámítva) megvalósul-e a vizsgált termékben (illetve eljárásban). Az oltalomnak a termékre való kiterjedése szempontjából nincs jelentősége, ha a terméknek további, a főigényponti jellemzők jelentéstartalmán kívüli jellemzői is vannak, beleértve azt az esetet is, ha a termék jellemzőjének jelentéstartalma bővebb, mint az annak megfelelő főigényponti jellemzőé.</p>
	<p>A vizsgált termék, illetve eljárás vonatkozásában egyetlen főigényponti jellemző megvalósulásának („ráolvashatóságának”) hiánya is elegendő a nem-ütközés megállapításához.</p>
	<p>Az igényponti jellemzők értelmezéséhez a szabadalom leírását (és rajzait) kell segítségül hívni, ha pedig a leírás nem szolgál útmutatással, akkor azt a jelentést kell a jellemzőnek tulajdonítani, ami az elsőbbség napján a szakember számára a technika állása alapján a legvalószínűbb volt.</p>
Szt. 24. § (3)	<p>Az igénypontok tartalmát nem lehet kizárólag szó szerinti értelmükre korlátozni; az igénypontoknak azonban olyan jelentést sem lehet tulajdonítani, mintha azok csupán iránymutatást adnának szakember számára az oltalmazni kívánt találmány meghatározásához.</p>
Szt. 24. § (4)	<p>Annak megállapításakor, hogy a szabadalmi oltalom kiterjed-e valamely termékre vagy eljárásra, megfelelően figyelembe kell venni a terméknek vagy az eljárásnak az igénypontban foglaltakkal egyenértékű jellemzőit is.</p>
	<p>(Szabadalmi jogunkban ilyen szabály korábban (2007. december 13-a előtt) nem volt. Az Szt. azonban nem tesz különbséget „rég” és „új” szabadalmak között; a 2007. december 13-a után indult eljárásokban egységesen alkalmazni kell a 24. § (4) szerinti szabályt is az oltalom terjedelmének meghatározásánál.)</p>
	<p>Az igényponti jellemzővel egyenértékűnek, ekvivalensnek az igényponti jellemzőt helyettesítő, lényegében ugyanazt a</p>

	<p>feladatot lényegében ugyanolyan módon és lényegében ugyanazon eredménnyel betöltő jellemzőt kell tekinteni. A feladatot, a megoldást és a hatást a találmány igényponti jellemzőjének, illetve az azt helyettesítő jellemzőnek a többi jellemzővel való kapcsolatában kell vizsgálni, vagyis a helyettesítő jellemző egyenértékűségének a találmányt jelentő megoldás egésze szempontjából kell fennállnia. Ekvivalencia csak akkor állhat fenn, ha mind a helyettesítés lehetősége, mind a helyettesítő jellemzőnek az igénypont helyettesített jellemzőjével való egyenértékűsége nyilvánvaló a szakember számára.</p>
	<p>Fontos alapelv, hogy kétség esetén úgy kell tekinteni, hogy az igényponti jellemző megvalósul a vizsgált termékben, illetve eljárásban.</p>
	<p>Értelmezési probléma nemcsak az igénypontokkal kapcsolatban, hanem a kérelmező leírásában és rajzaiban foglaltakkal kapcsolatban is adódhat. A tanácsnak az előkészítés, illetve legkésőbb a tárgyalás során törekednie kell arra, hogy a többértelmű vagy értelmetlen meghatározásokat kiküszöböltesse a kérelmezővel a termék vagy az eljárás ismertetéséből, de azt végső soron úgy kell elfogadni, ahogyan a kérelmező kívánja. Ha azonban a kérelmezői leírásban foglaltak jelentése kétséges, akkor úgy kell tekinteni, hogy az igénypont vizsgált – adott esetben összes – jellemzője megvalósul a kérdéses termékben, illetve eljárásban.</p>
	<p>Az eljárási költségek és azok viselése tárgyában részletes útmutatást tartalmaz az I. fejezet 14. pontja. E helyen csak a leglényegesebbeket emeljük ki.</p>
Ket. 158. § (1)	<p>Az eljárási költséget a Hivatal összecszerűen határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről.</p>
Szt. 83.§(2)	<p>Mivel a nemleges megállapítás a kérelmező érdeke, az eljárás költségeit – egy kivétellel – ő viseli. A kivétel az európai szabadalom szövege magyar nyelvű fordításának elkészítésével járó költség, amelyet a szabadalmasnak kell viselnie.</p> <p>A határozat a költségtérítésnek a tanács által megállapított</p>

	mértékéről is kell, hogy rendelkezzen. Fontos szabály, hogy a költségtérítés mértéke nem lehet több mint amennyit az ügyfél igényelt.
Ket. 158. § (2)	A hatósági szolgáltatási díjakon felüli egyéb eljárási költség összegét általában az érintett által bemutatott bizonyíték alapján kell megállapítani, tehát a feleknek igazolniuk kell felmerült és megtéríteni kért költségeiket.
Ket. 158. § (4) Ket. 154. § (1) b)	A Hivatal az indokolatlanul magas egyéb eljárási költség helyett alacsonyabb összeget állapít meg a Ket. azon szabályára tekintettel, hogy az ügyfél, valamint az eljárás egyéb résztvevői kötelesek eljárási cselekményeiket a célszerűség figyelembevételével teljesíteni. E rendelkezés alapján tehát akkor van lehetőség mérséklésre, ha megállapítható, hogy a megtéríteni kért egyéb eljárási költség azért indokolatlanul magas, mert az érintett nem, illetve egyes eljárási cselekményei során nem a célszerűség figyelembevételével járt el. Ez azt jelenti, hogy az előterjesztett költségtérítési igény tételei között vannak olyanok, amelyek az érintett célszerű eljárása esetén nem merültek volna fel, illetve nem ilyen magas összegben merültek volna fel.
Szt. 53/C. § (3)	Ehhez kapcsolódik az Szt. külön rendelkezése, amely szerint a Hivatal a képviselő munkadíjának összegét indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett képviseleti tevékenységgel. Ennek során a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és szabadalmi ügyvivői költségekről szóló rendelkezések megfelelő alkalmazásával jár el.

3.9. A szóbeli tárgyalás alapján hozott határozat írásba foglalása és az írásba foglalt határozat kézbesítése

Szt. 81. § (4), (6)	A tárgyalás folyamán hozott végzéseket és a határozatot a tárgyalás napján ki kell hirdetni, és a kihirdetést csak a határozatra nézve és csak akkor lehet – legfeljebb nyolc napra – elhalasztani, ha ez az ügy bonyolultsága miatt feltétlenül szükséges. A kihirdetés határnapját ilyen esetben nyomban ki kell tűzni, és a határozatot a kihirdetés napjáig írásba is kell
---------------------	--

	<p>foglalni.</p> <p>A határozatot – kivéve, ha annak kihirdetését a Hivatal elhalasztotta – annak meghozatalától számított legkésőbb tizenöt napon belül kell írásba foglalni, és az írásba foglalást követő tizenöt napon belül kézbesíteni kell.</p>
	<p>Az írásba foglalt határozat rendelkező része nem térhet el attól, ami a feleknek kihirdetésre került. Az indokoló résznek – célszerűen külön fejezetekre osztva – az alábbiakat kell tartalmaznia:</p>
	<p>A) Idézni kell a szabadalomnak a nemleges megállapítási kérelem tárgyát képező termékkel vagy eljárással érintett (egy vagy több) főigénypontját. Mivel a határozat indokolásában az egyes igényponti jellemzők megvalósulását vagy meg nem valósulását kell kimutatni, ezért nélkülözhetetlen a szabadalom (egy vagy több) főigénypontját részekre bontva, azonosítókkal (pl. a, b, c...) ellátva leírni.</p> <p>Ugyanígy, minél jobb összevethetőséget biztosító felbontásban és csoportosításban, de a kérelmezői leíráshoz hűen, az ottani kifejezéseket használva kell a kérelmezői megoldás ismérveit közölni.</p>
	<p>B) Ismertetni kell a kérelmező kérelmét. Ha a kérelem az eljárás folyamán változik, ezt is dokumentálni kell, rögzítve annak végső formáját, amelynek alapján a tanács a nemleges megállapítás kérdését vizsgálta. A felek költségtérítési igényét is itt kell feltüntetni.</p>
	<p>C) Fel kell sorolni a két fél által benyújtott dokumentumokat, sorszámmal vagy egyéb azonosítóval ellátva:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A kérelemben megjelölt szabadalom leírását; – A nemleges megállapítást kérő által benyújtott leírás- és rajz dokumentumokat, amelyekben a kérelem tárgyát képező terméket vagy eljárást ismertette; az iktatószámát is feltüntetve annak a leírás és rajz változatnak, amelyen a határozat alapul; – Az okirati bizonyítékokat, tartalmuknak megfelelő megnevezéssel.
	<p>D) Ismertetni kell az esetleges tanúvallomások, illetve szakértői</p>

	<p>vélemények tartalmát, kiemelten lényeges részeit szó szerint. Ha ezeket írásban tették, elegendő ezen a helyen az iratokra utalni.</p>
	<p>E) Össze kell foglalni a feleknek a kérelemmel és azok bizonyítékaival kapcsolatos álláspontját, írásbeli és a tárgyaláson elhangzott szóbeli nyilatkozataik alapján, az álláspontok esetleges változását is tükröztetve. Álláspontjuk tartalmát hűen, kiemelten lényeges állításaikat szó szerint kell visszaadni, lényegtelen vagy ismétlődő közléseiket azonban szükségtelen idézni. Általában jobb áttekinthetőséget biztosít, ha a kérelmező és a szabadalmas álláspontja külön-külön kerül összegzésre, de ütköztetni is lehet a két fél érveit az egyes vitatott kérdésekben.</p>
	<p>F) Ismertetni kell a tanács megállapításait, vagyis a döntést az ügy minden részletére kiterjedő alaposággal meg kell indokolni.</p> <p>Ha az indokolás korábbi részében felsorolt bizonyítékok, tanúvallomások, szakértői vélemények közül valamelyiket a tanács nem vette figyelembe, ennek okát itt ismertetni kell. Jelezni kell, ha valamely bizonyítékot a tanács azért hagyott figyelmen kívül, mert az ügyfél nem kellő időben terjesztette elő, és az erre vonatkozó döntést is meg kell indokolni.</p> <p>A tanács megállapításainak ismertetése keretében a kérelmezői megoldást szembe kell állítani a szabadalom (megfelelő) főigénypontjával, és minden főigényponti jellemzőre nézve ki kell fejteni, hogy megvalósul-e a megoldásban és miért. A szükséghez képest a tanács által elfogadott értelmezéseket is meg kell adni. A kérelmezői megoldással kapcsolatban állást kell foglalni abban a tekintetben, hogy kimondható-e az ütközés hiánya.</p>
	<p>G) Végül a költségek viselésére vonatkozó döntést kell – szükség szerinti részletességgel – megindokolni.</p>
	<p>Az írásba foglalt határozatot a tanács tagjainak alá kell írni. A tanács elnöke a tanács tagjának akadályoztatása esetén a határozatot a tanács tagja helyett is aláírhatja.</p>
	<p>A nemleges megállapítási kérelem tárgyában hozott határozatot</p>

	a kérelmezőnek, illetve – ha képviselővel rendelkezik – képviselőjének és a szabadalmasnak, illetve – ha képviselővel rendelkezik – képviselőjének meg kell küldeni.
--	--

3.10. Intézkedések a Hivatal eljárást befejező döntésével szembeni megváltoztatási kérelem nyomán

	A Hivatalnak a nemleges megállapítás kérdésében hozott, az eljárást befejező döntésével szembeni megváltoztatási kérelem nyomán teendő intézkedések ügyében lásd a VI. fejezet 2.16. pontjában foglaltakat.
--	---

4. Közegészségügyi problémák kezelése érdekében adott kényszerengedélyekkel összefüggő eljárások

4.1. Általános szabályok és útmutatások

Szt. 33/A. § (1)	A közegészségügyi problémákkal küzdő országokba történő kivételre szánt gyógyszeripari termékek előállításával kapcsolatos szabadalmak kényszerengedélyezéséről szóló, 2006. május 17-i 816/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben (a továbbiakban: EKr.) meghatározott esetben és feltételekkel a Hivatal a találmány hasznosítására kényszerengedélyt (a továbbiakban: EKr. szerinti kényszerengedély) ad.
Szt. 33/A. § (3)	Az EKr. szerinti kényszerengedély – amelyről a kényszerengedélyes bármikor lemondhat – a lemondás és a visszavonás esetét kivéve a Hivatal által megszabott időtartamig, illetve a szabadalmi oltalom megszűnéséig áll fenn.
Szt. 44. § (5)	Az EKr. szerinti kényszerengedélyekkel összefüggő, az Szt. 83/A-83/H. §-aiban meghatározott ügyekben a Hivatal jár el.
	Az EKr. szerinti kényszerengedélyekkel összefüggő, az Szt. 83/B-83/G. §-aiban szabályozott eljárások a következők:
Szt. 83/B-83/D. §	– a kényszerengedély megadására irányuló eljárás,
Szt. 83/E. §	– a kényszerengedélyes könyveibe és nyilvántartásaiba történő betekintés elrendelésére irányuló eljárás,
Szt. 83/F. §	– a kényszerengedély felülvizsgálatára irányuló eljárás, valamint
Szt. 83/G. §	– a kényszerengedély módosítására irányuló eljárás.
Szt. 83/H. § (1)-(2)	Ha a gyógyszerészeti államigazgatási szerv megállapítja, hogy a gyógyszeripari termék behozatala az EKr. 13. cikkének (1) bekezdésébe ütközik, megtiltja a gyógyszeripari termék hazai forgalmazását. (Tilos az EKr. szerinti kényszerengedély alapján előállított termékeknek a Közösségbe történő behozatala, szabad forgalomba bocsátás, újrakivitel, felfüggesztő eljárás alá helyezés, illetve vám szabad területre vagy szabad vámraktárba helyezés céljából.) A gyógyszerészeti államigazgatási szerv a

	hazai forgalmazást megtiltó jogerős határozatának másolatát megküldi a Hivatalnak.
Szt. 83/H. § (4)	A gyógyszerészeti államigazgatási szerv hazai forgalmazást megtiltó határozatának jogerőre emelkedését követően a vámhatóság intézkedik a gyógyszeripari termék lefoglalása és az importőr költségén történő megsemmisítése iránt, és erről értesíti a Hivatalt.
Szt. 83/H. § (5)	A Hivatal értesíti az Európai Bizottságot a gyógyszerészeti államigazgatási szerv határozatáról és a vámhatóságnak a határozat nyomán tett intézkedéseiről.
Szt. 47. § (3)	A Hivatal az EKr. szerinti kényszerengedélyekkel összefüggő, az Szt. 83/B-83/G. §-aiban szabályozott eljárásokban a döntését csak olyan tényekre és bizonyítékokra alapozhatja, amelyekkel kapcsolatban az ügyfélnek módjában állt nyilatkozatot tenni; figyelmen kívül hagyhatja azonban azokat a nyilatkozatokat vagy bizonyítékokat, amelyeket az ügyfél nem kellő időben terjesztett elő.
Szt. 83/A. § (2)	A Hivatal az Szt. 83/B-83/H. §-aiban meghatározott ügyekben soron kívül jár el. A soron kívüli eljárást – az Szt. 81/A. §-a szerinti gyorsított eljárástól eltérően – nem kell külön kérni.
Szt. 83/A. § (1)	Az EKr. szerinti kényszerengedélyekkel összefüggő, az Szt. 83/B-83/G. §-aiban szabályozott eljárásokban a 48. §-tól eltérően hiánypótlásra, illetve nyilatkozattételre harminc naposnál rövidebb, de legalább tizenöt napos határidő is kitűzhető, valamint határidő-hosszabbítás csak különösen indokolt esetben adható.
Szt. 47. § (3a)	A 83/B-83/D. §-okban, a 83/F. §-ban és a 83/G. §-ban szabályozott eljárásokban az ügyfeleknek beadványaikat eggyel több példányban kell benyújtaniuk a Hivatalhoz, mint ahány ellenérdekű fél az eljárásban részt vesz. Ha több félnek közös képviselője van, részükre együttesen egy példányt kell számításba venni. A beadvány mellékleteinek egy-egy másolatát csatolni kell a beadvány többi példányához is.
Szt. 46. § (2)	A Hivatal háromtagú tanácsban jár el a tárgyaláson és hoz határozatot – az Szt. eltérő rendelkezése hiányában – az EKr. hatálya alá tartozó kényszerengedélyekkel összefüggő

	eljárásokban (Szt. 83/B-83/G. §-ok). A tanács szótöbbséggel dönt.
--	---

4.2. Az EKr. szerinti kényszerengedély megadására irányuló eljárás

4.2.1. A kényszerengedély megadására irányuló eljárás sajátosságai

	Az EKr. szerinti kényszerengedély megadására irányuló eljárás ellenérdekű felek részvételével folyó (kontradiktórius) eljárás. A kontradiktórius eljárások közös szabályait lásd a VI. fejezet 2.4. pontjában.
Szt. 47. § (1)	<p>A Hivatal az EKr. szerinti kényszerengedély megadására irányuló eljárásban a tényeket hivatalból vizsgálja, vizsgálata nem korlátozódhat csupán az ügyfelek állításaira.</p> <p>Erre a szabályra azért kell figyelmet fordítani, mert eltér az összes többi kontradiktórius eljárástól, ahol a Hivatal a tényeket a kérelem keretei között, az ügyfelek nyilatkozatai és állításai, valamint az ügyfél által igazolt adatok alapján vizsgálja.</p> <p>Az eltérést az indokolja, hogy a kényszerengedély iránti kérelem feltételeit egyfelől az EKr., másfelől az Szt. részletesen meghatározza, egyszersmind a Hivatal feladatává teszi a kérelem feltételeinek vizsgálatát.</p>
	Mivel kontradiktórius eljárásról van szó, a hivatalbóli vizsgálat természetesen nem érinti az ellenérdekű feleknek azt a jogát, hogy vitassák egymás kérelmeinek alapjait, nyilatkozatokkal és saját kezdeményezésből benyújtott bizonyítékokkal alátámasztva állításaikat. A bizonyítás történhet írásbeli bizonyítékok, szakértői vélemény, szemle vagy tanúvallomás alapján (lásd I. 4.3.3.).
Szt. 83/C. § (3)	A kényszerengedély megadását be kell jegyezni a szabadalmi lajstromba, és arról hatósági tájékoztatást kell közölni a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala hivatalos lapjában.

4.2.2. A kényszerengedély iránti kérelem benyújtása; a kérelem feltételei

	Az EKr. szerinti kényszerengedély megadására irányuló eljárás a Hivatalhoz benyújtott kérelemmel indul meg.
EKr. 6. cikk (1)	EKr. szerinti kényszerengedély iránt bárki kérelmet nyújthat be a Hivatalhoz olyan szabadalmak vagy kiegészítő oltalmi tanúsítványok tekintetében, amelyek érvényben vannak és fedik a kérelmező tervezett gyártási és kiviteli célú értékesítési tevékenységét.
EKr. 6. cikk (2)	Ha a kérelmező ugyanazon termékre vonatkozóan több ország hatóságaihoz nyújt be kérelmet, ezt a tényt a Hivatalhoz benyújtott kérelemben fel kell tüntetnie, a mennyiségre vonatkozó adatok és az érintett importáló országok megjelölésével együtt.
EKr. 6. cikk (3)	Az EKr. szerinti kényszerengedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell a következőket: a) a kérelmező és a kérelmező által a Hivatal előtti képvisellel meghatalmazott személy neve és elérhetősége; b) a kényszerengedély alapján a kérelmező által gyártani és kiviteli céllal értékesíteni kívánt gyógyszeripari termék vagy termékek szabadneve; c) a gyógyszeripari terméknek a kérelmező által a kényszerengedély időtartama alatt előállítani tervezett mennyisége; d) az importáló ország vagy országok;
EKr. 9. cikk	e) a jogosulttal előzetesen lefolytatott tárgyalásra vonatkozó bizonyíték, amennyiben alkalmazandó; [A kérelmezőnek bizonyítania kell a Hivatal előtt, hogy megkísérelt engedélyt szerezni a jogosulttól, de ezek a törekvések a kérelem benyújtását megelőző harminc napon belül nem jártak sikerrel. E követelmény nem alkalmazandó nemzeti sükséghelyzet vagy egyéb súlyos veszélyhelyzet fennállásakor, illetve a TRIPS-megállapodás 31. cikkének b) pontja szerinti, nem kereskedelmi jellegű közérdekű hasznosítás esetén.]

	<p>f) bizonyíték a következőktől származó külön kérelemről:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az importáló ország vagy országok meghatalmazott képviselői; vagy – egy vagy több importáló ország hivatalos meghatalmazásával eljáró nem kormányzati szervezet; vagy – egy vagy több importáló ország hivatalos meghatalmazásával eljáró ENSZ-szervek vagy más nemzetközi egészségügyi szervezetek, megjelölve az igényelt termék mennyiségét.
Szt. 83/B. § (3)	<p>A kényszerengedély iránti kérelemnek a fenti – az EKr.-ben előírt – adatokon és nyilatkozatokon felül a következőket kell még tartalmaznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) a kényszerengedély alapján hasznosítani kívánt találmányra adott szabadalom lajstromszámát; b) az EKr. 10. cikkének (5) bekezdése értelmében azokat a jellemzőket, amelyek a kényszerengedély alapján gyártani kívánt gyógyszeripari terméket megkülönböztetik a szabadalmas vagy az ő engedélyével más által gyártott ilyen terméktől (pl. egyedi csomagolás, színek vagy formák); c) annak a honlapnak a címét, amelyen a kényszerengedélyes a kérelemben megjelölt importáló országba vagy országokba történő szállítást megelőzően közzéteszi az EKr. 10. cikkének (6) bekezdésében megkövetelt információkat.
Szt. 83/B. § (2) Díjrendelet 14. § (1)	<p>Az EKr. szerinti kényszerengedély iránti kérelemre a kérelem benyújtásával egyidejűleg meg kell fizetni a Díjrendeletben meghatározott díjat.</p>

4.2.3. A szabadalmas értesítése és a kérelem feltételeinek vizsgálata

	<p>Az elbíráló értesíti a szabadalmast arról, hogy szabadalmával kapcsolatban EKr. szerinti kényszerengedély iránti kérelem érkezett. Ezen intézkedés nyomán a szabadalmi lajstromban feltüntetésre kerül a kényszerengedély megadására irányuló eljárás megindítása.</p>
--	---

<p>Szt. 83/B. § (2)</p> <p>Díjrendelet 14. § (1)</p> <p>Szt. 83/B. § (5)</p>	<p>Ezt követően az elbíráló megvizsgálja, hogy megfizették-e az EKr. szerinti kényszerengedély iránti kérelem díját. Ha a kérelmező az előírt díjat nem fizette meg, hiánypótlásra kell őt felhívni.</p>
<p>Szt. 83/B. § (4)</p>	<p>Meg kell vizsgálni továbbá, hogy</p>
	<p>A) a kérelem tartalmazza-e az EKr. 6. cikkének (3) bekezdésében, valamint az Szt. 83/B. § (3) bekezdésében előírt adatokat (lásd a fenti 4.2.1. pontot);</p>
	<p>B) teljesülnek-e az EKr. 8. cikkében előírt feltételek, azaz</p> <p>(1) A Hivatalnak ellenőriznie kell, hogy</p> <p>a) a kérelemben megjelölt valamennyi WTO-tag importáló ország a határozatnak megfelelően értesítést küldött-e a WTO-nak; vagy</p> <p>b) a kérelemben megjelölt valamennyi importáló ország, amely nem tagja a WTO-nak, az EKr. értelmében értesítést küldött-e a Bizottságnak a kérelemben feltüntetett minden egyes termékkel kapcsolatban, amely</p> <p>i. meghatározza a termék(ek) nevét és az igényelt mennyiséget;</p> <p>ii. megerősíti – kivéve, ha az importáló ország legkevésbé fejlett országnak minősül –, hogy az ország igazolta, hogy meghatározott termék vagy meghatározott termékek vonatkozásában a határozat mellékletében megállapított valamely szempont alapján nem, vagy csak nem kielégítő mértékben rendelkezik gyógyszeripari kapacitással;</p> <p>iii. megerősíti, amennyiben a gyógyszeripari termék az importáló országban szabadalmi oltalom alatt áll, hogy az importáló ország megadta, vagy szándékában áll megadni az érintett termék behozatalára vonatkozó kényszerengedélyt a TRIPS-megállapodás 31. cikkének és a határozat rendelkezéseinek megfelelően.</p> <p>[Az (1) bekezdésben foglaltak nem érintik a legkevésbé fejlett országok számára a TRIPS-Tanács 2002. június 27-i határozata által biztosított rugalmasságot.]</p> <p>(2) A Hivatalnak azt is ellenőriznie kell, hogy a kérelemben</p>

	<p>megjelölt termék mennyisége nem haladja-e meg a WTO-tag importáló ország(ok) által a WTO-nak, vagy egy nem WTO-tag importáló ország által a Bizottságnak bejelentett mennyiséget, valamint azt, hogy – a máshol megadott kényszerengedélyek figyelembevételével – egy importáló ország számára történő előállításra engedélyezett termék teljes mennyisége nem haladja-e meg jelentősen az importáló WTO-tag által a WTO-nak, vagy az importáló nem WTO-tag által a Bizottságnak bejelentett mennyiséget.</p>
	<p>C) a kérelmező bizonyította-e, hogy az EKr. 9. cikkének (1) bekezdése értelmében előzetes tárgyalásokat folytatott a szabadalmassal (lásd a fenti 4.2.1. pontot);</p>
	<p>D) a kényszerengedély alapján előállítani kívánt mennyiség megfelel-e az EKr. 10. cikkének (2) bekezdésében előírt feltételnek.</p> <p>[A kényszerengedély alapján előállított termék(ek) mennyisége nem haladhatja meg a kérelemben megjelölt importáló ország vagy országok igényeinek kielégítéséhez szükséges mennyiséget, figyelembe véve a máshol megadott kényszerengedélyek alapján előállított termék(ek) mennyiségét is.]</p>
Szt. 47. § (3a)	<p>Az elbírálónak azt is meg kell vizsgálnia, hogy a kérelmező az EKr. szerinti kényszerengedély iránti kérelmet és annak mellékleteit az előírt példányszámban nyújtotta-e be.</p>
Szt. 83/B. § (5) Szt. 47. § (3a)	<p>Ha a kényszerengedély iránti kérelem nem felel meg az EKr.-ben és az Szt.-ben előírt, a fentiekben részletezett feltételeknek, és/vagy a kényszerengedély iránti kérelmet vagy annak mellékleteit a kérelmező az előírtnál kevesebb példányban nyújtotta be, hiánypótlásra, illetve nyilatkozattételre kell a kérelmezőt felhívni.</p>

4.2.4. A kérelem elutasítása a vizsgált követelmények ki nem elégítése miatt; a kérelem visszavonása és visszavontnak tekintése

Szt. 83/B. § (5)	<p>Az EKr. szerinti kényszerengedély iránti kérelmet el kell utasítani, ha az a hiánypótlási felhívásra (lásd e fejezet 4.2.3.</p>
------------------	--

Szt. 47. § (3a)	<p>pontját) benyújtott hiánypótlás, illetve nyilatkozat ellenére sem elégíti ki a vizsgált követelményeket, azaz</p> <ul style="list-style-type: none"> – a kényszerengedély iránti kérelem továbbra sem felel meg az EKr.-ben és az Szt.-ben előírt feltételeknek (lásd fent, a VI. fejezet 4.2.2. pontját), vagy – a kényszerengedély iránti kérelmet vagy annak mellékleteit a kérelmező továbbra is az előírtnál kevesebb példányban nyújtotta be, vagy
Díjrendelet 14. § (1)	– a kérelem díját a kérelmező nem fizette meg a Díjrendelet szerinti összegben.
Szt. 83/B. § (5)	Ha a hiánypótlási felhívásra (lásd e fejezet 4.2.3. pontját) a kérelmező a kitűzött határidőn belül nem válaszol, a kérelmet visszavontnak kell tekinteni.
Ket. 34. § (4)	A kérelmező – a kényszerengedély megadásáról vagy a kérelem elutasításáról szóló határozat, vagy az eljárást megszüntető végzés meghozataláig – visszavonhatja a kényszerengedély iránti kérelmet.
Ket. 31. § (1) c)	A kérelem visszavonása esetén, vagy ha a kérelmet visszavontnak kell tekinteni, a Hivatal megszünteti az eljárást.

4.2.5. A szóbeli tárgyalás előkészítése

4.2.5.1. Írásbeli előkészítés

Szt. 83/C. § (1)	A Hivatal szóbeli tárgyalás alapján határoz a kényszerengedély megadásáról vagy a kérelem elutasításáról. Az eljárást befejező végzés tárgyaláson kívül is meghozható. A szóbeli tárgyalást írásbeli előkészítés előzi meg.
Szt. 83/C. § (1) Szt. 47. § (3)	Az EKr. szerinti kényszerengedély iránti kérelmet és mellékleteit (ha hiánypótlásra van szükség, akkor annak beérkezése után) az elbíráló megküldi a szabadalmasnak, nyilatkozattételi felhívás kíséretében.
Szt. 47. § (3)	Ha a szabadalmas nyilatkozik, akkor nyilatkozatát és az általa esetleg benyújtott okiratokat meg kell küldeni a kérelmezőnek,

	számára is lehetővé téve, hogy nyilatkozzék az ellenérdekű fél által felhozott érvekre, bizonyítékokra.
	A nyilatkozattétel nem kötelező. Ha bármelyik fél nem nyilatkozik, az eljárást a rendelkezésre álló adatok alapján folytatja a Hivatal. Az érveknek a kérelemben, illetve nyilatkozatban történő részletes kifejtése azonban mindkét félnek érdeke, hiszen nem biztos, hogy a benyújtott okirati bizonyíték minden tekintetben önmagáért beszél.
Szt. 47. § (3a)	A szabadalmas nyilatkozatára is vonatkozik a törvényben megjelölt kontradiktórius eljárásokban benyújtásra kerülő beadványok példányszámát meghatározó előírás. Ha a hiányzó példányokat felhívás ellenére sem pótolja, a szabadalmas nyilatkozatát be nem nyújtottnak kell tekinteni.
Szt. 47. § (3)	Bizonyíték az írásbeli előkészítés során, de akár a tárgyalás alkalmával is benyújtható. Az eljáró tanács azonban dönthet úgy, hogy figyelmen kívül hagyja azokat a nyilatkozatokat vagy bizonyítékokat, amelyeket az ügyfél nem kellő időben terjesztett elő.
Szt. 48. § (2) Szt. 48. § (6) Szt. 83/A. § (1)	A hiánypótlásra, illetve a nyilatkozattételre megfelelő időt kell a feleknek biztosítani. A felhívásban megállapított határidő meghosszabbítható és igazolásnak is lehet helye (az eljárás folytatása iránt viszont nem terjeszthető elő kérelem). A határidő kitűzésénél és meghosszabbításánál tekintetbe kell venni az ellenérdekű fél szempontjait is, valamint figyelemmel kell lenni a soron kívüli eljárásnak a Hivatal által adott határidőkre vonatkozó különös szabályaira.
	A felek kérelmeiket a törvényes kereteken belül módosíthatják.
	Az elbírálónak arra kell törekednie, hogy az írásbeli előkészítés során valamennyi olyan érv, adat, bizonyíték rendelkezésre álljon, amelyek kellő egyértelműséggel meghatározzák a szóbeli tárgyalás kereteit ahhoz, hogy a szóbeli tárgyalás alapján a döntés meghozható legyen.
	Az előkészítő munka befejeztével az elbíráló jelentést tesz az osztályvezetőnek, az ügyiratok bemutatása mellett. Ha az

	előkészítés eredménye kielégítő, az osztályvezető kéri az eljáró tanács kijelölését.
--	--

4.2.5.2. A tanács kijelölése, a szóbeli tárgyalás kitűzése

	A tanács kijelölése és a szóbeli tárgyalás kitűzése olyan módon történik, ahogyan a VI. fejezet 2.9.2. pontjában ismertetésre került.
--	---

4.2.6. A szóbeli tárgyalás

	A kényszerengedély megadására irányuló eljárásban a szóbeli tárgyalás keretei ugyanazok, mint a megsemmisítési eljárásnál, így az ott ismertetett szabályok az irányadók (lásd VI. 2.10.), a csak a megsemmisítési ügyekre vonatkozó értelemszerű kivételekkel.
--	---

4.2.7. A határozathozatal módja és a határozat kihirdetése

	A kényszerengedély megadására irányuló eljárásban a határozathozatal és a határozat kihirdetése ugyanúgy történik, mint a megsemmisítési eljárásban (lásd VI. 2.11.).
--	---

4.2.8. A határozat meghozatalának szempontjai a kényszerengedély megadására irányuló eljárásban

Szt. 83/C. § (1)	A Hivatal írásbeli előkészítés után szóbeli tárgyalás alapján határoz a kényszerengedély megadásáról vagy a kérelem elutasításáról.
Szt. 83/C. § (2)	A kényszerengedély megadásáról szóló határozatnak tartalmaznia kell a) a kényszerengedély időtartamát; b) az EKr. 10. cikkének (5) bekezdése értelmében azokat a

	<p>jellemzőket, amelyek a kényszerengedély alapján gyártani kívánt gyógyszeripari terméket megkülönböztetik a szabadalmas vagy az ő engedélyével más által gyártott ilyen terméktől (pl. egyedi csomagolás, színek vagy formák);</p> <p>c) az EKr. 10. cikkének (4), (5) és (7) bekezdésében foglaltakra történő figyelmeztetést;</p> <p>d) az EKr. 10. cikkének (6) bekezdésében foglaltakra történő figyelmeztetést és a kényszerengedélyes által megadott honlap címét;</p> <p>e) figyelmeztetést arra vonatkozóan, hogy a kényszerengedélyes könyveinek és nyilvántartásainak tartalmazniuk kell az EKr. 10. cikke (8) bekezdésének második mondatában meghatározott adatokat, illetve okiratokat;</p> <p>f) a szabadalmasnak fizetendő díjat.</p>
	<p>A Hivatalnak az ügy érdemében történő döntés mellett határoznia kell a költségek viselése kérdésében is.</p> <p>Az Szt. nem rendelkezik arról, hogy az EKr. szerinti kényszerengedélyekkel összefüggő, az Szt. 83/B-83/G. §-aiban szabályozott eljárásokban kit kell az eljárási költségek viselésére kötelezni.</p>
Ket. 157. § (2)	<p>A Ket. rendelkezése szerint az ellenérdekű ügyfelek részvételével folyó eljárásban a hatóság – ha egyes költségek tekintetében jogszabály másként nem rendelkezik – a 153. §-ban meghatározott eljárási költségek viselésére kötelezi</p> <p>a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,</p> <p>b) a kérelemnek megfelelő döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet,</p> <p>c) az eljárás megszüntetése esetén azt az ügyfelet, akinek eljárási cselekménye folytán az eljárási költség felmerült.</p>
	<p>Az eljárási költségek összegszerű meghatározásával, az indokolatlanul magas egyéb eljárási költség összegének lehetséges mérséklésével kapcsolatban lásd még a VI. fejezet 2.12. pontjának ide vonatkozó részét.</p>

4.2.9. A szóbeli tárgyalás alapján hozott határozat írásba foglalása és az írásba foglalt határozat kézbesítése

Szt. 81. § (6)	A határozatot – kivéve, ha annak kihirdetését a Hivatal elhalasztotta – annak meghozatalától számított legkésőbb tizenöt napon belül kell írásba foglalni, és az írásba foglalást követő tizenöt napon belül kézbesíteni kell.
	Az írásba foglalt határozat rendelkező része nem térhet el attól, ami a feleknek kihirdetésre került. Az indokoló résznek – célszerűen külön fejezetekre osztva – az alábbiakat kell tartalmaznia:
	A) Ismertetni kell a kérelmet. Ha a kérelem az eljárás folyamán változik, ezt is dokumentálni kell, rögzítve a kérelem végső formáját, amelynek alapján a tanács a kényszerengedély megadásának kérdését vizsgálta. A felek költségterítési igényét is itt kell feltüntetni.
	B) Fel kell sorolni a két fél által benyújtott dokumentumokat, azonosítóval ellátva, amelyikről az is kitűnik, hogy melyik fél nyújtotta be.
	C) Ismertetni kell az esetleges tanúvallomások, illetve szakértői vélemények tartalmát, kiemelten lényeges részeit szó szerint. Ha ezeket írásban tették, elegendő ezen a helyen az iratokra utalni.
	D) Össze kell foglalni a feleknek a kérelemmel és azok bizonyítékaival kapcsolatos álláspontját, írásbeli és a tárgyaláson elhangzott szóbeli nyilatkozataik alapján, az álláspontok esetleges változását is tükröztetve. Álláspontjuk tartalmát hűen, kiemelten lényeges állításaikat szó szerint kell visszaadni, lényegtelen vagy ismétlődő közléseiket azonban szükségtelen idézni. Általában jobb áttekinthetőséget biztosít, ha a kérelmező és a szabadalmas álláspontja külön-külön kerül összegzésre, de ütköztetni is lehet a két fél érveit az egyes vitatott kérdésekben.
	E) Ismertetni kell a tanács megállapításait, vagyis a döntést az ügy minden részletére kiterjedő alaposággal meg kell

	<p>indokolni.</p> <p>Ha az indokolás korábbi részében felsorolt okirati bizonyítékok, tanúvallomások, szakértői vélemények közül valamelyiket a tanács nem vette figyelembe, ennek okát ismertetni kell. Jelezni kell, ha valamely bizonyítékot a tanács azért hagyott figyelmen kívül, mert az ügyfél nem kellő időben terjesztette elő, és az erre vonatkozó döntést is meg kell indokolni.</p>
	<p>F) Végül a költségek viselésére vonatkozó döntést kell – szükség szerinti részletességgel – megindokolni.</p>
	<p>Az írásba foglalt határozatot a tanács tagjainak alá kell írni. A tanács elnöke a tanács tagjának akadályoztatása esetén a határozatot a tanács tagja helyett is aláírhatja.</p>
	<p>A határozatot a kérelmezőnek vagy – ha képviselővel rendelkezik – képviselőjének és a szabadalmasnak vagy – ha képviselővel rendelkezik – képviselőjének is meg kell küldeni.</p>

4.2.10. Intézkedések a Hivatal eljárást befejező döntésével szembeni megváltoztatási kérelem nyomán

	<p>A Hivatalnak a kényszerengedély megadása kérdésében hozott, az eljárást befejező döntésével szembeni megváltoztatási kérelem nyomán teendő intézkedések ügyében lásd a VI. fejezet 2.16. pontjában foglaltakat.</p>
--	--

4.2.11. Egyéb intézkedések a megadott kényszerengedélyekkel kapcsolatban

Szt. 83/D. § (1)	<p>A Hivatal a kényszerengedély megadásáról – az EKr. 12. cikkében meghatározott adatok közlésével – értesíti az Európai Bizottságot, a határozat másolatát pedig megküldi a vámhatóság és a gyógyszerészeti államigazgatási szerv részére.</p>
Szt. 83/D. § (2)	<p>A kényszerengedély megadása esetén a Hivatal a honlapján közzéteszi az EKr. 12. cikkében meghatározott, valamint az azokra a jellemzőkre vonatkozó adatokat, amelyek a kényszerengedély alapján gyártani kívánt gyógyszeripari</p>

	terméket megkülönböztetik a szabadalmas vagy az ő engedélyével más által gyártott ilyen terméktől.
EKr. 12. cikk	<p>Az EKr. fent említett 12. cikkében meghatározott adatok:</p> <p>a) a kényszerengedélyes neve és címe;</p> <p>b) az érintett termék vagy termékek;</p> <p>c) a szállítandó mennyiség;</p> <p>d) az ország vagy országok, ahová a terméket vagy termékeket exportálni kívánják;</p> <p>e) az engedély időtartama;</p> <p>f) annak a honlapnak a címe, amelyen a kényszerengedélyes a kérelemben megjelölt importáló országba vagy országokba történő szállítást megelőzően közzéteszi az EKr. 10. cikkének (6) bekezdésében megkövetelt információkat.</p>

4.3. A kényszerengedélyes könyveibe és nyilvántartásaiba történő betekintés elrendelésére irányuló eljárás

4.3.1. A kényszerengedélyes könyveibe és nyilvántartásaiba történő betekintés elrendelésére irányuló eljárás sajátosságai

EKr. 10. cikk (8)	<p>Az EKr. 10. cikkének (8) bekezdése értelmében a Hivatal, mint illetékes hatóság a jogosult kérelmére betekintést kérhet a kényszerengedélyes könyveibe és nyilvántartásaiba kizárólag annak ellenőrzése céljából, hogy az engedélyezés feltételei – különösen a termék végső rendeltetési helyére vonatkozó feltételek – teljesültek-e. A könyveknek és nyilvántartásoknak tartalmazniuk kell a termék kivitelének igazolását az érintett vámhatóság által hitelesített exportnyilatkozat formájában, valamint a 6. cikk (3) bekezdésének f) pontjában említett szervek (lásd a fenti VI. 4.2.2. pontot) egyike által kiállított behozatali igazolást.</p>
	<p>A kényszerengedélyes könyveibe és nyilvántartásaiba történő betekintés elrendelésére irányuló eljárás ellenérdekű felek részvételével folyó (kontradiktórius) eljárás. A kontradiktórius</p>

	eljárások közös szabályait lásd a VI. fejezet 2.4. pontjában.
--	---

4.3.2. A betekintés iránti kérelem benyújtása; a kérelem feltételei

	A kényszerengedélyes könyveibe és nyilvántartásaiba történő betekintés elrendelésére irányuló eljárás a Hivatalhoz benyújtott kérelemmel indul meg.
Szt. 83/E. § (1)	A kényszerengedélyes könyveibe és nyilvántartásaiba történő betekintés iránt – az EKr. 10. cikkének (8) bekezdése alapján – előterjesztett kérelmet két példányban kell benyújtani a Hivatalhoz. A kérelemnek tartalmaznia kell a kényszerengedélyt megadó határozat számát és a megismerni kívánt adatok megjelölését.
Szt. 83/E. § (2) Díjrendelet 14. § (1)	A betekintés iránti kérelemre a kérelem benyújtásával egyidejűleg meg kell fizetni a Díjrendeletben meghatározott díjat.

4.3.3. A kényszerengedélyes értesítése és a kérelem feltételeinek vizsgálata

	Az elbíráló értesíti a kényszerengedélyest arról, hogy az EKr. 10. cikkének (8) bekezdése alapján előterjesztett kérelem érkezett a könyveibe és nyilvántartásaiba történő betekintés iránt.
Szt. 83/E. § (2) Díjrendelet 14. § (1) Szt. 83/E. § (3)	Ezt követően az elbíráló megvizsgálja, hogy megfizették-e a betekintés iránti kérelem díját. Ha a kérelmező az előírt díjat nem fizette meg, hiánypótlásra kell őt felhívni.
Szt. 83/B. § (4)	Meg kell vizsgálni továbbá, hogy a betekintés iránti kérelem megfelel-e az EKr.-ben és az Szt.-ben előírt feltételeknek, azaz A) a kérelem tartalmazza-e a kényszerengedélyt megadó határozat számát és a megismerni kívánt adatok megjelölését; B) A betekintést az EKr. 10. cikkének (8) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kizárólag annak ellenőrzése céljából

Szt. 83/E. § (1)	<p>kérik-e, hogy az engedélyezés feltételei – különösen a termék végső rendeltetési helyére vonatkozó feltételek – teljesültek-e, nevezetesen hogy a könyvek és nyilvántartások tartalmazzák-e a termék kivitelének igazolását az érintett vámhatóság által hitelesített exportnyilatkozat formájában, valamint a 6. cikk (3) bekezdésének f) pontjában említett szervek (lásd a fenti VI. 4.2.2. pontot) egyike által kiállított behozatali igazolást.</p> <p>C) Az elbírálónak azt is meg kell vizsgálnia, hogy a kérelmező az betekintés iránti kérelmet az előírt két példányban nyújtotta be.</p>
Szt. 83/E. § (3)	<p>Ha a betekintés iránti kérelem nem felel meg az EKr.-ben és az Szt.-ben előírt, a fentiekben részletezett feltételeknek, és/vagy a betekintés iránti kérelmet a kérelmező az előírtnál kevesebb példányban nyújtotta be, hiánypótlásra, illetve nyilatkozattételre kell a kérelmezőt felhívni.</p>

4.3.4. A kérelem elutasítása a vizsgált követelmények ki nem elégítése miatt; a kérelem visszavonása és visszavontnak tekintése

Szt. 83/E. § (3)	<p>A betekintés iránti kérelmet el kell utasítani, ha az a hiánypótlási felhívásra (lásd e fejezet 4.3.3. pontját) benyújtott hiánypótlás, illetve nyilatkozat ellenére sem elégíti ki a vizsgált követelményeket, azaz</p>
Szt. 83/E. § (1)	<p>– a betekintés iránti kérelem továbbra sem felel meg az EKr.-ben és az Szt.-ben előírt feltételeknek (lásd fent, a VI. fejezet 4.3.2. pontját), vagy</p>
Szt. 83/E. § (1)	<p>– a betekintés iránti kérelmet vagy annak mellékleteit a kérelmező továbbra is az előírtnál kevesebb példányban nyújtotta be, vagy</p>
Díjrendelet 14. § (1)	<p>– a kérelem díját a kérelmező nem fizette meg a Díjrendelet szerinti összegben.</p>
Szt. 83/E. § (3)	<p>Ha a hiánypótlási felhívásra (lásd e fejezet 4.3.3. pontját) a kérelmező a kitűzött határidőn belül nem válaszol, a kérelmet visszavontnak kell tekinteni.</p>

Ket. 34. § (4)	A kérelmező – a betekintés elrendeléséről vagy a kérelem elutasításáról szóló határozat, vagy az eljárást megszüntető végzés meghozataláig – visszavonhatja a betekintés iránti kérelmet.
Ket. 31. § (1) c)	A kérelem visszavonása esetén, vagy ha a kérelmet visszavontnak kell tekinteni, a Hivatal megszünteti az eljárást.

4.3.5. A határozathozatal írásbeli előkészítése

Szt. 83/E. § (4)	A Hivatal a betekintés iránti kérelemmel kapcsolatban nyilatkozattételre hívja fel a kényszerengedélyest, és írásbeli előkészítés után határoz a betekintés elrendeléséről vagy a kérelem elutasításáról. A Hivatal az írásbeli előkészítést követően csak akkor tart szóbeli tárgyalást, ha a tényállás tisztázásához szükség van a felek együttes meghallgatására, vagy bármelyik fél ezt kellő időben kéri.
Szt. 47. § (3)	Ha a kényszerengedélyes nyilatkozik, akkor nyilatkozatát és az általa esetleg benyújtott okiratokat meg kell küldeni a kérelmezőnek, számára is lehetővé téve, hogy nyilatkozzék az ellenérdekű fél által felhozott érvekre, bizonyítékokra.
Szt. 47. § (3)	Az írásbeli előkészítés körébe tartozó egyéb szempontokat és teendőket lásd fent, a VI. fejezet 4.2.5.1. pontjában.
	Az előkészítő munka befejeztével az elbíráló jelentést tesz az osztályvezetőnek, az ügyiratok bemutatása mellett. Ha az előkészítés eredménye kielégítő, az osztályvezető kéri az eljáró tanács kijelölését. Erre nézve lásd a VI. fejezet 4.2.5.2. pontjában foglaltakat.

4.3.6. Szóbeli tárgyalás alapján történő határozathozatal

	Ha a kényszerengedélyes könyveibe és nyilvántartásaiba történő betekintés elrendelésére irányuló eljárásban a határozatot szóbeli tárgyalás alapján kell meghozni – mert egyik vagy mindkét fél ezt kérte, vagy mert a tényállás tisztázásához szükség van a
--	--

	felek együttes meghallgatására – akkor a szóbeli tárgyalás körébe tartozó intézkedésekre a VI. fejezet fenti 4.2. pontjában, nevezetesen a 4.2.5.2. A tanács kijelölése, a szóbeli tárgyalás kitűzése; 4.2.6. A szóbeli tárgyalás és 4.2.7. A határozathozatal módja és a határozat közzéte című pontokban közöltek az irányadók.
--	---

4.3.7. A határozat meghozatalának szempontjai a kényszerengedélyes könyveibe és nyilvántartásaiba történő betekintés elrendelésére irányuló eljárásban

Szt. 83/E. § (4)	A Hivatal írásbeli előkészítés után határoz a betekintés elrendeléséről vagy a kérelem elutasításáról. A Hivatal az írásbeli előkészítést követően csak akkor tart szóbeli tárgyalást, ha a tényállás tisztázásához szükség van a felek együttes meghallgatására, vagy bármelyik fél ezt kellő időben kéri.
	A Hivatalnak az ügy érdekében történő döntés mellett határoznia kell a költségek viselése kérdésében is. Az Szt. nem rendelkezik arról, hogy az EKr. szerinti kényszerengedélyekkel összefüggő, az Szt. 83/B-83/G. §-aiban szabályozott eljárásokban kit kell az eljárási költségek viselésére kötelezni.
Ket. 157. § (2)	A Ket. rendelkezése szerint az ellenérdekű ügyfelek részvételével folyó eljárásban a hatóság – ha egyes költségek tekintetében jogszabály másként nem rendelkezik – a 153. §-ban meghatározott eljárási költségek viselésére kötelezi a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet, b) a kérelemnek megfelelő döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet, c) az eljárás megszüntetése esetén azt az ügyfelet, akinek eljárási cselekménye folytán az eljárási költség felmerült.
	Az eljárási költségek összegszerű meghatározásával, az indokolatlanul magas egyéb eljárási költség összegének lehetséges mérséklésével kapcsolatban lásd még a VI. fejezet 2.12. pontjának ide vonatkozó részét.

Szt. 81. § (4)	Ha szóbeli tárgyalást kell tartani, akkor – a tárgyalás folyamán hozott végzéseket és a határozatot a tárgyalás napján ki kell hirdetni, és a kihirdetést csak a határozatra nézve és csak akkor lehet – legfeljebb nyolc napra – elhalasztani, ha ez az ügy bonyolultsága miatt feltétlenül szükséges. A kihirdetés határnapját ilyen esetben nyomban ki kell tűzni, és a határozatot a kihirdetés napjáig írásba is kell foglalni;
Szt. 81. § (6)	– a döntést – kivéve, ha annak kihirdetését a Hivatal elhalasztotta – annak meghozatalától számított legkésőbb tizenöt napon belül kell írásba foglalni, és az írásba foglalást követő tizenöt napon belül kézbesíteni kell.
	Ha a határozathozatalra tárgyaláson kívül kerül sor, akkor értelemszerűen nincs kihirdetés. Az írásba foglalt és a tanács tagjai által aláírt határozatot kézbesítés útján kell a felekkel közölni.

4.3.8. A határozat írásba foglalása és az írásba foglalt határozat kézbesítése

	Ebben a kérdésben a fenti VI. 4.2.9. pontban foglaltakat kell megfelelően alkalmazni, figyelemmel a tárgyalás alapján hozott – kihirdetett – és a tárgyaláson kívül hozott határozat megkülönböztetésére.
--	---

4.3.9. Intézkedések a Hivatal eljárást befejező döntésével szembeni megváltoztatási kérelem nyomán

	A Hivatalnak a betekintés elrendelése kérdésében hozott, az eljárást befejező döntésével szembeni megváltoztatási kérelem nyomán teendő intézkedések ügyében lásd a VI. fejezet 2.16. pontjában foglaltakat.
--	--

4.3.10. Egyéb intézkedés a betekintés elrendelésére irányuló eljárás befejeződését követően

Szt. 83/E. § (5)	A Hivatal a kényszerengedélyes könyveibe és nyilvántartásaiba történő betekintés eredményéről – a betekintés iránti kérelem keretei között – értesíti a szabadalmast. A betekintés eredményéről szóló értesítés a kényszerengedély felülvizsgálatára irányuló eljárásban (Szt. 83/F. §) bizonyítékként felhasználható.
------------------	--

4.4. Az EKr. szerinti kényszerengedély felülvizsgálatára irányuló eljárás

4.4.1. A kényszerengedély felülvizsgálatára irányuló eljárás sajátosságai

EKr. 16. cikk (1)	<p>Az EKr. 16. cikkének (1) bekezdése értelmében a kényszerengedélyes jogos érdekeinek megfelelő védelmére figyelemmel, az EKr. alapján megadott kényszerengedély a Hivatal, mint illetékes hatóság döntése alapján visszavonható, ha a kényszerengedélyes nem tartja be az engedélyben foglalt feltételeket.</p> <p>Az illetékes hatóság a jogosult vagy a kényszerengedélyes indokolt kérelmére felülvizsgálhatja, hogy betartják-e az engedélyben foglalt feltételeket. Ha ennek helye van, e felülvizsgálat az importáló országban készített értékelésen alapul.</p>
	Az EKr. szerinti kényszerengedély felülvizsgálatára irányuló eljárás ellenérdekű felek részvételével folyó (kontradiktórius) eljárás. A kontradiktórius eljárások közös szabályait lásd a VI. fejezet 2.4. pontjában.
Szt. 83/F. § (6)	A kényszerengedély visszavonását be kell jegyezni a szabadalmi lajstromba, és arról hatósági tájékoztatást kell közölni a Hivatal hivatalos lapjában.

4.4.2. A kényszerengedély felülvizsgálata iránti kérelem benyújtása; a kérelem feltételei

	A kényszerengedély felülvizsgálatára irányuló eljárás a Hivatalhoz benyújtott kérelemmel indul meg.
Szt. 83/F. § (1)	A kényszerengedély felülvizsgálata iránt – az EKr.16. cikkének (1) bekezdése alapján – előterjesztett kérelemben meg kell jelölni a kényszerengedélyt megadó határozat számát, a felülvizsgálat alapjául szolgáló okokat, és mellékelni kell az okirati bizonyítékokat. A kérelemhez az importáló országban készített értékelés is csatolható.
Szt. 83/F. § (2) Díjrendelet 14. § (1)	A kényszerengedély felülvizsgálata iránti kérelemre a kérelem benyújtásával egyidejűleg meg kell fizetni a díjrendeletben meghatározott díjat.

4.4.3. Az ellenérdekű fél értesítése és a kérelem feltételeinek vizsgálata

	Az elbíráló értesíti – a kérelmező személyétől függően – a kényszerengedélyest, illetve a szabadalmast arról, hogy a kényszerengedély felülvizsgálata iránt kérelem érkezett.
Szt. 83/F. § (2) Díjrendelet 14. § (1) Szt. 83/F. § (3)	Ezt követően az elbíráló megvizsgálja, hogy megfizették-e a kényszerengedély felülvizsgálata iránti kérelem díját. Ha a kérelmező az előírt díjat nem fizette meg, hiánypótlásra kell őt felhívni.
Szt. 83/F. § (3)	Meg kell vizsgálni továbbá, hogy a kényszerengedély felülvizsgálata iránti kérelem megfelel-e a EKr.-ben és az Szt.-ben előírt feltételeknek, azaz – a kérelem tartalmazza-e a kényszerengedélyt megadó határozat számát, a felülvizsgálat alapjául szolgáló okok megjelölését, és mellékelte-e az okirati bizonyítékokat.
Szt. 47. § (3a)	Az elbírálónak azt is meg kell vizsgálnia, hogy a kérelmező az EKr. szerinti kényszerengedély felülvizsgálata iránti kérelmet és annak mellékleteit az előírt példányszámban nyújtotta-e be.
Szt. 83/F. § (3)	Ha a kényszerengedély felülvizsgálata iránti kérelem nem felel

Szt. 47. § (3a)	meg a EKr.-ben és az Szt.-ben előírt, a fentiekben részletezett feltételeknek, és/vagy a kényszerengedély felülvizsgálata iránti kérelmet vagy annak mellékleteit a kérelmező az előírtnál kevesebb példányban nyújtotta be, hiánypótlásra, illetve nyilatkozattételre kell a kérelmezőt felhívni.
-----------------	--

4.4.4. A kérelem elutasítása a vizsgált követelmények ki nem elégítése miatt; a kérelem visszavonása és visszavontnak tekintése

Szt. 83/F. § (3)	A kényszerengedély felülvizsgálata iránti kérelmet el kell utasítani, ha az a hiánypótlási felhívásra (lásd e fejezet 4.4.3. pontját) benyújtott hiánypótlás, illetve nyilatkozat ellenére sem elégíti ki a vizsgált követelményeket, azaz
Szt. 83/F. § (1)	– a kényszerengedély felülvizsgálata iránti kérelem továbbra sem felel meg az EKr.-ben és az Szt.-ben előírt feltételeknek (lásd fent, a VI. fejezet 4.4.2. pontját), vagy
Szt. 47. § (3a)	– a kényszerengedély felülvizsgálata iránti kérelmet vagy annak mellékleteit a kérelmező továbbra is az előírtnál kevesebb példányban nyújtotta be, vagy
Díjrendelet 14. § (1)	– a kérelem díját a kérelmező nem fizette meg a Díjrendelet szerinti összegben.
Szt. 83/F. § (3)	Ha a hiánypótlási felhívásra (lásd e fejezet 4.4.3. pontját) a kérelmező a kitűzött határidőn belül nem válaszol, a kérelmet visszavontnak kell tekinteni.
Ket. 34. § (4)	A kérelmező – a kényszerengedély visszavonásáról, módosításáról vagy a kérelem elutasításáról szóló határozat, vagy az eljárást megszüntető végzés meghozataláig – visszavonhatja a kényszerengedély felülvizsgálata iránti kérelmet.
Ket. 31. § (1) c)	A kérelem visszavonása esetén, vagy ha a kérelmet visszavontnak kell tekinteni, a Hivatal megszünteti az eljárást.

4.4.5. A szóbeli tárgyalás előkészítése

4.4.5.1. Írásbeli előkészítés

Szt. 83/F. § (4)	A Hivatal szóbeli tárgyalás alapján határoz a kényszerengedély visszavonásáról, módosításáról vagy a kérelem elutasításáról. Az eljárást befejező végzés tárgyaláson kívül is meghozható. A szóbeli tárgyalást írásbeli előkészítés előzi meg.
Szt. 83/F. § (4) Szt. 47. § (3)	Az EKr. szerinti kényszerengedély felülvizsgálata iránti kérelmet és mellékleteit (ha hiánypótlásra van szükség, akkor annak beérkezése után) az elbíráló megküldi – a kérelmező személyétől függően – a kényszerengedélyesnek, illetve a szabadalmasnak, nyilatkozattételi felhívás kíséretében.
Szt. 47. § (3)	Ha a kényszerengedélyes, illetve a szabadalmas nyilatkozik, akkor nyilatkozatát és az általa esetleg benyújtott okiratokat meg kell küldeni a kérelmet benyújtó félnek, számára is lehetővé téve, hogy nyilatkozzék az ellenérdekű fél által felhozott érvekre, bizonyítékokra.
Szt. 47. § (3)	Az írásbeli előkészítés körébe tartozó egyéb szempontokat és teendőket lásd fent, a VI. fejezet 4.2.5.1. pontjában.
	Az előkészítő munka befejeztével az elbíráló jelentést tesz az osztályvezetőnek, az ügyiratok bemutatása mellett. Ha az előkészítés eredménye kielégítő, az osztályvezető kéri az eljáró tanács kijelölését.

4.4.6. A szóbeli tárgyalás körébe tartozó intézkedések

	A szóbeli tárgyalás körébe tartozó intézkedésekre a VI. fejezet fenti 4.2. pontjában, nevezetesen a 4.2.5.2. A tanács kijelölése, a szóbeli tárgyalás kitűzése; 4.2.6. A szóbeli tárgyalás és 4.2.7. A határozathozatal módja és a határozat közlése című pontokban közöltek az irányadók.
--	--

4.4.7. A határozat meghozatalának szempontjai a kényszerengedély felülvizsgálatára irányuló eljárásban

Szt. 83/F. § (4)	A Hivatal írásbeli előkészítés után szóbeli tárgyalás alapján határoz a kényszerengedély visszavonásáról, módosításáról vagy a kérelem elutasításáról. Az eljárást befejező végzés tárgyaláson kívül is meghozható.
Szt. 83/F. § (5)	Ha a Hivatal nem rendeli el – az EKr. 16. cikkének (3) bekezdése értelmében – a kényszerengedélyes rendelkezése alatt álló, a kényszerengedély alapján előállított gyógyszeripari termék kényszerengedélyes költségén való megsemmisítését, a kényszerengedély visszavonásáról szóló határozatnak tartalmaznia kell a kényszerengedélyes számára az ilyen gyógyszeripari terméknek az EKr. 4. cikke szerinti, arra rászoruló országba történő átirányítására megszabott határidőt.
EKr. 16. cikk (3)	Az EKr. 16. cikkének (3) bekezdése azt rögzíti, hogy az engedély visszavonását követően az illetékes hatóság ésszerű időtartamot állapíthat meg, amelyen belül a kényszerengedélyesnek saját költségén intézkednie kell a birtokában, a nála letétben lévő vagy jogosultságába tartozó, illetve ellenőrzése alatt álló termékeknek azokba az országokba történő átirányításáról, amelyeknek azokra a 4. cikk értelmében szükségük van, vagy a termékekkel való, az illetékes hatóság vagy a tagállam által kijelölt más szerv által a jogosulttal folytatott konzultációnak megfelelő egyéb rendelkezésről.
EKr. 4. cikk	Az EKr. 4. cikke a jogosult importáló országok körét vonja meg: a) az Egyesült Nemzetek Szervezetének listáján legkevesebbé fejlett országgént feltüntetett ország; b) az a) pontban említett legkevesebbé fejlett országon kívül bármely olyan WTO-tag, amely értesítette a TRIPS-Tanácsot arról, hogy a rendszert – egészében vagy korlátozott mértékben – importálóként igénybe kívánja venni; c) bármely olyan ország, amely nem tagja a WTO-nak, de szerepel az OECD Fejlesztéstámogatási Bizottságának az alacsony jövedelmű országokat tartalmazó listáján (az egy főre jutó bruttó nemzeti össztermék nem éri el a 745 USA-dollárt), és értesítette a Bizottságot arról, hogy a rendszert – egészében vagy korlátozott mértékben – importálóként igénybe kívánja venni. Azon WTO-tagok azonban, amelyek nyilatkoztak arról a WTO-

	<p>nak, hogy a rendszert importáló WTO-tagként nem fogják igénybe venni, nem minősülnek jogosult importáló országnak.</p>
	<p>A Hivatalnak az ügy érdekében történő döntés mellett határoznia kell a költségek viselése kérdésében is.</p> <p>Az Szt. nem rendelkezik arról, hogy az EKr. szerinti kényszerengedélyekkel összefüggő, az Szt. 83/B-83/G. §-aiban szabályozott eljárásokban kit kell az eljárási költségek viselésére kötelezni.</p>
Ket. 157. § (2)	<p>A Ket. rendelkezése szerint az ellenérdekű ügyfelek részvételével folyó eljárásban a hatóság – ha egyes költségek tekintetében jogszabály másként nem rendelkezik – a 153. §-ban meghatározott eljárási költségek viselésére kötelezi</p> <p>a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,</p> <p>b) a kérelemnek megfelelő döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet,</p> <p>c) az eljárás megszüntetése esetén azt az ügyfelet, akinek eljárási cselekménye folytán az eljárási költség felmerült.</p>
	<p>Az eljárási költségek összegszerű meghatározásával, az indokolatlanul magas egyéb eljárási költség összegének lehetséges mérséklésével kapcsolatban lásd még a VI. fejezet 2.12. pontjának ide vonatkozó részét.</p>

4.4.8. A szóbeli tárgyalás alapján hozott határozat írásba foglalása és az írásba foglalt határozat kézbesítése

	<p>Ebben a kérdésben a fenti VI. 4.2.9. pontban foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.</p>
--	--

4.4.9. Intézkedések a Hivatal eljárást befejező döntésével szembeni megváltoztatási kérelem nyomán

	<p>A Hivatalnak a kényszerengedély felülvizsgálata ügyében hozott, az eljárást befejező döntésével szembeni megváltoztatási</p>
--	---

	kérelem nyomán teendő intézkedések ügyében lásd a VI. fejezet 2.16. pontjában foglaltakat.
--	--

4.4.10. Egyéb intézkedések a kényszerengedély visszavonása esetén

Szt. 83/F. § (7)	<p>A Hivatal a kényszerengedély visszavonásáról</p> <p>a) értesíti az Európai Bizottságot;</p> <p>b) a határozat megküldésével értesíti a vámhatóságot és a gyógyszerészeti államigazgatási szervet;</p> <p>c) a honlapján tájékoztatást ad.</p>
------------------	--

4.5. Az EKr. szerinti kényszerengedély módosítására irányuló eljárás

4.5.1. A kényszerengedély módosítására irányuló eljárás sajátosságai

EKr. 16. cikk (4)	<p>Az EKr. 16. cikkének (4) bekezdése értelmében ha az importáló ország a Hivatalt, mint illetékes hatóságot arról értesíti, hogy az adott gyógyszeripari termék mennyisége az igényeit már nem elégíti ki, az illetékes hatóság a kényszerengedélyes kérelme alapján módosíthatja az engedély feltételeit, és olyan további mennyiségben engedélyezheti a termék előállítását és exportját, amely kielégíti az érintett importáló ország igényeit. Ilyen esetekben a kényszerengedélyes kérelmét egyszerűsített és gyorsított eljárás alapján kell elbírálni úgy, hogy a 6. cikk (3) bekezdésének a) és b) pontja (lásd VI. fejezet 4.2.2.) szerinti adatok megadására nincs szükség, feltéve, hogy a kényszerengedélyes megnevezi az eredeti kényszerengedélyt.</p> <p>A 9. cikk (1) bekezdésének (lásd VI. fejezet 4.2.2.) hatálya alá tartozó helyzetekben, amikor a 9. cikk (2) bekezdésében (lásd VI. fejezet 4.2.2.) megállapított kivétel nem alkalmazható, nem kell bizonyítani a jogosulttal folytatott tárgyalást, feltéve, hogy a kérelmezett további mennyiség nem haladja meg az eredeti engedélyben megadott mennyiség 25 %-át.</p> <p>Amennyiben a 9. cikk (2) bekezdését kell alkalmazni, nem kell</p>
-------------------	---

	bizonyítani a jogosulttal folytatott tárgyalást.
	Az EKr. szerinti kényszerengedély módosítására irányuló eljárás ellenérdekű felek részvételével folyó (kontradiktórius) eljárás. A kontradiktórius eljárások közös szabályait lásd a VI. fejezet 2.4. pontjában.

4.5.2. A kényszerengedély módosítása iránti kérelem benyújtása; a kérelem feltételei

	A kényszerengedély módosítására irányuló eljárás a Hivatalhoz benyújtott kérelemmel indul meg.
Szt. 83/G. § (1)	A kényszerengedély módosítása iránt – az EKr. 16. cikkének (4) bekezdése alapján – előterjesztett kérelemnek tartalmaznia kell a kényszerengedély számát, a módosítás alapjául szolgáló okokat, valamint bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a kényszerengedélyes az EKr. 9. cikkének (1) bekezdése értelmében előzetes tárgyalásokat folytatott a szabadalmassal, feltéve, hogy a kérelmezett további mennyiség meghaladja az eredetileg engedélyezett mennyiség 25%-át.
Szt. 83/G. § (2)	A kérelemhez mellékelni kell az okirati bizonyítékokat.
Szt. 83/G. § (3) Szt. 83/F. § (2) Díjrendelet 14. § (1)	A kényszerengedély módosítása iránti kérelemre a kérelem benyújtásával egyidejűleg meg kell fizetni a Díjrendeletben meghatározott díjat.

4.5.3. A kényszerengedély felülvizsgálatára irányuló eljárás szabályainak alkalmazása a kényszerengedély módosítására irányuló eljárásra

Szt. 83/G. § (3)	Az Szt. 83/G. §-a (1)-(2) bekezdéseiben (lásd az előző, VI. 4.5.2. pontban: a kérelem feltételei) nem szabályozott kérdésekben a kényszerengedélynek az (1) bekezdés szerinti módosítására egyebekben a kényszerengedély felülvizsgálata iránti eljárásra – az Szt. 83/F. §-a által – meghatározott rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni, a következő
------------------	--

	<p>eltérésekkel:</p> <p>a) a Hivatal a kényszerengedély módosításáról vagy a kérelem elutasításáról határoz;</p> <p>b) a Hivatal az írásbeli előkészítést követően csak akkor tart szóbeli tárgyalást, ha a tényállás tisztázásához szükség van a felek együttes meghallgatására, vagy bármelyik fél ezt kellő időben kéri.</p>
--	---

5. A szabadalmi leírás értelmezése

5.1. Általános szabályok és útmutatások

Szt. 84. §	Ha a szabadalmi leírás értelmezése kérdésében vita támad, az eljáró bíróság vagy egyéb hatóság megkeresésére a Hivatal szakvéleményt ad.
	A szabadalmi oltalommal összefüggő ügyekben folytatott eljárásokban (pl. díjperben, bitorlási perben) gyakran támad vita az oltalom terjedelmével és ezen keresztül a szabadalmi leírás értelmezésével kapcsolatban. Ilyen esetekben az eljárás előmozdítása érdekében az eljáró szerv szakvélemény adására kérheti fel a Hivatalt.
	A bíróságnál vagy egyéb hatóságnál folyó eljárásban a felek is indítványt tehetnek értelmezési szakvélemény beszerzésére, és azt is javasolhatják, hogy mely kérdések kerüljenek értelmezésre. A szabadalmi leírás értelmezésére irányuló hivatali eljárás azonban csak a bíróság vagy egyéb hatóság megkeresése nyomán indítható meg, magánszemély vagy hatósági jogkörrel nem rendelkező szervezet kérelmére nem.
	A Hivatalt megkereső bíróság vagy egyéb hatóság arra kérhet választ, hogy
	a) mire vonatkozik a szabadalom, vagyis milyen megoldás tartozik a szabadalom oltalmi körébe általában;
	b) egyes kiemelt igényponti meghatározásokat – ha a vita csak ezekkel kapcsolatban keletkezett – hogyan kell értelmezni.
	Nem tartozik a szabadalmi leírás értelmezéséhez például annak az eldöntése, hogy az alperes bitorolja-e a szabadalmat, hogy milyen legyen a díjazás vagy a szerzőségi hányadok alakulása. Ugyancsak nem vonatkozhat az értelmezési szakvélemény arra, hogy szabadalomképes volt-e a találmány.
	A szakvéleményt kérő szervnek a megkeresésben pontosan meg kell jelölnie, hogy mely igényponti meghatározások körül támadt vita, és a felek hogyan értelmezték azokat. Arról is tájékoztatást kell adni, hogy milyen eljárásban kérik a

	szakvéleményt.
	A szabadalmi leírás értelmezésére irányuló eljárás felek részvétele nélkül folyó, nem nyilvános eljárás.
Szt. 46. § (2)	A Hivatal a szabadalmi leírás értelmezése tárgyában háromtagú tanácsban eljárva ad szakvéleményt. A tanács szótöbbséggel dönt.
	A Hivatal a szakvéleményét határozat formájában adja meg. E határozat ellen megváltoztatási kérelemnek nincs helye, ugyanakkor nem köti a bíróságot vagy egyéb hatóságot az előtte folyó eljárásban.

5.2. Az értelmezési eljárás megindítása

	A szabadalmi leírás értelmezésére irányuló eljárás a bíróságnak vagy egyéb hatóságnak a Hivatalhoz intézett megkeresésével indul meg.
	Az iktatott megkeresést az Átvevőhivatali és Hatósági Publikációs Osztály a Szabadalmi Főosztálynak továbbítja, amely kezdeményezi a szabadalmi leírás értelmezése ügyében eljáró tanács kijelölését.
	A tanács kijelölésével kapcsolatban a megsemmisítési eljárásnál ismertetett szabályok az irányadók (lásd VI. 2.9.2.).

5.3. Intézkedések az értelmezési eljárás során

	A tanács előadó tagja megvizsgálja, hogy a szakvéleményt kérő bíróság vagy egyéb hatóság pontosan megjelölte-e, hogy milyen igényponti meghatározások körül támadt vita, a felek milyen értelmezéseket terjesztettek elő, valamint azt, hogy a szakvélemény kérése milyen, a megkereső szerv előtt folyó eljárással van összefüggésben.
	Amennyiben a megkeresés nem tartalmazza ezeket az adatokat, vagy a kérdések a szabadalmi leírás értelmezésére irányuló eljárás keretébe nem tartozó véleményformálásra, illetve

	döntésre irányulnak, akkor a megkereső szervet az értelmezési kérdések pontosítására kell felkérni. A felkérést tartalmazó ügyirat kötelezést (határidőt és szankciót) nem tartalmazhat.
	A tanács a vitás kérdések tisztázása céljából a jogvitában álló feleket (akik a Hivatal előtti eljárásban nem ügyfelek) is meghallgathatja. A feleket célszerűen együtt kell meghallgatni, amiről meghívással kell őket értesíteni.
	A meghallgatást a tanács elnöke vezeti. A meghallgatásról jegyzőkönyvet kell felvenni.
	A meghallgatás során az elnök vagy az előadó tanácsstag felolvassa a szabadalmi igénypontokat, és ismerteti a szabadalmi leírás értelmezése körül felmerült vitás kérdéseket, az eljáró bíróság vagy egyéb hatóság által feltett értelmezési kérdéseket és a felek által indítványozott értelmezéseket. A felek kifejthetik álláspontjukat, előterjeszhetik bizonyítékaikat. (Ha a felek bizonyítékokat nyújtanak be, azokat a Hivatalnak a szakvéleménnyel együtt meg kell küldenie a megkereső szerv részére.)
	Az értelmezési szakvélemény tervezetét a tanács előadó tagja készíti el, amit a tanács megvitát és szükség esetén kiegészítésekkel és javításokkal lát el. Ha a tanács álláspontja valamelyik értelmezési kérdés ügyében nem egyöntetű, akkor a döntést szótöbbséggel kell meghozni. Különvélemény borítékolására lehetőség van.
	A végleges szakvéleményt tartalmazó határozatot a tanács mindhárom tagja aláírja. A határozatot a megkereső szerv részére kell megküldeni egy példányban.

5.4. Az oltalom terjedelmére vonatkozó értelmezés

Szt. 24. §. (1)	A szabadalmi oltalom terjedelmét az igénypontok határozzák meg. Az igénypontokat a leírás és a rajzok alapján kell értelmezni.
Szt. 24. §. (2)	A szabadalmi oltalom az olyan termékre vagy eljárásra terjed ki, amelyben az igénypont összes jellemzője megvalósul.

Szt. 24. §. (3)	Az igénypontok tartalmát nem lehet kizárólag szó szerinti értelmükre korlátozni; az igénypontoknak azonban olyan jelentést sem lehet tulajdonítani, mintha azok csupán iránymutatást adnának szakember számára az oltalmazni kívánt találmány meghatározásához.
Szt. 24. §. (4)	Annak megállapításakor, hogy a szabadalmi oltalom kiterjed-e valamely termékre vagy eljárásra, megfelelően figyelembe kell venni a terméknek vagy az eljárásnak az igénypontban foglaltakkal egyenértékű jellemzőit is.
	Az értelmezés alapja a leírás, az igénypontok és a rajzok érvényes (a szabadalom megadásának alapját képező, illetve a Hivatal vagy a bíróság jogerős határozatával korlátozott) változata.
	Ha a leírás nem szolgál útmutatással, akkor azt a jelentést kell az igényponti jellemző(k)nek tulajdonítani, ami az elsőbbség napján a szakember számára a technika állása alapján a legvalószínűbb volt.
	Azt, hogy milyen megoldás tartozik a szabadalom oltalmi körébe általában, a főigénypont határozza meg. A szabadalmi oltalom arra és csakis arra a termékre, illetve eljárásra terjed ki, amelyben a főigénypont összes jellemzője megvalósul.
	Az oltalom (legszélesebb) terjedelmének meghatározásánál a főigénypont esetlegességre utaló szavakkal („adott esetben”, „célszerűen”) bevezetett, ún. aligénypont értékű jellemzőit figyelmen kívül kell hagyni. Nem lehet azonban egy főigényponti jellemzőt figyelmen kívül hagyni az oltalom terjedelmének meghatározásánál azzal az indokkal, hogy valójában nem elengedhetetlenül szükséges a feladat megoldásához, ugyanígy nem lehet egy, a főigénypontban nem szereplő jellemzőt figyelembe venni az oltalom terjedelmének meghatározásánál azon az alapon, hogy arra igazából elengedhetetlenül szükség van.
	Ha a termékben vagy eljárásban a szabadalom főigénypontjának összes jellemzője megvalósul, úgy az a szabadalom oltalmi körébe tartozik, még akkor is, ha további, az igényponti jellemzők között fel nem lelhető ismérvei is vannak.

	Egy főigényponti jellemző úgy is megvalósulhat a termékben vagy eljárásban, hogy a terméknek vagy eljárásnak a főigényponti jellemzővel szembeállított ismérve nem szerepel sem az igénypontokban, sem a leírásban, feltéve, hogy a főigényponti jellemzőnek a leírás és a rajzok alapján értelmezett jelentéstartalmába ez az ismérv beletartozik.
	Az aligénypont rendeltetése az, hogy a főigényponti jellemzők jelentéstartalmának a leírás és a rajzok alapján történő értelmezése nélkül is egyértelművé tegye, hogy az illető megoldás az oltalmi körbe tartozik. Az aligénypont tehát nem szűkíti és nem bővíti az oltalmi kört, hanem alátámasztja azt.
	Az oltalom terjedelmének értelmező jellegű megállapítása legtöbbször szükségessé teszi az igényponti, mindenek előtt a főigényponti jellemzők jelentéstartalmának vizsgálatát. Ezzel kapcsolatban lásd a 4.6. pontban foglaltakat.

5.5. Az oltalom díjigényt megalapozó terjedelme

Szt. 115/U. § (3)	Az Szt. kimondja, hogy ha 1996. január 1. előtt a találmányi díjszerződést, illetve a szabadalmi licencszerződést megkötötték vagy a szolgálati találmányt értékesítették, akkor a szerződéskötés, illetve az értékesítés időpontjában hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.
	Ez a rendelkezés az oltalmi kör értelmezését is érinti. Nem közömbös tehát, hogy milyen eljárásban és milyen korábbi időponthoz kötötten van szükség a szakvéleményre.
	Ha a megkereső szerv előtt folyó eljárás a szabadalmi oltalomból eredő díjigénnyel kapcsolatos, és a megkeresés adataiból kitűnik, hogy a korábbi rendelkezéseket kell alkalmazni, akkor a díjigény – és csakis a díjigény – vonatkozásában az oltalom terjedelmét az alábbi szabály figyelembevételével kell értelmezni.
Vr. 6/A § (2)	A módosított 4/1969. (XII. 28.) OMFB-IM együttes rendelet szerint a szabadalmi oltalomból eredő díjigényt nem érinti, ha a termékben vagy eljárásban egy vagy több igényponti jellemzőt

	egyenértékű jellemzővel, vagy a szabadalmas, illetőleg a feltaláló által a hasznosító rendelkezésére bocsátott javított jellemzővel helyettesítettek.
	A Vr. e rendelkezése közelebbről azt jelenti, hogy ha a találmány megvalósítása nem pontosan a szabadalom szerint történt, azaz ha a termékben vagy az eljárásban egy vagy több igényponti jellemzőt más jellemzővel helyettesítettek, ez a feltaláló találmányi díj iránti igényét, illetve a szabadalmasnak a hasznosítóval szembeni díjigényét nem érinti, feltéve, hogy a helyettesítő jellemző egyenértékű jellemzőnek, vagy javított jellemzőnek minősül, és az utóbbit a szabadalmas, illetőleg feltaláló bocsátotta a hasznosító rendelkezésre.
	Az egyenértékű (ekvivalens) jellemzők fogalma, az ekvivalencia elv lényege a VI. fejezet 3.8. pontjában került ismertetésre. A helyettesítő jellemzők egyenértékű voltát a szakembertől [Szt. 24. §. (3); Szt. 60. §. (1)] elvárható ismeretek alapján kell megítélnie a tanácsnak, ahol a szakember „kötelező tudásának” forrásaként az elsőbbség napján hozzáférhető technika állását kell tekinteni.
	Ha a helyettesítő jellemzők nem egyenértékű, hanem ún. javított jellemzők, akkor annak a megállapítása, hogy ezeket a szabadalmas, illetőleg a feltaláló bocsátotta-e a hasznosító rendelkezésére, nem tartozik a Hivatal hatáskörébe. Egyébként az, hogy a helyettesítő jellemzőt mely esetben kell javított jellemzőnek tekinteni, értelemszerűen következik magából az idézett rendelkezésből. A javított jellemzőnek az eredeti jellemzők körében (nem az eredeti oltalmi körben, csupán a jellemzők körében) kell maradnia, és az alkalmazásához valamilyen előnynek kell fűződnie a helyettesített jellemzőhöz képest.

5.6. Az igényponti meghatározások értelmezése

	Az igényponti jellemzők értelmezését a leírás és a rajzok alapján kell végezni. Ha a leírás és a rajzok nem szolgálnak útmutatással, akkor azt a jelentést kell a jellemzőnek
--	---

	tulajdonítani, ami az elsőbbség napján a szakember számára a technika állása alapján a legvalószínűbb volt.
	Az oltalom terjedelmére vonatkozó értelmezéseknél legtöbbször nélkülözhetetlen a főigényponti jellemzők jelentéstartalmának megállapítása. Ez a jelentéstartalom (általában) nem korlátozható az aligénypontokban és a leírás példáiban konkretizált jelentésekre. Paradox módon minél bizonytalanabb egy főigénypont jelentése (jelentésének határai), annál bővebb jelentéstartalmat kell neki tulajdonítani. A tanács nem állapíthat meg olyat, hogy a szabadalmi oltalomnak nincs értelmezhető terjedelme. Ha az oltalom terjedelmét a feltárás (a leírás és a rajzok tartalma) nem alapozza meg, ez alapul szolgálhat a szabadalom megsemmisítéséhez, illetve korlátozásához, de amíg ez nem történik meg, a hatályos oltalom birtokában a jogosult csorbíthatatlanul érvényesítheti az oltalomból eredő jogait abban az esetben is, ha alapos kétség merül fel a találmány oltalomképességét illetően.
	Amennyiben a vita az igénypontoknak csupán egyes kifejezései körül támadt, az egész igénypont értékelésére adott esetben nincs szükség. Figyelemmel kell lenni azonban arra, hogy az igényponti jellemzők egymással összefüggésben határozzák meg az oltalom alatt álló találmányt. Ha tehát az értelmezési kérdés a vitatott jellemzőnek más jellemzővel való kapcsolatát is érinti, akkor erre is ki kell terjednie az értékelésnek.

5.7. A szakvélemény

	A szakvélemény határozat formájában készül.
	A határozat rendelkező részében – a szakvéleményt kérő szerv megkeresésére hivatkozva – meg kell adni a választ a feltett értelmezési kérdésekre. A válasz a tanács által kialakított álláspontot ismerteti az egyes értelmezési kérdésekben, tömör, pontos fogalmazásban. Ezt követi az indokolás, ami az alábbi elemeket tartalmazza:
	A) Rögzíteni kell a megkeresés főbb tartalmát: az eljárásról közölt adatokat, a feltett értelmezési kérdéseket (célszerűen

	megszámozva, a könnyebb hivatkozás érdekében), valamint a jogvitában álló felek álláspontját az egyes vitatott kérdésekben.
	B) Ha a szakvéleményt kérő szerv által előterjesztett kérdések között volt olyan, amelyikkel a tanács nem foglalkozott, ezt meg kell jelölni, rámutatva, hogy miért nem adható erről szakvélemény a szabadalmi leírás értelmezésére irányuló eljárásban.
	C) A szükséghez képest ismertetni kell a szabadalmi igénypontokat. Általában akkor is szükség van legalább a főigénypont ismertetésére, ha a megkeresés csak egyetlen vitatott igényponti kifejezés értelmezésére irányul.
	D) A feltett kérdések – egyúttal a rendelkező részben közölt válaszok sorrendjében meg kell indokolni az egyes válaszokat. Részletesen ki kell mutatni, hogy a szabadalmi oltalom vitatott terjedelmét vagy a vitatott igényponti meghatározásokat miért értelmezte a tanács a rendelkező részben rögzített módon, és miért nem tartotta helyesnek az ettől eltérő értelmezéseket. Hivatkozni kell – pontos helymegjelöléssel – a leírás és a rajz alapul szolgáló részeire, az esetleges egyéb bizonyítékokra és az alkalmazott jogszabályokra.